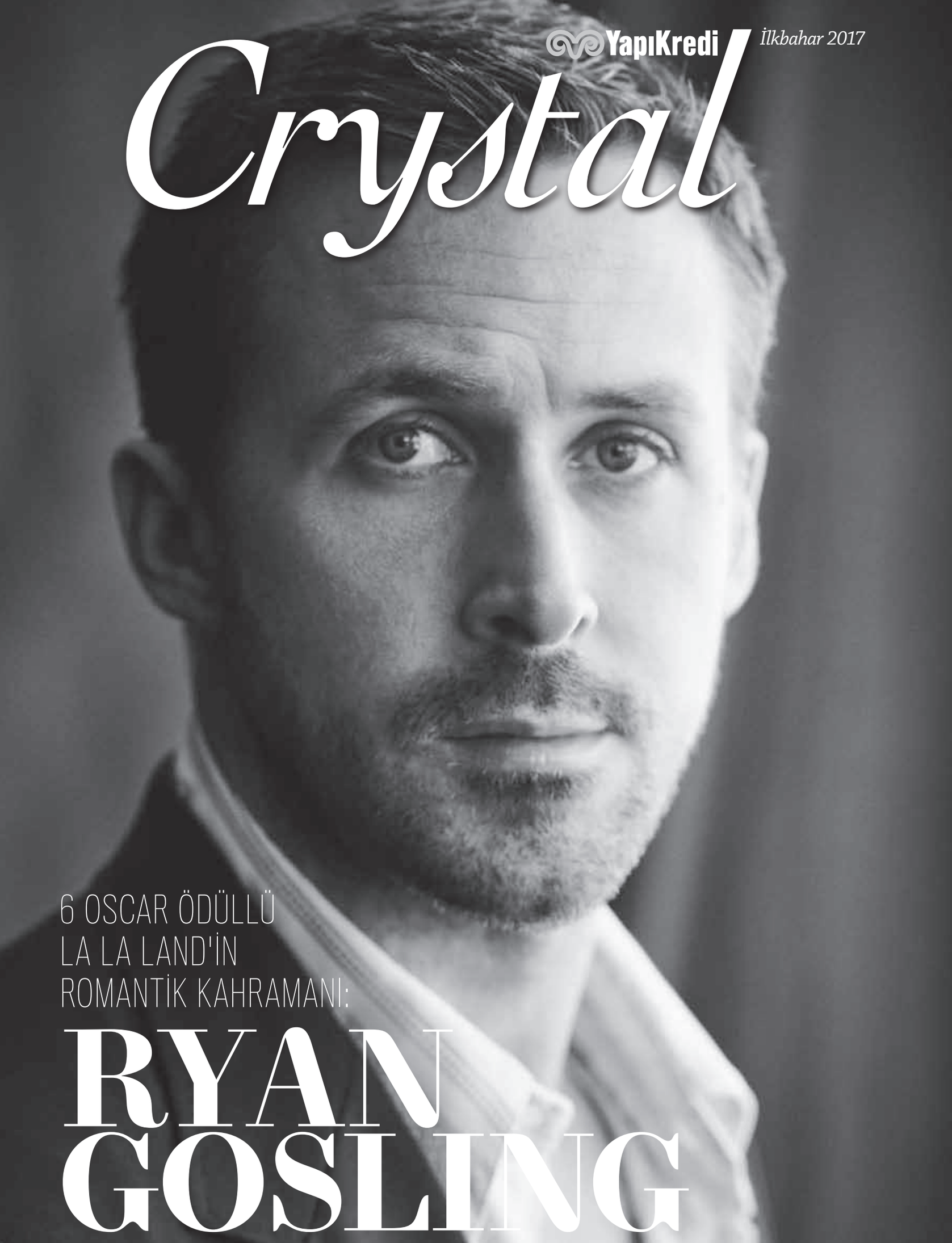

YapıKredi

İlkbahar 2017

Crystal

6 OSCAR ÖDÜLLÜ
LA LA LAND'İN
ROMANTİK KAHRAMANI:

RYAN GOSLING

Çiftçi Towers'ta yaşamak İstanbul'u yaşamaktır...

33. Kat Örnek Daire Mutfak

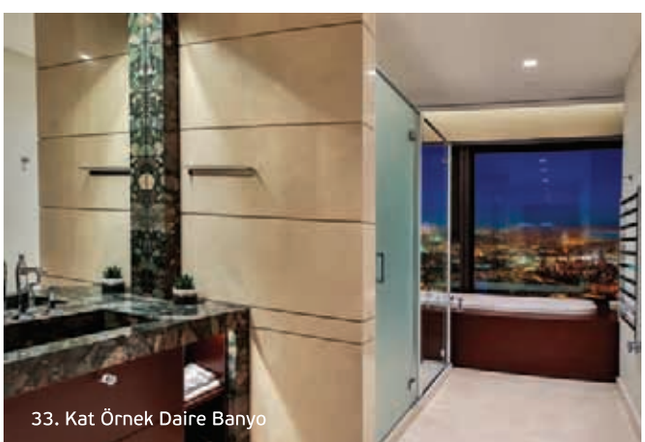

33. Kat Örnek Daire Banyo

Bahar en güzel İstanbul'a gelir, kar en güzel İstanbul'a yağar, mehtap en çok Boğaz'a yakışır...

Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden Tarihi Yarımada'ya kadar tüm şehre hâkim benzersiz mimarisi, manzarayı kesintisiz veren boydan boya camları ve şehrin ruhuyla harmanlanan daire tasarımlarıyla **Çiftçi Towers,** İstanbul'u bütün ihtişamıyla yaşamaktır.

45 katlı iki kuleyi birbirine bağlayan podyumda yer alan açık havuz, 350 metre uzunluğundaki açık hava koşu parkuru ve davetleriniz için kullanabileceğiniz 350 m^2'lik özel lounge alanıyla **Çiftçi Towers,** size İstanbul'un kalbinde eşsiz bir yaşam sunmak için tasarlanmıştır.

2017 sonunda yaşamın başlayacağı Çiftçi Towers'taki örnek dairemizi görmek için sizi tanıtım ofisimize bekleriz.

33. Kat Örnek Daire Salon

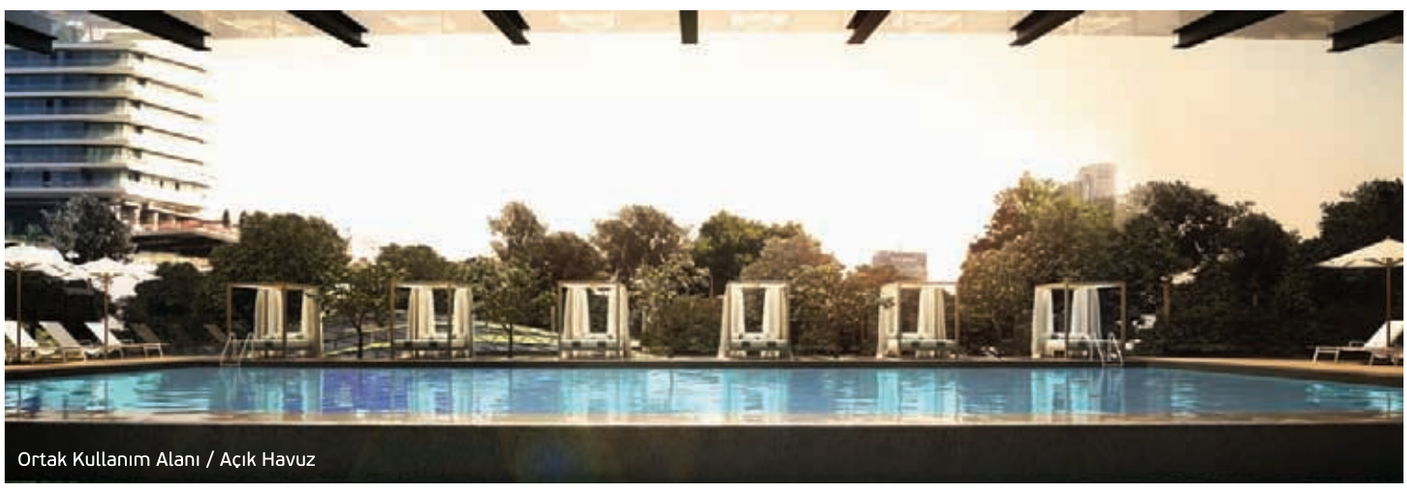

Ortak Kullanım Alanı / Açık Havuz

Ortak Kullanım Alanı / Kapalı Havuz

ÇİFTÇİ TOWERS

Residence/Office/Shopping Mall

www.ciftcitowers.com.tr Telefon: (0212) 347 55 00 - 08

24

12 Seçkin yaşam stilini yansıtan en yeni haberler.

24 La La Land (Aşıklar Şehri) filmindeki Sebastian rolüyle bir kez daha karşımıza çıkan ünlü aktör Ryan Gosling ile hem filmi hem de kendisinin LA (Los Angeles) masalını konuştuk.

32 Geçtiğimiz yıl Nobel Edebiyat Ödülü'nü almaya layık görülen müzik dünyasının güçlü ismi Bob Dylan'dan yola çıkarak yazar kimlikleriyle de tanınan ünlü sanatçıları hatırlıyoruz.

36 Dünya siyaset tarihinin unutulmaz isimlerinden Fidel Castro'nun bilinmeyen yönlerine odaklanıyoruz.

40 Veysel Uğurlu, ünlü ressam Van Gogh'un sanatsal tarzının gelişmesinde büyük rol oynayan espri kopyalarını anlatıyor.

44 Yeldeğirmeni'nde, beton apartmanların arasında saklı kalmış tarihi binalar, geçmişin sırlarını kulağımıza fısıldıyor.

50 Kamboçya'nın mistik ruhu Angkor Tapınakları'na doğru büyüleyici bir seyahat deneyimi.

58 Her kusuru ve eksikliği kucaklayan, doğasında iyileşmenin güzelliğini barındıran 'kintsugi' ile kırılan porselenler eskisinden bile daha değerli...

62 1990'ların başında ortaya çıkan, 2000'lerin ortalarına dek yoğun biçimde iş yaşamının içinde yer alan ve bugün sanki hiç var olmamış gibi unutulan "kozmokratlar"ı mercek altına alıyoruz.

66 Gelişen uzay görevleri, yeni keşifler ve uzayda tarım çalışmaları ışığında, insanoğlunun bitmeyen uzay rüyasına dalıyoruz.

32

66

74 Lüks otomobil segmentinde en büyük markalar arasında yer alan Lexus'un ilham verici hikâyesini ve yeni sürprizlerini Lexus Avrupa Başkanı Alain Uyttenhoven'dan dinliyoruz.

80 Erkek giyiminde centilmenlik tarihinin yapı taşlarını oluşturan örnekler üzerinden tarihi bir stil yolculuğuna çıkıyoruz.

84 Yeni sezon, kışın kasvetli etkisinden arınıp bahar mevsimiyle kucaklaşmamız için transparan detaylardan floral desenlere uzanan renkli bir yelpaze sunuyor.

88 Eataly, İtalyan yemekleri hazırlayan restoranlarının yanı sıra İtalyan lezzetlerinin satıldığı marketleri ve Eataly Mutfak Atölyesi'yle de lezzet düşkünlerini kendisine çekiyor.

92 Vizyon

97 Adres

50

44

BMW 7 Serisi
www.bmw.com.tr
Sheer
Driving Pleasure
LÜKSÜN ZİRVESİ.
BMW 7 SERİSİ.
Zamanın ötesinde bir teknoloji ve hayallerinizin ötesinde bir deneyim sizi bekliyor. Modern lüksün, tasarım, inovasyon ve konforla buluştuğu BMW 7 Serisi Borusan Otomotiv Yetkili Satıcıları'nda.
Borusan Otomotiv
İnce zevkler, yüksek standartlar.

Deniz ve mandalina kokulu özel bir Bodrum yerleşimi: Bitez

Bodrum'a sadece 5 dakika yakınlıktaki Bitez, rüzgarlı koyları ile Ege Bölgesi'nin en önemli sörf merkezlerinden biri. Mavi bayraklı sahilleri denize inen tepelerindeki mandalina bahçeleri, yaz - kış muhteşem iklimi, koyu ve yat marinası ile Bitez'de yaşam her mevsim canlı ve keyifli...

Tarifsiz lüks yaşamın yeni standartlarını ve felsefesini tanımlayan "Exquisite" bu adı taşıyan tüm FBGY projelerine benzersiz konforlar kazandırıyor.

- İç mimari tasarım seçenekleri ve danışmanlığı
- Enerji tasarruflu akıllı ev sistemleri
- Özel "Fishing Boat" ve deniz aktiviteleri
- Laundry ve Housekeeping
- Özel kumsal ve iskele
- Bahçe bakımı ve teknik hizmetler
- Havalimanı transfer hizmeti
- Özel otopark
- Her yalıya özel havuz ve teraslar
- Sosyal alanlar ve Restaurant
- Özel sörf parkı
- 7/24, yaz - kış güvenlik

Bitez Yalıları'nın, adeta havuzun içinde oturuyormuşsunuz hissi veren benzersiz yaşam alanı Pool Lounge eşsiz Bitez gün batımlarının dört mevsim konforla izlenebilmesi için özel ısıtma sistemi ve şömineye sahip.

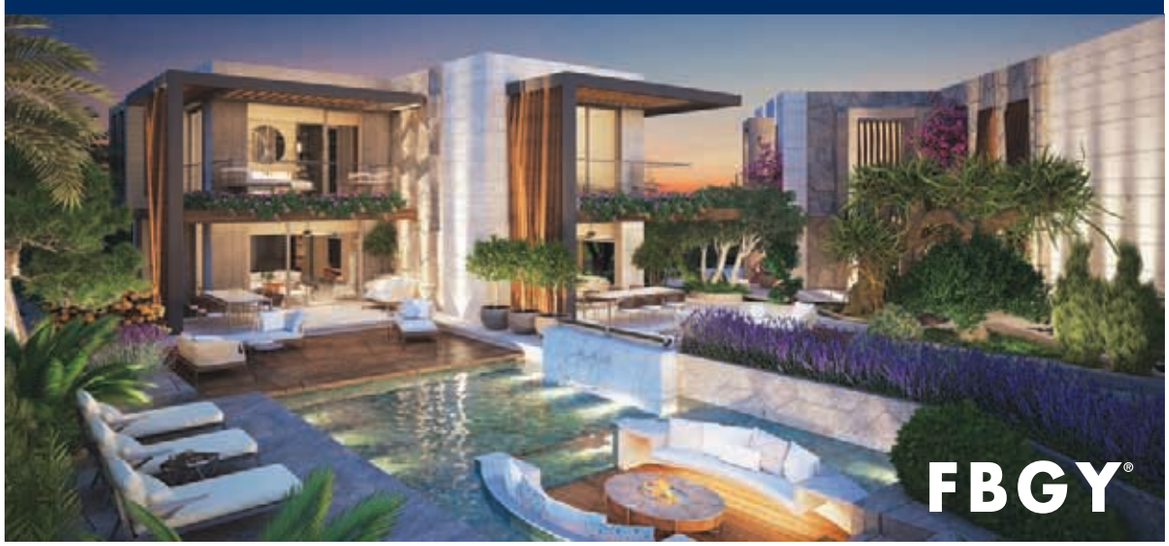

BUTİK YAŞAMLAR İÇİN ÖZEL TASARIM SEÇENEKLERİ

Sadece17 tripleks villadan oluşan **Bitez Yalıları**'nın her birinde bahçe ve havuz ile iç içe, günlük yaşam alanı ve müstakil banyolu 5 yatak odası bulunuyor.

Yalıların tamamı denizi görecek şekilde konumlandırıldı, tabii zemin altındaki yaşam alanlarında dikey bahçeler kullanıldı. İç ve dış mekanların tamamı **Levent Penso** tarafından, kendine has bir stil ile tasarlanan **Bitez Yalıları**'nın her mekanında, farklı zevklere göre 3 veya 4 tasarım alternatifi sunuluyor.

Bu bir ilandır

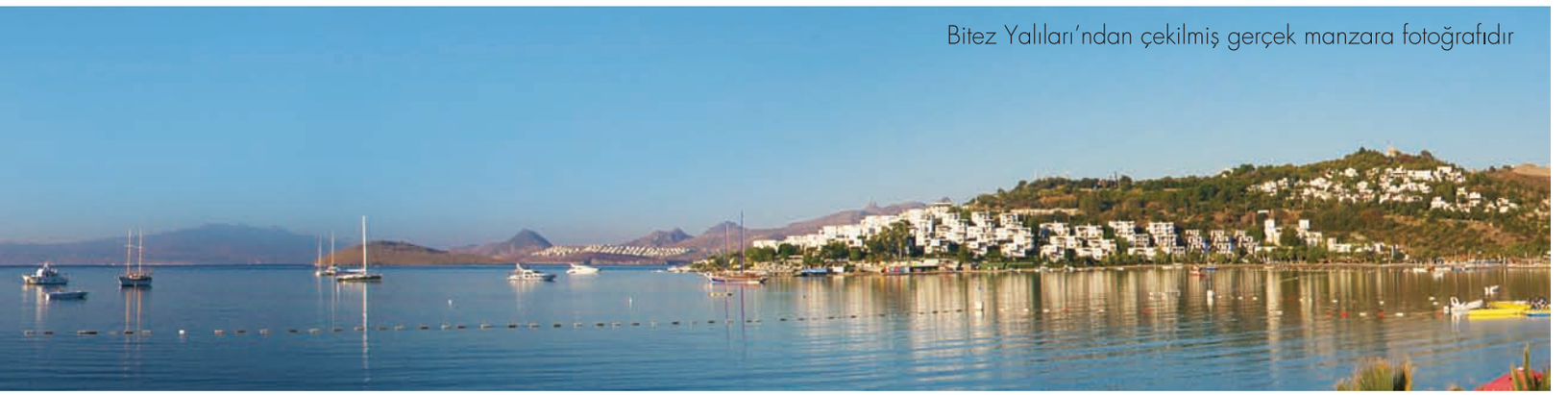

BODRUM'UN DENİZE SIFIR "EXQUISITE" YAŞAM TARZI

Gayrimenkulde yeni neslin başarılı temsilcisi FBGY

Yeni nesil lüks gayrimenkul anlayışının Türkiye'de önde gelen temsilcilerinden **FBGY**, kısa zamanda önemli işlere imza atarak kendine şimdiden saygın bir isim inşa etti. Kendi arsaları üzerinde geliştirdiği projelerde kazandığı deneyim ve kalite standartlarıyla, **FBGY** şimdi de **Bitez Yalıları, Ivy Yalıkavak, Tilkicik Yalıkavak** projeleriyle Bodrum'daki yatırımlarına devam ediyor.

+90 212 289 94 55
www.bitezyalilari.com.tr
info@fbgy.com.tr

CRYSTALCARD.COM.TR

Kış mevsiminin soğuk ve puslu günleriyle vedalaşıp, yılın en keyifli zamanı olan bahar mevsimini kucakladığımız bugünlerde, siz değerli Yapı Kredi Crystal okuyucularımızı, yine çok özel bir sayı ile buluşturuyoruz. Doğanın uyanışa geçtiği, şehir hayatının yeniden canlandığı, yaşam alanlarının açık havaya taşındığı bu güzel mevsime özel yeni sayımızda, dopdolu ve renkli bir içerikle karşınıza çıkıyoruz.

Kapak röportajında, Hollywood yolculuğu boyunca birbirinden farklı ve ilgi çekici karakterlere hayat veren, başarılı performanslarıyla olduğu kadar karizması ve romantik imajıyla da hayranlık uyandıran Ryan Gosling'i ağırlıyoruz. Son olarak La La Land (Aşıklar Şehri) filmindeki Sebastian rolüyle izleyicinin kalbini kazanan Gosling ile yaptığımız keyifli röportajda hem müzikali hem de Gosling'in kendi Los Angeles masalını dinliyoruz.

Yapı Kredi Crystal dergimizin İlkbahar 2017 sayısında, dünya siyaset tarihinin unutulmaz isimlerinden Fidel Castro'nun bilinmeyen yönlerine odaklanırken, geçtiğimiz yıl Nobel Edebiyat Ödülü'nü almaya layık görülen müzik dünyasının güçlü ismi Bob Dylan'dan yola çıkarak yazar kimlikleriyle de tanınan ünlü sanatçıları mercek altına alıyoruz. Teknolojinin geldiği son noktayı gösteren birbirinden ilginç haberlerin yanı sıra lüks otomotiv pazarındaki son gelişmeleri; dünyadan en ilgi çekici seyahat rotalarını; en güncel sanat etkinliklerini ve dikkat çeken gurme adresleri de sayfalarımızda sizlerle buluşturuyoruz.

Yapı Kredi Crystal dergisi olarak sizlere, baharın tüm renklerini doyasıya yaşayacağınız, keyifli bir ilkbahar diliyoruz...

YÖNETİM
İmtiyaz Sahibi
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. adına
Murat Ermert

Yönetim Yeri
Yapı Kredi Plaza D Blok Levent 34330 İstanbul
Tel: 0212 339 70 00

Yayın Kurulu
Arda Öztaşkın, Didem Arslan, Elif Sezgin, Ege Can, Deniz Öztürk, Duygu Pınar Hamamcı, Nevzat Çalışkan

YAPIM – YAYIN
Group Medya ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.
Halaskargazi Cad. Said Kuran İş Merkezi
No: 145 Kat: 8 Şişli - İstanbul
Tel: 0212 224 93 30 (pbx) Faks: 0212 224 86 46
www.groupmedya.com

Yayın Koordinatörü (Sorumlu)
Nevzat Çalışkan nevzatc@groupmedya.com

Genel Koordinatör
Sibel Demirtaş sibeld@groupmedya.com

Kreatif Direktör
Halil Özbayrak halilo@groupmedya.com

Yazı İşleri Müdürü
Gizem Kırca gizemk@groupmedya.com

Görsel Yönetmen
Cansu Özcömert cansuo@groupmedya.com

Editörler
Umut Kaan Özdemir umuto@groupmedya.com
Zeynep Merve Kaya zeynepk@groupmedya.com
Hakan Aydoğan (Fotoğraf)
Erhan Tarlığ (Fotoğraf)

Katkıda Bulunanlar
Batuhan Sarıcan, Demet Gezbor, Eda Bayraktar, Ebru Tutrakanlıoğlu, Veysel Uğurlu, Şennur Şentürk, Şule Köktürk, Şükran Yücel, Özlem Güsar, İlknur Eşsiz, Zekiye Yaraş Meriç

REKLAM SATIŞ VE PAZARLAMA
Group Medya ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.
Halaskargazi Cad. Sait Kuran İş Merkezi No: 145
Kat: 4, 34381, Şişli / İstanbul
Tel: 0212 219 19 32 Faks: 0212 219 13 43

Reklam Grup Başkan Yardımcıları
Semih Selim Erem semihe@groupmedya.com
Işıl Baysal Turan isilb@groupmedya.com

Reklam Koordinatörü
Nilüfer Araç nilüfera@groupmedya.com

Rezervasyon Müdürü
Ender Parlar enderp@groupmedya.com

BASKI
Promat Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş
Orhangazi Mahallesi 1673 Sokak No: 34
Esenyurt - İstanbul
Tel: 0212 622 63 63

Baskı Yeri ve Tarihi: İstanbul, Şubat 2017
Yayın Türü: Yerel süreli yayın

Crystal Dergisi, Yapı Kredi Kurumsal İletişim Yönetimi tarafından Crystal kart sahipleri için hazırlanmıştır. Crystal Dergisi, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. adına Group Medya ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Crystal Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve illüstrasyonların her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Yazıların sorumluluğu yazarlara, yayınlanan ilanların sorumluluğu ise sahiplerine aittir. Mersis No: 0937002089200741

KAPAK FOTOĞRAFI: TRUNK ARCHIVE

Sayfalarda karşınıza çıkan bu işaretlere özellikle dikkat edin! İlgilendiğiniz konular hakkında daha detaylı bilgi edinmek ve markaları sürekli takip etmek için, derginin son sayfasındaki adres defteri rehberiniz olacak.
Web adresi (W), Twitter (T), Facebook (F), Blog (B), Youtube (Y), Pinterest (P), Instagram (I)

GERÇEK TUTKU
OLAĞANÜSTÜ SÜRÜŞ KEYFİ
SPORT 4 S
TBWA\PARIS
MICHELIN
A better way forward
Üstün güvenlik ve perfomans özelliklerine sahip MICHELIN Pilot Sport 4 S, ıslak zeminde kusursuz yol tutuşu sağladığı gibi kuru zeminde frenlemede de bir numaradır. Dynamic Response teknolojisi ve ultra-reaktif sırt deseni sayesinde, olağanüstü hassas hakimiyet sunarak direksiyon hareketlerine anında cevap verir. Pek çok performans otomobili üreticisinin beğenisini toplayan MICHELIN Pilot Sport 4 S, sürüş tutkunları için idealdir.
Bir spor lastiğinin ne kadar iyi olabileceğini michelin.com.tr/michelin-pilot-sport-4s sayfasından detaylı inceleyebilirsiniz.

Yapı Kredi Crystal sahipleri seyahat ederken de ayrıcalıklıdır.

Yapı Kredi Crystal sahibiyseniz, biriken puanlarınız seyahat harcamalarınızda değer kazanır.
Puanlarınız yeterli değilse Avanspuan ayrıcalığından yararlanırsınız.
Ayrıca puanlarınızla aldığınız uçak biletleriniz için ekstra alan vergisi ödemezsiniz.

PAHADA AĞIR ŞEYLERİ ALMANIN EN HAFİF YOLU

YapıKredi Crystal

Mark Hamill, Carrie Fischer, Harrison Ford

r2d2 ve c3po

Star Wars orijinal film afişi

‘YILDIZ SAVAŞLARI’ 40 YILDIR BÜYÜLÜYOR!

Sonradan “Star Wars IV – A New Hope” adını alan Star Wars, 25 Mayıs 1977’de ABD’de vizyona girdiğinde kimse o ilk filmin, 40 yıllık bir sinema destanına dönüşeceğinin farkında değildi. Oyuncuları, yönetmeni, bestecisi, özel ses ve görsel efektleri, tekmili birden bir kültür fenomeni olarak Star Wars ile tanışalı 40 yıl olmuş. Bu ‘uzay destanı’; henüz bir devlet uzaya çıkmış, öteki de Ay yüzeyine iniş yapmışken; Sputnik ve Explorer ile başlayan o çılgın yarışta haber ajanslarının ‘uzay’ kelimesiyle birlikte ‘Soyuz’ ya da ‘Apollo’ kelimelerini dünyaya ezberlettiği yıllarda çekilmişti. Uluslararası Uzay İstasyonu’na da Mars’a yolculuk çalışmalarına da daha çok vardı. Sinemada uzaylılar ya dünyayı istila ediyordu ya da insanları afiyetle yiyordu. Üstelik kimse bu uzay hikâyelerini beyaz perdede şöyle ‘lâyıkıyla’ gösteremiyordu bile. Star Wars, otomobilimize koyacak benzini bulamadığımız petrol krizi yıllarında, insanoğlunun hayal gücüyle neler neler inşa edeceğinin kanıtı

Filmin galasını bekleyenler

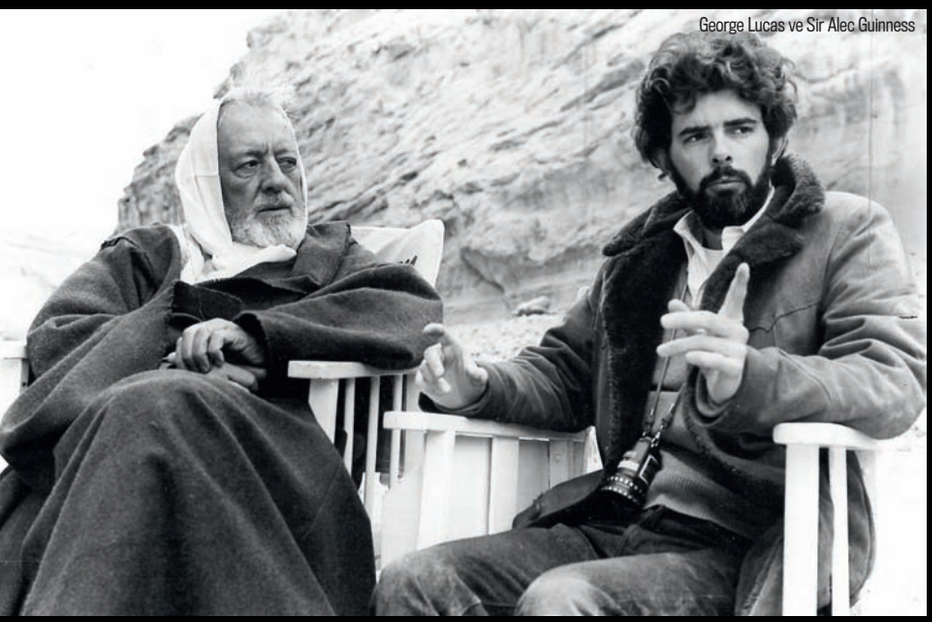

George Lucas ve Sir Alec Guinness

Sir Alec Guinness ve Mark Hamill

olarak 1977'de çıkageldi. Dahası bugüne dek 300'ü aşkın filmin özel efektlerini hazırlayan ILM'in (Industrial Light And Magic) de kuruluş sebebiydi ve o tarihte bilinmese de ILM gelecekte 'En İyi Görsel Efekt' dalında 15 Oscar, 23 Oscar adaylığı ve yüzlerce ödül kazanacaktı. Star Wars'u asıl sevdiren, aslında dünyanın en eski hikâyesini en görkemli şekilde anlatmasıydı. Odysseus'tan Kral Arthur ve Şövalyeleri'ne, o kadar derinini araştırmak istemeyen için insanın mayasında özene bezene sakladığı 'fedakârlık' ve 'kendini adama' güdülerine ithaf olunmuş bir kahramanlık hikâyesiydi. Filmin yönetmeni George Lucas'ın asıl başarısı belki de buydu: İnsanı, binlerce yıl sonra bile bu 'değerlerin' var olacağına inandırıyordu. Neyse ki geride bıraktığımız 40 yıl için haklı çıktı. Hakkında konuşacak milyonlarca şey var belki ama özet, tek cümle: Sinema tarihine ve endüstrisine, insanoğlunun uzaya ve uzay algısına çok şey katan Star Wars'un 40'ıncı yılı, ufku açık ve sözlüğünde 'imkânsız' kelimesi yer almayan herkese kutlu olsun!

Star Wars revize edilmiş film posteri

Luke Skywalker ve Çift Günbatımı

Darth Vader

Felix Höfner,
'U have one follower'

Blue and Joy - Daniele Sigalot,
'No matter where the wind blows'

BANKALAR CADDESİ'NDE SANAT ZAMANI

Son aylarda büyük değişim geçiren, Galata'yı Karaköy'e bağlayan tarihi Bankalar Caddesi'nin en yeni sakini, 'Anna Laudel Contemporary' sanat galerisi... Dört yıl kadar Bağdat Caddesi'nde 'Art 350' adıyla sanatseverlerle buluşan sanat galerisi, isim değişikliğiyle birlikte, İstanbul sanat sahnesine daha yakın olmak adına Karaköy'e taşındı. Anna Laudel Contemporary'nin 2017 hedefi, 'daha büyük çaplı sergilere ev sahipliği yapmak'. Bunu gerçekleştirmek onlar için hiç de zor olmayacak çünkü galeri, Kamondo Merdivenleri'nin hemen yanı başındaki Osmanlı'dan kalma altı katlı eski bir binanın tamamında hizmet veriyor. İlk sergileri "Ne Zaman Oynamayı Bıraktık?" olan galeri, Nisan ayında yine yabancı sanatçıların işlerinin görücüye çıkacağı bir sergiye ev sahipliği yapacak. Anna Laudel Contemporary sadece bir sanat galerisi değil. Mekânda; insanları koleksiyonculuğa yönlendirmeyi amaçlayan bir Art Shop, yabancı sanatçılara çalışma alanı sunan 'sanatçı rezidansı' ve ünlü tasarım mücevher markası Monies'in de bir butiği bulunuyor.

Jan Kuck, 'Holy Boy'

'Ne zaman oynamayı bıraktık?'

Swaantje Güntzel, 'Microplastics III Discofish'

Sebastian Klug, 'Blaues Portre'

AMACI MÜKEMMELE ULAŞMAK OLANLARA

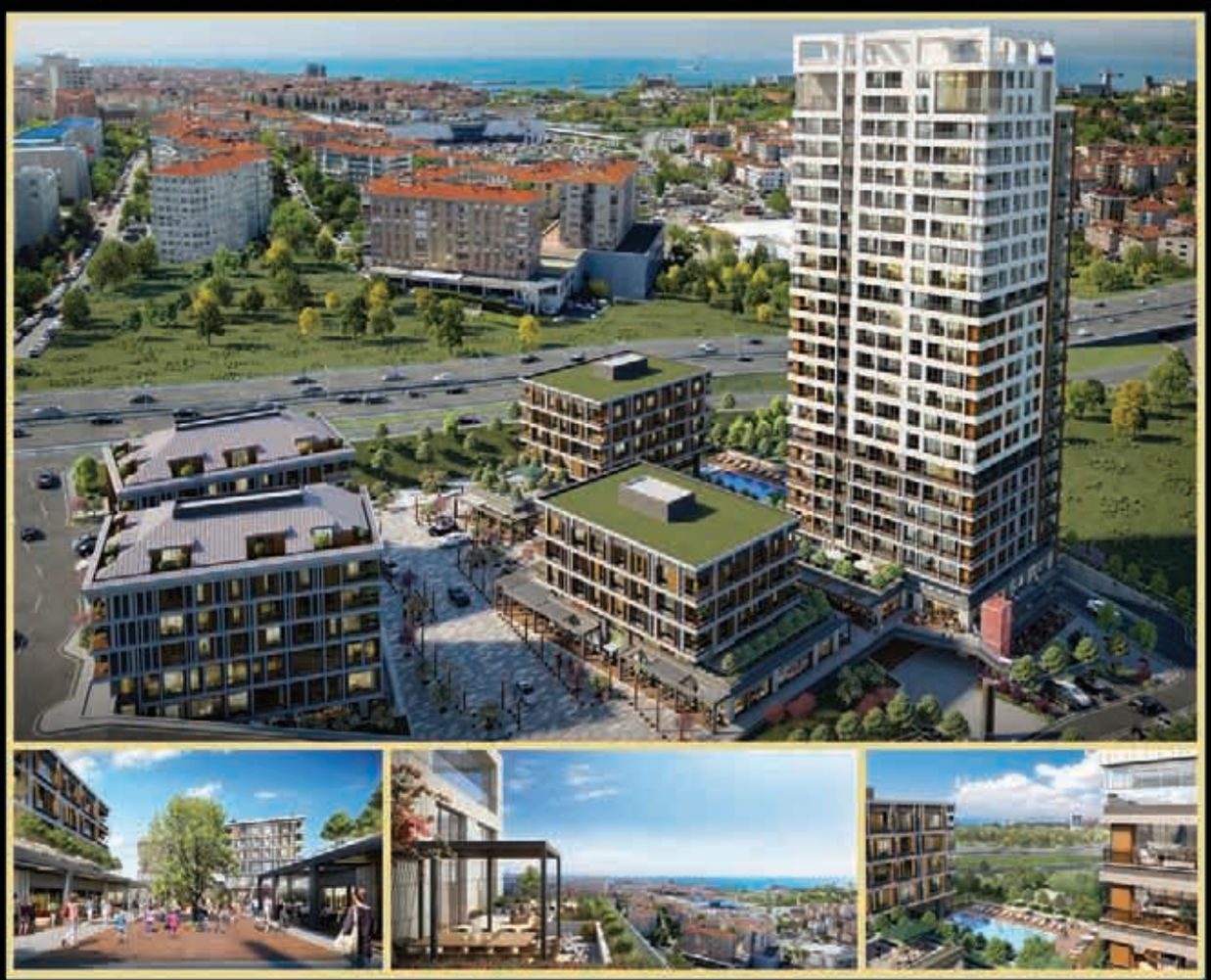

SUR YAPI

EXCELLENCE

KOŞUYOLU

MÜKEMMELLİĞE AÇILAN KAPI

Benzersiz konumuyla tüm İstanbul'u kucaklayan Sur Yapı Excellence, mükemmelliğe açılan kapıyı aralamanız için sizleri bekliyor.

Ayrıntılar satış ofislerimizde.

SURYAPI
UYGARLIĞIN MİMARI

444 5 787

HAMBURG'A YENİ 'DALGA'

Elbe Nehri üzerinde inşa edilen, Hamburg'un üç tarafı sularla çevrili yeni filarmoni binası 'Elbphilharmonie', farklı tasarımıyla şehrin modern mimarisi ve kültür-sanat sahnesine uyum sağlamayı başarıyor. Resmi açılışı Ocak ayında yapılan binada; üç konser salonu, müzik eğitim alanı, yeme-içme mekânları, otel ve kesintisiz panoramik şehir manzarası sunan halka açık bir 'plaza' bulunuyor.

İsviçreli ünlü mimarlık ofisi Herzog & de Meuron'un yarattığı Elbphilharmonie; 1963-66 yılları arasında tamamlanmış ve geçmişte depo olarak kullanılan kiremit bir yapı üzerine inşa edilen cam binadan oluşuyor. 110 metre yüksekliğindeki cam binanın dalga şeklindeki formu, yakında Hamburg'u ziyaret eden herkesin Instagram sayfasını süsleyecek gibi görünüyor. Hamburg'un geçmiş, bugün ve geleceğini simgeleyen yapı, şehrin 'gelenekseli modern olanla birleştirerek ortaya yeni bir şeyler çıkarma' mottosunu da destekliyor. Filarmoni binasının tam merkezine yerleştirilen, ziyaretçilerin kolayca görebileceği, hatta 4.765 borusundan bazılarına dokunabileceği devasa orgu da çok karizmatik.

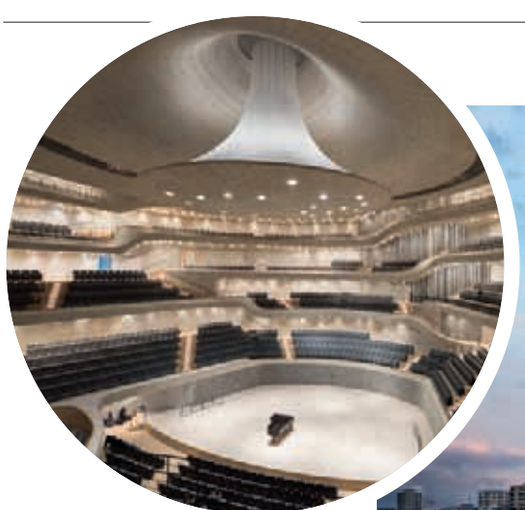

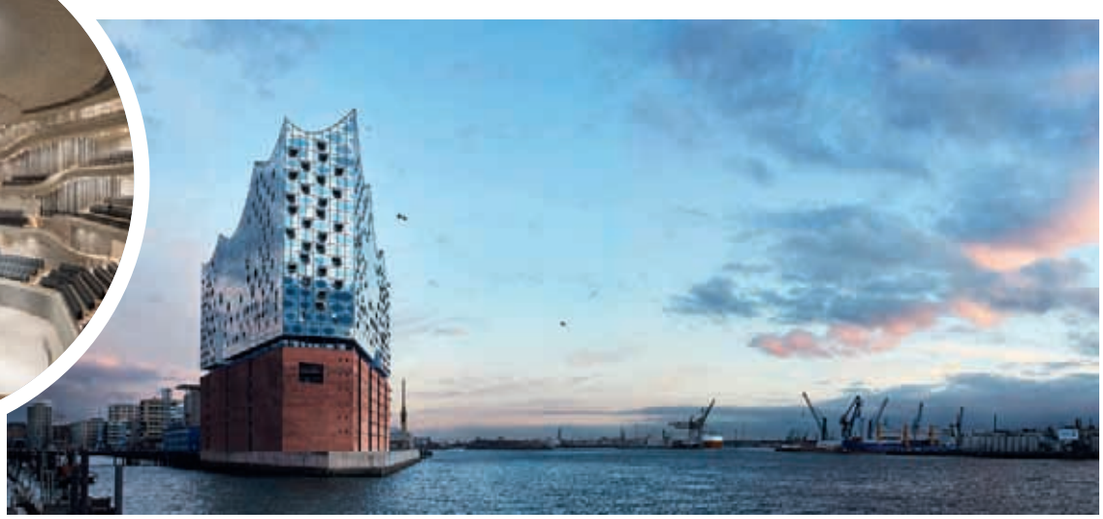

FIAT 500.
HER YOLCULUK BİR GÖSTERİ.

RUHU KLASiK, TEKNOLOJiSi YENi.

Tarz ikizin Fiat 500, ikonik tasarımı, dokunmatik ekranlı multimedya sistemi ve zengin kişiselleştirme seçenekleriyle Fiat showroom'larında seni bekliyor.

Koç

www.fiat.com.tr

Fiat 500'ün ortalama yakıt tüketimi 4,9 lt/100 km, ortalama CO_2 emisyonu ise 115 g/km'dir.

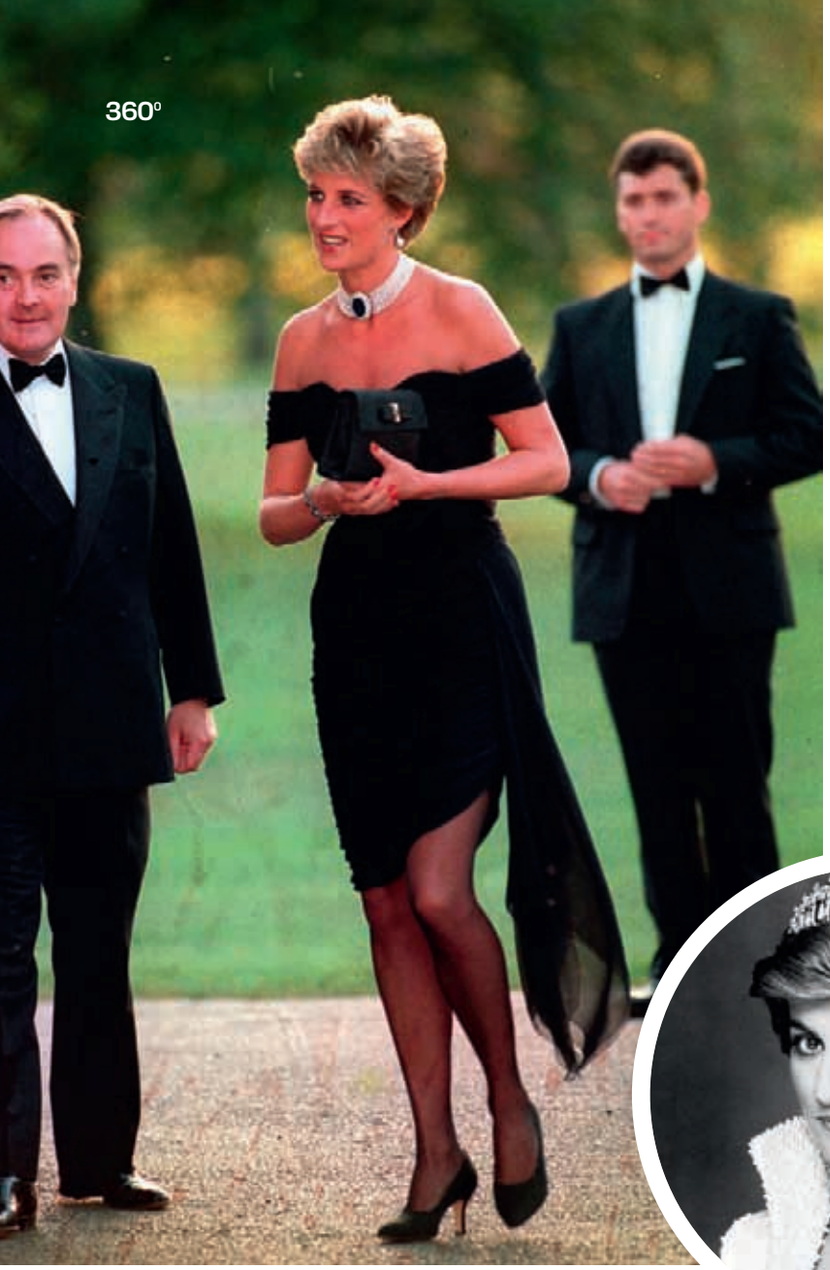

PRENSES DIANA'NIN MODA ÖYKÜSÜ

1981 yılında Galler Prensesi olarak hayatımıza giren ve 1997'de trajik bir şekilde hayata veda eden Diana Spencer, yaşamı boyunca magazin basınının olduğu kadar moda dünyasının da gündeminde oldu. Ölümünün üzerinden geçen 20 yıla rağmen hala etkili ve unutulmaz bir moda figürü olan Prenses Diana, bugünlerde Londra'da "Diana: Her Fashion Story" adındaki sergiyle anılıyor. Bir zamanlar yaşadığı Kensington Sarayı'nda 24 Şubat'ta kapılarını açan serginin iki yıl kadar sürmesi planlanıyor. Sergide yer alan ve özenle seçilen parçalar, Prenses Diana'nın hayatımıza girdiği ilk günlerdeki tutucu ve romantik tarzından zaman içinde sıyrılışını ve kendine güvenen bir stil ikonuna dönüşümünü gözler önüne seriyor. 1981 yılında resmi nişan fotoğrafında giydiği uçuk pembe Emanuel bluzundan, ikonik mavi ekose tayyöre ve hafızalardan silinmeyecek gelinliğine kadar pek çok ikonik kıyafet, sergide Prenses Diana hayranlarını bekliyor.

GEÇMİŞE RENK KATMAK

"Sanat, günümüzden ne kadar eskilere gider?" "Zamanın içinden çıkıp gelen resimler, bize neler fısıldar?" "Sanatın birleştiren etkisi, üzerimizde nasıl bir iz bırakır?" Benzer sorularla insanın tarih içinde doğa, kutsallık ve sanatla ilişkisi üzerine araştırmalarını sürdüren Ressam Serap Başol, bizleri bu kez bilinen en özgün sanatsal işlere yöneltiyor. Sanatçının geçtiğimiz Şubat ayında İstanbul Nişantaşı ART 212 Sanat Galerisi'nde gerçekleşen ve yoğun ilgi gören sergisi, aynı soruların yanıtlarını Nisan ayında İzmir'de düzenlenecek sergide arıyor. Yeryüzünde en eski çağlardan beri yaşayanların, prehistorik kaya çizimlerini kendi yorumuyla renklendiren sanatçı, ziyaretçilerini Orta Asya içlerinden başlayan gizemli bir yolculuğa çıkarırken, Saymalıtaş'tan Altamira'ya uzanan bu yolculukta çizimler, boyalı resimler, simge ve semboller öne çıkıyor. "Güneş Kafalar", "Işıldayan Kişi", "Şaman Kozmolojisi", "Arkaik Efsane", "Neşeli Törenler" gibi 37 eserin yer alacağı İzmir sergisini ziyaret etmek için "serapbasol.com" adresindeki sergi takvimini takipte kalın!

W

Cuba

Fauteuil ODEA

2018 Mercedes-Benz - AMG GTR

2017'NİN RENGİ: GREENERY

Pantone, 2017 yılının rengini 'Greenery' olarak belirledi. Bahar aylarında doğanın canlanmasından ilham alan yeşilin bu tonu, canlılığı ve yenilenmeyi sembolize ediyor. Bu yıl modadan mimariye, dekorasyondan teknolojiye kadar her yerde karşımıza çıkacak Greenery, şimdiden ünlü markaların gözdesi oldu bile. Siz de yaşam alanlarınızda ve gardırobunuzda bu renge yer açarak yeşilin tüm enerjisini hayatınıza yansıtabilirsiniz.

Barbara Bui

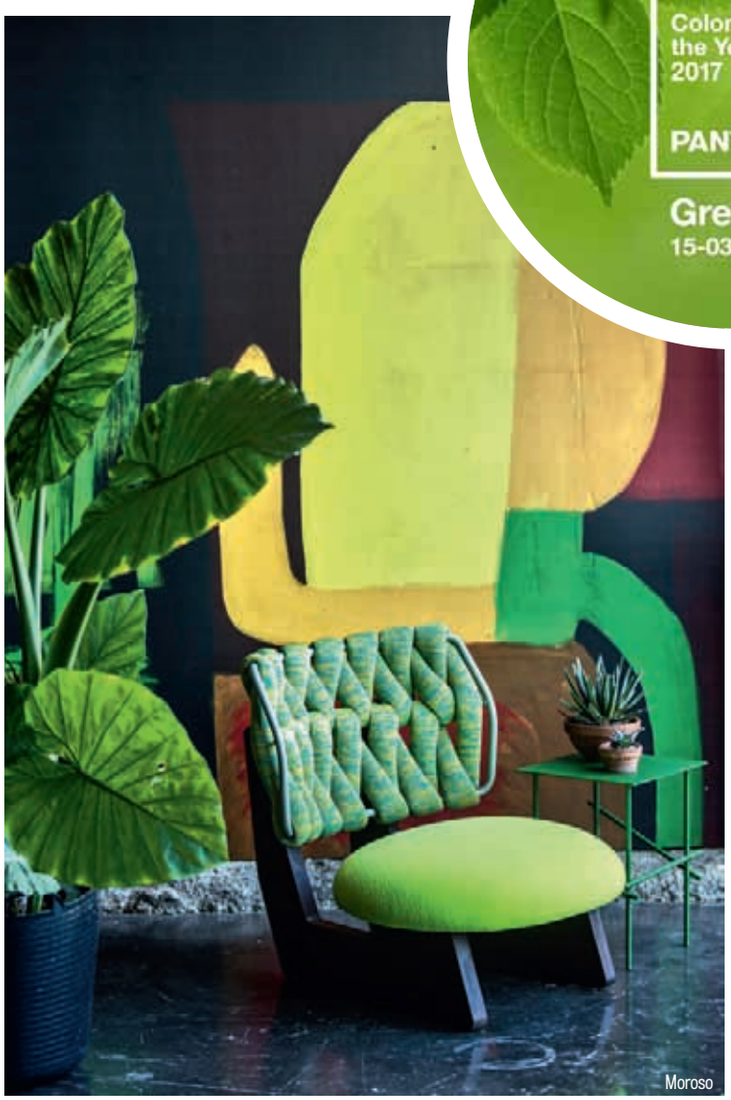

Moroso

Gucci

TOG Bazar, 2016

TOG Bazar, 2016

TOG Bazar, 2016

TOG Bazar, 2016

YAPI KREDİ CRYSTAL ANA SPONSORLUĞUYLA TOG BAZAR'A GERİ SAYIM

2002 yılından bu yana gençlerin güçlendirilmesi için çalışmalar yürüten Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) 15. Yılında! Bu yıl 11. kez, Yapı Kredi Crystal kart ana sponsorluğunda, 30 Mayıs Salı günü, Esma Sultan Yalısı'nda düzenlenecek TOG Bazar'ın geçtiğimiz senelerde olduğu gibi yine yüksek bir katılımla gerçekleşmesi bekleniyor. Moda ve aksesuar markalarının ve ünlü isimlerin tasarım ürünlerinin yer aldığı TOG Bazar'dan elde edilecek gelir ile Toplum Gönüllüsü gençlerin sosyal sorumluluk eğitimleri ve projeleri desteklenecek. İş, spor ve sanat dünyasının önde gelen isimlerinin yoğun ilgi gösterdiği TOG Bazar'ı ziyaret ederek gençlerin çalışmalarına katkı sağlamayı unutmayın!

RYAN GOSLING'İN 'LA LA LAND'İ

Hollywood yolculuğu süresince birbirinden farklı ve ilgi çekici karakterlere hayat veren, başarılı performanslarıyla olduğu kadar karizması ve romantik imajıyla da hayranlık uyandıran Ryan Gosling, son olarak 6 Oscar ödüllü La La Land (Aşıklar Şehri) filmindeki Sebastian rolüyle izleyicinin kalbini kazandı. 1950'lerin Hollywood'una selam gönderen renkli müzikaldeki performansıyla alkış toplayan Gosling, kendini 'şanslı' olarak tanımlasa da başarısının sadece şanstan ibaret olmadığını bir kez daha kanıtladı. Ryan Gosling'le hem filmi hem de kendisinin LA (Los Angeles) masalını konuştuk.

La La Land (Aşıklar Şehri), 2016

RÖPORTAJ: SUZY MALOY / THE INTERVIEW PEOPLE

La La Land (Aşıklar Şehri), 2016

La La Land (Aşıklar Şehri), 2016

O, henüz 16 yaşındayken hayallerinin peşine düşerek Kanada'dan Los Angeles'a taşınan, 90'ların sonunda birkaç televizyon dizisiyle çıktığı oyunculuk yolculuğunun rotasını Oscar'a çevirmiş bir Hollywood yıldızı. Son on yıldır hemen hemen her sene, en az iki büyük yapımda karşımıza çıkan Ryan Gosling, başarısını sadece performansına değil, gişe başarısı yakalayacak yapımları ve kendisine yakışacak rolleri çok iyi bilmesine de borçlu. Başarılı aktör, genç yaşta atıldığı ve artık "evim" diye söz ettiği Los Angeles'taki macerasını son olarak 2016 yapımı "La La Land" (Aşıklar Şehri) filmiyle taçlandırdı. Adına ilham veren Los Angeles'ta geçen bu müzikal film, (LA, Los Angeles'ın kısa adı) gösterime girdikten kısa bir süre sonra gişede önemli bir başarı elde etti. 1950'lerin romantik müzikallerine bir saygı duruşu niteliği taşıyan filmde Emma Stone ile başrolü paylaşan Gosling, filmle birlikte kadın hayranlarının sayısını da kat kat artırdı. 2014'te "Whiplash" ile ABD sinema endüstrisine başarılı bir giriş yapan Damien Chazelle'in yönettiği La La Land'de tutkulu caz piyanisti Sebastian'ı canlandıran oyuncu, 26 Şubat'ta sahiplerini bulan 89. Akademi Ödülleri'nde "En İyi Erkek Oyuncu" kategorisinin en güçlü adaylarından oldu. La La Land filminin gösterime girmesinden kısa bir süre sonra bir araya geldiğimiz Ryan Gosling'le hem filmi hem de kendi Los Angeles masalını konuştuk.

> "Los Angeles'a filmlerde rol alma isteğiyle geldim ve şimdi sadece rol almakla kalmıyorum, aynı zamanda saygı duyduğum insanlarla birlikte de çalışıyorum."

La La Land, dünya çapında büyük bir başarı yakaladı ve çok sevildi. Böyle bir başarı bekliyor muydunuz?

Çocukluğum klasik Hollywood müzikalleri izleyerek geçti ama artık bu filmlerin geçmişte kaldığını düşünüyordum. İçlerinden birinde oynama fırsatı yakalayabileceğim ise aklımın ucundan geçmiyordu. La La Land'in farklı bir iş olacağını henüz yapım aşamasındayken hissetmiştik ancak bu hissin kendi filmimiz olmasından kaynaklanıp kaynaklanmadığını bilmiyorduk doğrusu. Filme gösterilen ilgi ve filmin seyirciye bu denli hitap etmesi bizim için de büyük bir sürpriz oldu. Filmi en az 10 kez izlediğini söyleyen çok sayıda seyirciyle konuştum, bu kadarını asla beklemiyordum.

Peki, filmden önce müzikallerle aranız nasıldı?

"Singin'in the Rain" (Yağmur Altında), "An American in Paris" (Paris'te Bir Amerikalı)... Bu filmler çok özeldir benim için ve tekrar tekrar sıkılmadan izlemişimdir. Çok sevmeme rağmen pek çok filmi defalarca izleyemem ama müzikaller tekrar tekrar izletmesi açısından benzersizdir bence.

Only God Forgives (Sadece Tanrı Affeder), 2013

Drive (Sürücü), 2011

"PİYANO ÇALMAYI ÜÇ AYDA ÖĞRENDİM"

Filmdeki piyano performansınız da çok konuşuldu ve bu performansı sadece birkaç ay çalışarak sergilediğiniz söylendi. Bunu nasıl başardınız?

Klişe olacak ama işin sırrı, çalışmak. Bu süreç hakkında fazlaca yorumda bulundum şimdiye kadar ancak söylemeye devam etmek ve insanlara ilham vermek istiyorum. Piyano çalma konusunda özel bir yeteneğim olmamasına rağmen bunu başardım. Bazı şeyleri sadece çalışarak üç ayda ne kadar iyi öğrenebileceğinizi bilseniz şaşırırsınız.

Önceden hiç deneyiminiz yoktu yani piyano konusunda...

Hep çalmak istemiştim ama kendimi tam olarak vermemiştim. Film projesi ortaya çıktığında, "Bu bir fırsat. Piyano çalmayı gerçekten istiyorsam, bu film için mutlaka öğrenmeliyim" diye düşündüm. Yönetmenin çekim yöntemi ve aralıksız, uzun çekimler istemesi, çekimi kesip dublörle yer değiştirmeme hiç fırsat vermiyordu. Zorunda kalsaydı bunu yapabilirdi ama ben de böyle bir talepte bulunmadım ve kendim çalmak istedim.

"LOS ANGELES BENİM EVİM"

Los Angeles'ta yaşadığınızı biliyoruz. Los Angeles'la nasıl bir ilişkiniz var ve şu an "ev" dendiğinde aklınıza gelen yer neresi oluyor?

16 yaşımdan itibaren hep Los Angeles'ta yaşadım ve burayı evim olarak görüyorum.

Los Angeles'a ilk geldiğinizde şehir hakkında ne düşündüğünüzü hatırlıyor musunuz?

Kanadalı olduğumu biliyorsunuz. Los Angeles'a ilk geldiğimde şehri çok sıcak bulmuştum ama "Buna alışabilirim" diye düşünmüştüm. Burası çok büyük, çok katmanlı ve çok karmaşık bir şehir. Filmde betimlendiğinden çok farklı bir yer. İyi ki bu şehre genç yaşta gelmişim, ilerleyen yaşlarımda bu kadar cesur davranamayabilirdim.

Los Angeles'a geldiğiniz ilk günlere geri dönelim, sizin yaşadığınız da klasik bir Hollywood başarı hikâyesi miydi? Los Angeles'ta garsonluk yapmak zorunda kaldınız mı örneğin?

Bu durumun çok normal bir aktörlük deneyimi olduğunu düşünüyorum. Başlangıçta sıklıkla yerlerde ve koltuklarda uyuduğunuz deneme çekimlerine katılıyorsunuz ve kariyerinizde yavaş yavaş yükseliyorsunuz. Bu yolda bana destek veren ve yardımcı olan bir sürü müthiş insanla tanıştım. Şehir, zaman içinde benim için daha küçük bir yer haline geldi.

"Zamanında istediğimi düşündüğüm şeylere sahip olmadığım için çok şanslıyım."

Ryan Gosling, Cannes Film Festivali, 2016

The Notebook (Not Defteri), 2004

Half Nelson (Tepetaklak Nelson), 2006

The Believer (İnançlı), 2001

Film, Los Angeles'a gelen ya da Los Angeles'ta yaşayan iki insanın hayallerinin peşine düşüşünü ve kendilerini "Başarıya mı odaklanmalıyım? Hayallerimin mi peşinden koşmalıyım? Para için hayallerimden mi vazgeçmeliyim?" seçenekleriyle karşı karşıya bulmalarını da işliyor. Siz hiç böyle bir durumda kaldınız mı? "Bu filmde oynamayacağım çünkü bu ben değilim. Benim istediğim şey bu değil" dediğiniz bir durumla karşılaştınız mı?

Bazı şeyleri uzun bir süre düşünür, hayal eder ancak elde edemeyiz. Bir zaman sonra geriye dönüp baktığımızda ise o isteği elde edemediğimiz için ne kadar şanslı olduğumuzu fark ederiz. Ben zamanında istediğimi düşündüğüm şeylere sahip olmadığım için kendimi çok şanslı hissediyorum. Los Angeles'a ilk geldiğimde, bir televizyon dizisinde oynamak için denemeye dahi alınmadan 6 yıllık bir kontrat imzalamak durumunda kalıyordum ancak sonrasında projeye dâhil olamadım. O projede bir rol almış olsaydım altı yılımı tek bir işe bağlayacak ve keşfetme özgürlüğümü kaybedecektim. Bir noktadan sonra bu tarz sözleşmeleri imzalamayı bıraktım, böyle rollerin denemelerine gitmeyi reddettim, seçeneklerimi kısıtlamak istemedim. Geçmişte yapmadığımız şeylere odaklanmamamız gerektiğini düşünüyorum.

Lars and the Real Girl (Gerçek Sevgili), 2007

"KÖTÜ DENEYİMLERİ ÇOK CİDDİYE ALMIYORUM"

Oynamak istediğiniz filmlerde rol alamadığınızda mesleği bırakmayı düşündüğünüz, "Tamam. Bu iş bana göre değil. Bu şehirden ve onun ikiyüzlülüğünden bıktım" dediğiniz oldu mu?

Kötü deneyimlerimi mesleği bırakmayı düşünecek kadar ciddiye almadım hiçbir zaman. Tabii ki filmlerde rol alabilmek büyük bir lüks ve bu işi yaptığım için çok şanslı hissediyorum ancak sonuçta bunlar sadece birer film, yaptığım iş de sadece oyunculuk. İşler istediğim gibi gitmezse, küçük düşer ya da kötü hissedersem bunun sonuçları sadece beni bağlar. Biz polis memuru, avukat, itfaiyeci ya da doktor değiliz, hata ya da yanlış yaptığımızda insanların hayatları tehlikeye girmiyor. Bu kadar yüksek riskleri yok oyunculuğun.

Gerçek hayatta da müzik sevdalısı olan Ryan Gosling'in "Dead Man's Bones" adında bir müzik grubu var.

Peki, La La Land'de canlandırdığınız Sebastian karakterinin caz konusunda olduğu kadar siz de oyunculuk konusunda tutkulu musunuz?

Biz farklı kişilikleriz. Sebastian, caz müziğinin öldüğüne ve onu kurtarmanın kendi sorumluluğu olduğuna inanıyor. Ben mesleğimle ilgili bu tarz bir baskı hissetmiyorum, bu yüzden farklı durumlardayız.

Blue Valentine (Aşk ve Küller), 2010

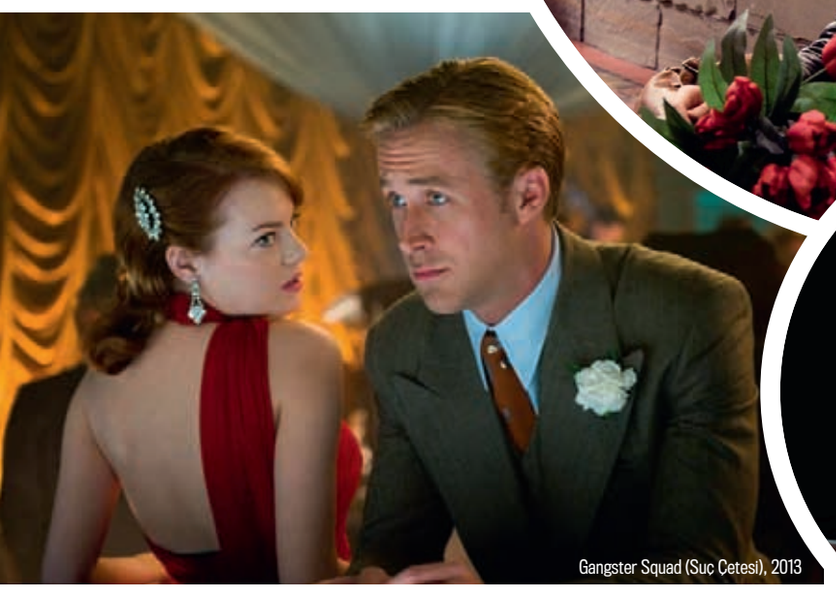

Gangster Squad (Suç Çetesi), 2013

Ryan Gosling, 12 yaşında

Fracture (Cinayet Gecesi), 2007

Ryan Gosling, Mickey Mouse Club'ta rol alırken

The Place Beyond the Pines (Babadan Oğula), 2012

Ancak Sebastian'ın tutkusuna ve bu konudaki duygularının yoğunluğuna saygı duyuyorum; bu duyguları bir süreliğine yaşamak eğlenceliydi, fakat bunları sürekli yaşamadığım için memnunum.

Caz seviyor musunuz?

Sanırım filmden önce caza bu kadar değer vermiyordum. Tabii ki sevdiğim caz parçaları vardı fakat bütün o caz müzisyenleriyle beraber çalışmak, piyanoda caz çalmak ilgimi kesinlikle artırdı. Ken Burns'ün caz hakkında, PBS için yaptığı bir belgesel var; bu harika çalışmayı izlemek, çekimler sırasında bana çok yardımcı oldu.

Biraz da Damien'in (Chazelle) setlerdeki, özellikle de canlı müzik çekimlerindeki yaklaşımı hakkında konuşalım. O çekimlerde oldukça fazla risk alındı sanıyorum...

Her şeyi geleneklere göre yapmak, müzik performanslarının yer aldığı sahneleri tek çekimde bitirmek istiyordu. İsteğinde haklıydı çünkü bu izleyici için tamamen farklı bir deneyim yaratıyor. İzleyici, bu şekilde güvenlik ağı olmadan çalışan insanları izliyor beyaz perdede. Sonradan yapılacak düzenlemelere güvenilmeden kaydedilen şeyleri görüyor. Çekimler sırasında, birimiz bir hata yaptığında kayıt sona eriyor, baştan başlamak zorunda kalıyorduk. Seyircinin de buna bağlı bir tepki verdiğini düşünüyorum. Filmi seyircilerle beraber izlerken onların parçalarda gerildiğini gördüm, bu kaydın her an mahvolabileceğini içgüdüsel olarak anlıyor ve parça başarıyla tamamlandığında zafer kazanmış gibi hissediyorlar; kurgu masasında birleştirilmiş kayıtlarla bu hissi elde edemezsiniz.

Damien'ın müzisyenlik geçmişinin yönetmenliği üzerinde nasıl bir etkisi var?

Sanırım onun çalışma şeklinde caz tarzı bir hassasiyet var; çalıştığınız şarkı ya da sahneye dair bir şema var, işin nasıl yapılacağını o belirliyor fakat sizin de çekime katkıda bulunmanızı, kendinizi sahneye katmanızı istiyor. Önceden ciddi şekilde hazırlık yapıyor ama o anda daha heyecan verici bir şey bulursa hemen değiştirip onu kullanmak istiyor.

Drive (Sürücü),2011

ADIM ADIM ZİRVEYE

Ryan Gosling 12 Kasım 1980'de Londra Ontario'da dünyaya geldi. Drama ve güzel sanatlar alanında yüksek başarı gösterdiği Cornwall Lisesi'ne giden Gosling, ailesinin Burlington'a taşınması nedeniyle eğitimine Lester B. Pearson Lisesi'nde devam etti. Gosling, sanat dünyasında ilk performansını bir yetenek yarışmasında ablası Mandi ile birlikte şarkı söyleyerek gösterdi. Ardından 1993 yılında Montreal'de katıldığı, televizyon dizisi "The Mickey Mouse Club" (MMC–1989) seçmelerinde 17 bin kişiyi geride bıraktı. MMC'de yer aldığı 2 yıl boyunca şovun yardımcı erkek oyuncusu Justin Timberlake'in ailesiyle yaşadı. Gosling, MMC'deki kariyerinden sonra hiçbir oyunculuk eğitimi almamasına rağmen 1997 yılında "Breaker High" ve 1998 yılında "Young Hercules" adlı televizyon dizilerinde rol aldı. Sonrasında farklı film projelerinde boy gösteren Gosling, 2001 yılında "The Believer"daki (İnançlı) performansıyla dikkatleri üzerine çekti. Bu rolüyle Independent Spirit (Bağımsız Ruh) Ödülleri'nde "En İyi Erkek Oyuncu" kategorisinde aday gösterildi. 2004 yılında "The Notebook"ta (Not Defteri) izlediğimiz Gosling, bu performansıyla da film eleştirmenlerinin Show West Kongresi'nde "Geleceğin Erkek Starı" ilân edildi. Aynı yıl, People dergisi tarafından hazırlanan "En Seksi 50 Bekâr" listesine de girmişti! 2006 yılına gelindiğinde Gosling, "Half Nelson" (Tepetaklak Nelson) filmindeki performansıyla Akademi Ödülleri'nde "En İyi Erkek Oyuncu" adaylığını kazanıyor ve zirveye giden merdivenleri hızla tırmanıyordu artık. Kısa bir süre sonra da kuşağının en iyi aktörlerden biri olarak anılmaya başladı.
2007 yılında Anthony Hopkins'in de yer aldığı "Fracture"da (Cinayet Gecesi) Willy Beachum karakterini ve "Lars and the Real Girl" (Lars Sevince) filminde Lars Lindstorm karakterini canlandırdı. Başarılı romantik filmlerden Blue Valentine'da (Aşk ve Küller, 2010) Michelle Williams ile birlikte rol aldı. Aynı yıl, "All Good Things" (Güzel Günler) adlı filminde Kirsten Dunst ile birlikte kamera karşısına geçti. Bir sonraki yıl "Drive" (Sürücü, 2011), "The Ides of March" (Zirveye Giden Yol, 2011) ve "Crazy, Stupid, Love" (Çılgın, Aptal, Aşk, 2011) filmleriyle beyaz perdedeydi. Eva Mendes'in de yer aldığı "The Place Beyond The Pines" (Babadan Oğula, 2012), Sean Penn'la beraber kamera karşısına geçtiği "Gangster Squad" (Suç Çetesi, 2013) ve "Only God Forgives" (Sadece Tanrı Affeder, 2013) filmleri de oyuncunun başarı hikâyesinde önemli basamaklar arasında yer aldı.
Ryan Gosling'in kendisi gibi ünlü bir oyuncu olan Eva Mendes'le olan birlikteliğinden Esmeralda Amada ve Amada Lee isimlerinde iki kız çocuğu var.

The Ides of March
(Zirveye Giden Yol), 2011

Crazy, Stupid, Love
(Çılgın, Aptal, Aşk) 2011

Blue Valentine (Aşk
ve Küller), 2010

"Müzikal ve komedi türündeki filmleri seyirciyle izlemek daha eğlenceli çünkü filmlerin iyi olup olmadığını anlamaya imkân veriyor."

All Good Things (Güzel Günler), 2010

The Place Beyond The Pines (Babadan Oğula), 2012

Filmleri seyirciyle beraber seyretmeyi sever misiniz?
Müzikal ve komedi türündeki filmleri seyirciyle izlemek, filmlerin iyi olup olmadığını anlamaya imkân veriyor. Müzikallerin iyi olup olmadığını şarkılara eşlik etmelerinden ya da ayaklarıyla tempo tutmalarından anlayabiliyorsunuz. Komedi filmlerinde ise sahnenin eğlenceli olup olmadığına yükselen kahkahalardan pay biçiyorsunuz. Oysa dramlarda tepkileri okumak zor. Bu filmlerin etkili olup olmadığını her zaman anlayamıyorsunuz çünkü insanlara çok daha kişisel bir deneyim yaşatıyor.

Peki, siz dramları mı daha çok seviyorsunuz, komedileri mi?
Çocukken, aktörlüğün bir iş olduğunu henüz öğrenmeden önce, sevdiğim filmler komedi türünde olurdu. Mel Brooks filmleri, Genç Frankenstein, Abbott ve Costello filmleri, Wayne'in Dünyası; gerçekten sevdiğim filmlerdi. Büyüyüp aktör olduğumda ve dram türü filmlerde oynama fırsatı elde ettiğimde bunun ne kadar büyük bir fırsat ve deneyim olduğunun farkına vardım. Ancak sanırım komediler benim ilk aşkım hâlâ.

La La Land (Aşıklar Şehri), 2016

"BAZEN AĞLAMAMAK İÇİN GÜLERSİNİZ"

Şu anda suratınıza bakıyorum ve siz gülümsemeden hemen önce yüzünüzde oluşan mimiklerin insanları rahatlattığını düşünüyorum.
İnanın bana, eğer siz bu kadar iyi davranmasaydınız bu durum çok farklı olabilirdi.

Siz daha çok "Hayat çiçekler ve güneşten ibarettir" diye düşünenlerden misiniz? "Hayat zordur" diyenlerden mi?
Bu, günden güne değişiyor. Özellikle de bu iki düşüncenin aynı anda var olabileceğine inanıyorum. İki düşünce de hayatın gerçekleri; hangisini gördüğünüz bakış açınıza ya da hangisine odaklandığınıza bağlı olarak değişir ve bence bu ikisini birbirinden ayıramazsınız. Bu konu biraz mizah da içeriyor... Bazen ağlamamak için gülersiniz.

O zaman bu konuda sabit bir bakış açınız yok diye anlıyorum. Yani bardağın dolu tarafını da görebilirsiniz boş tarafını da.
Hangi bardaktan söz ediyoruz? Yarısı neyle dolu? Anlatabildim mi?

Oscar ve diğer ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?
Ben sadece rolümü oynamaya odaklanıyor ve filmin iyi olmasını umuyorum. İnsanların bu tarz filmleri ne kadar beğeneceğini ya da filmi izledikten sonra hayatlarında neyin değişeceğini bilemezsiniz. Bu kısım kontrolünüzün tamamen dışında. Ancak kabul etmek gerekir ki, birçok insanın kendini adayarak emek harcadığı bir işin takdir edilmesi çok güzel bir his.

Son olarak şunu öğrenmek istiyorum: Los Angeles'a 16 yaşında taşındığınızda bir hayaliniz olduğuna eminim, şu anda bu hayali yaşadığınızı söyleyebilir miyiz?
Los Angeles'a filmlerde rol alma isteğiyle geldim ve şimdi sadece rol almakla kalmıyorum, aynı zamanda saygı duyduğum insanlarla birlikte de çalışıyorum. Buraya gelmek için çok çalıştım ama aynı zamanda şanslıydım da. Yetenekli birçok insan tanıyorum ve onların benimle aynı şansa sahip olmaması beni hayal kırıklığına uğratıyor çünkü onlar da başarıyı benim kadar hak ediyor. Şans yanımda olduğu için minnettarım.

BOB

DYLAN, NOBEL & EVEREST!

SANATIN BELKİ DE EN GİRİFT TÜRÜDÜR MÜZİK. MÜZİSYENLER DE ZATEN BU YÜZDEN SADECE MÜZİSYEN DEĞİLDİR. DANSÇI, ŞARKICI, OYUNCU AMA DAHA ÇOK ŞAİR VE YAZARDIR...

YAZI: GÖKHAN PAMUK

2

016 yılının en çok tartışılan kültürel olaylarından biri, Nobel Edebiyat Ödülü'nün, klasik anlamda bir edebiyatçıya değil, öncelikle ozan-müzisyen kimliğiyle tanıdığımız bir sanatçıya verilmesiydi. İsveç Akademisi, "Amerikan şarkı geleneğine yeni bir şiirsel anlatım getirdiği için", dünyanın en prestijli edebiyat ödülünü, geçen yıl Bob Dylan'a vermeyi uygun gördü. Yola çıktığı 60'lı yıllardan bugüne Dylan'ın popüler müzik üzerinde geometrik artan ve artık ölçülmesi mümkün olmayan etkisi bir de 'edebiyat' üzerinden taçlandırılmış oldu.

Ödül hakkındaki tartışmalarla birlikte dünyanın ikiye bölünmesi kaçınılmazdı. Bir tarafta Nobel'in kabuk değiştirdiği, tazelik ve heyecan katan bir karara imza attığı söylenirken; öbür tarafta, Dylan'ın lirik yeteneğine kimsenin itiraz edemeyeceği ama bir edebiyat ödülünün çok da anlamlı olmadığı dile getirildi. Durumu herhalde en iyi özetleyen de, daha birkaç ay önce kaybettiğimiz bir başka lirik müzisyen Leonard Cohen'di: "Dylan'a bu ödülü vermek, en yüksek dağ olduğu için Everest'e madalya takmak gibi!"

Dylan'ın 'yarattığı yeni şiirsel anlatım' bir yana, bugüne dek bir kitap yayınlayıp yayınlamadığı da elbette merak konusuydu. Otobiyografisi dışında, "Tarantula" adında pek bilinmeyen bir de şiir kitabı yazmıştı Dylan. Gençliğinde kaleme aldığı, deneysel

Morrissey

Patti Smith

şiirlerinden bir seçkiydi bu. Ancak Dylan'ın bu kitabından pek memnun olmadığı biliniyor. Nobel Komitesi üzerinde de bu kitabın fazla bir etkisi olmadığı söylenebilir ama Dylan ve Nobel tartışmalarının burada kalmayacağı kesin.

HEM MÜZİK HEM EDEBİYAT

Tartışmaların en büyük getirisi ise, öncelikle müzisyen ama yanı sıra edebiyat alanında ürünler veren sanatçıların yeniden gündeme gelmesi. Yalnızca Bob Dylan değil, Nick Cave'den Patti Smith'e, Madonna'dan Leonard Cohen'e, bugüne dek şarkıları - albümleri dışında eserler vermiş, kitaplar kaleme almış bir dolu müzisyeni saymak mümkün. Kimi romanlarıyla, anılarıyla, kimi şiir veya çocuk kitaplarıyla raflarda yerini alan bu müzisyenler, çoğu zaman kayda değer işleriyle de spotları kendilerine çevirmeyi başarıyor.

Bunlar içinde Leonard Cohen'i diğer isimlerden ayrı tutmak gerek. Bugün artık külliyen bir 'ozan' olduğuna dair hemen herkesin aynı noktada buluştuğu Cohen, ilk albümünden yıllar önce şiir kitaplarını ve romanlarını yayınlamış 'genç' bir edebiyatçıydı. Şarkılarını, albümlerini daha iyi bilsek de; onu dünyaya tanıtan ilk eserleri kitapları oldu.

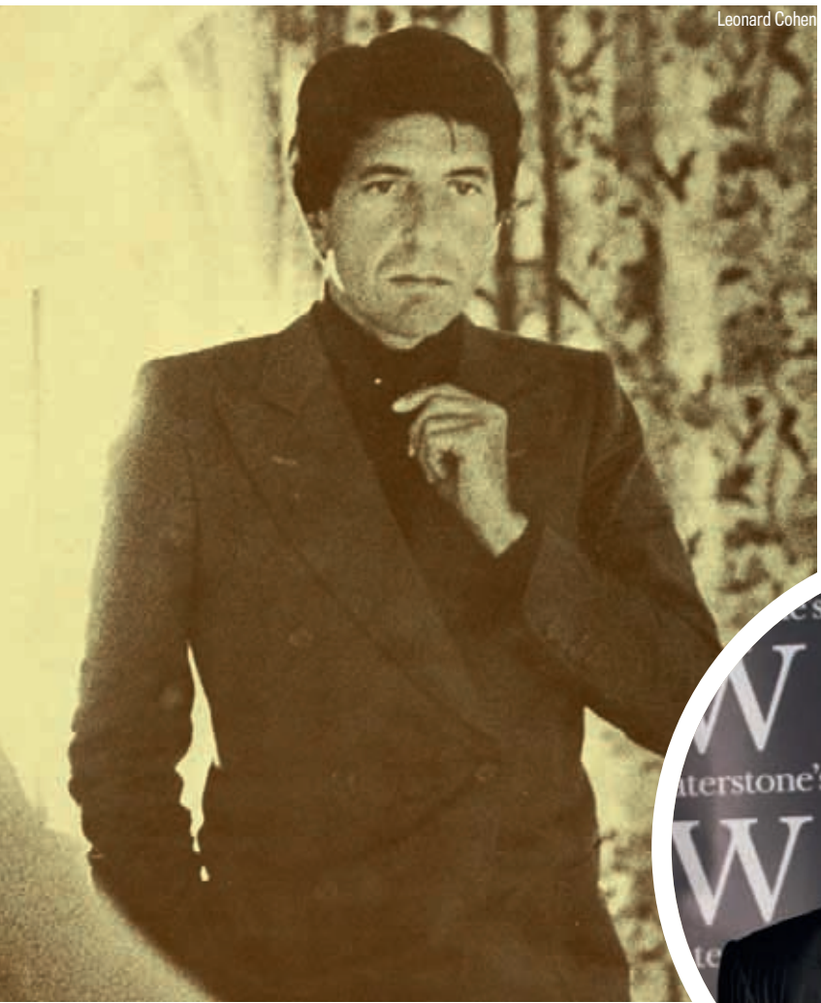
Leonard Cohen

Nick Cave

Nick Cave, 80'li yıllarda başlayan ve grubu The Bad Seeds ile alternatif rock dünyasını bir uçtan diğerine kateden müzisyen, muhtelif şarkı sözü, şiir, deneme kitaplarının yanı sıra iki romanıyla da edebiyat sahnesinde yerini aldı.

Madonna

Yaşça Dylan'dan büyük olmasına rağmen müzik yaşı Dylan'a göre daha genç Cohen, ilk şiir kitabı "Let Us Compare Mythologies"i (Mitolojileri Kıyaslayalım) 1956'da yayınlamıştı.
Dilimize de çevrilen romanları "The Favourite Game" (Gözde Oyun) ve "Beautiful Losers" (Görkemini Kaybedenler) ise altmışlı yıllardan.

Müzisyenliğinden önce edebiyata düşkünlüğüyle sanat dünyasında kendine yer bulan bir başka rock ikonu: Patti Smith! Daha ilk albümünden yıllar önce 1972'de ilk kitabını yayınlayan Smith, bugüne dek sayısız şiir kitabına imza attı. Hayata dair unutulmaz notlarıyla "Just Kids" (Çoluk Çocuk) veya "M Train" (M Treni) gibi düzyazı kitaplarını da unutmayalım.

Aynı kulvarda öne çıkan bir başka örnek, Nick Cave. 80'li yıllarda başlayan ve grubu The Bad Seeds ile alternatif rock dünyasını bir uçtan diğerine kateden müzisyen; muhtelif şarkı sözü, şiir, deneme kitaplarının yanı sıra iki romanıyla da edebiyat sahnesinde yerini aldı. Türkçe'ye de çevrilen bu romanlar "And The Ass Saw The Angel" (Ve Eşek Meleği Gördü) ve "The Death Of Bunny Munro" (Bunny Munro'nun Ölümü) adını taşıyor.

'POP KRALİÇESİ'NİN KALEMİNDEN

Pop yıldızlığında varılacak en uç noktalara ulaşan Madonna'nın da elbette bir kitap serüveni var. Görsel ağırlıklı, 'kahve sehpası' kitaplarını saymazsak, çocuklar için "The English Roses" (İngiliz Gülleri) ile başlayan bir hikâye dizisi kaleme almıştı Madonna. Hikâyeleri sıradanlığıyla eleştirilse de kitabı Türkiye dahil 100 ülkede aynı anda yayınlanmış ve yine on binlerce kitaplıkta kendine yer bulmuştu. Madonna'nın dışında, Bill Cosby, Jim Carrey ve Whoopi Goldberg de çocuk kitabı yazmış ünlüler arasında.

İngilitere'nin en saygın alternatif rock gruplarından The Smiths'in solisti ve hemen hemen bütün şarkı sözlerinin yazarı Morrissey de 'eli kalem tutan' müzisyenlerden biri. O da efsanevi grubu The Smiths kurulup dağılmadan çok önce, kariyerine müzik yazarlığıyla başlamış. Hem grubu hem de kendi adına yayınladığı albümlerin yanında, bugün Morrissey'in de bir romanı bulunuyor: "List Of The Lost" (Kayıplar Listesi), üstadın bu alandaki ilk eseri...

Kitaplar kaleme alan bütün müzisyenleri saymak mümkün değil. Yukarıda bahsedilenler, nispeten kitaplarını raflarda daha sık gördüklerimiz. Dylan'a verilen ödül hâlâ tazeliğini korurken, ileride de yeni - eski birçok müzik yıldızının 'edebî eserleriyle' karşımıza çıkacağından şüphe yok. Sonuç bazen beklentilerin gerisinde kalsa bile, her bir kitap, onların şarkılara sığmayan dünyalarına bir adım daha yaklaşma fırsatı vermeye devam edecek.

BİLGİNİN GÜCÜNÜ HİTABET SANATI İLE USTACA HARMANLAYAN FIDEL ALEJANDRO CASTRO RUZ'UN ADINI DÜNYA TARİHİNE KAZIYAN UNSUR, BAŞARANA DEĞİN VAZGEÇMEMESİ OLDU. ÇÜNKÜ BU ADAMIN LÜGATİNDE "BAŞARISIZLIK" KELİMESİNE YER YOKTU. ÖZGÜVEN-RETORİK-BİLGİ ÜÇGENİYLE KİTLELERİ BAŞARILI BİR ŞEKİLDE ARKASINDAN SÜRÜKLEYEN BU KARİZMATİK LİDERE, SOKAKTA SADECE İSMİYLE HİTAP EDİLDİ: FIDEL! **YAZI: BATUHAN SARICAN**

KUŞ ÖLDÜ, UÇUŞUNU HATIRLIYORUZ:

FIDEL CASTRO

Fidel Castro, yüzyılın başında İspanya'nın kuzeybatısındaki Galiçya'dan cebinde beş peseta olmadan gelen ama çalıştığı çiftliklerde zamanla zenginleşen bir baba ve Küba yerlisi bir annenin oğluydu. Annesi ile babası evlenmemişti. İlerleyen yıllarda kendisinin iki evliliği ve beş farklı kadından dokuz çocuğu olacaktı. Fidel, 900 hektarlık toprağı ve emrinde onlarca işçisi bulunan babasının yolundan gitse çok rahat bir yaşam sürebilirdi. Peki, Fidel neden bu yolu seçmemişti de ülkesindeki diktatöre meydan okuyan ateşli bir aktivist hâline gelmişti? Bunun cevabı, içinde bulunduğu koşullardan ziyade risk almaya duyduğu ateşli tutkusunda aranabilir. Şimdi Fidel'in hayatında kısa bir yolculuğa çıkıp ardından Fidel'i Fidel yapan özelliklerine değineceğiz.

TAŞLAR DÖŞENİRKEN

Fidel, ilk başta siyasete seçim yoluyla girme taraftarı olsa da Fulgencio Batista'nın 10 Mart 1952'de darbe yaparak anayasayı askıya alması üzerine farklı yollar aramaya başlamıştı. Batista'nın 20 bin muhalifi öldürmesi ve yaşanan büyük yolsuzluklar, Fidel'e hiç de adaletli gelmiyordu. Bunun üzerine Fidel, kendisiyle aynı fikirde olan insanları, bir kitle hareketi altında birleştirecekti. Küba halkının kendi yasal hükümetini kurması amacıyla Batista'ya karşı ilk girişimi, 26 Temmuz 1953'te 'başarısız' Moncada Kışlası baskınıyla olmuştu. Ceza olarak Pinos Adası'nda 2 yıl süren mahkûmiyetinin ardından Meksika'ya sürgüne gönderilmişti. Başarısızlığı hiçbir zaman kabul etmeyen Fidel durmayacaktı. "Kaybedersem baştan başlarım. Batista kaybederse tamamen kaybeder" motivasyonu ile hareket eden Fidel, adına '26 Temmuz Hareketi' verilen bir toplulukla 25 Kasım'da Meksika'dan yola çıkarak 2 Aralık 1956'da 'Granma' adı verilen küçük bir yat ile Küba'ya varmıştı. Ülke sınırları içinde Sierra Maestra dağlarından başlayıp Havana'ya kadar uzanan çetin bir yolculuk başlamıştı. Bu yolda

verilen mücadele, Batista Hükümeti'nin baskılarından iyice sıkılan halkın desteği ile buluşunca 'başarı' kaçınılmaz olmuştu.
Yaklaşık iki yıl süren mücadelenin ardından Fulgencio Batista ülkeyi terk ederken Fidel Castro öncülüğündeki güçler, Havana'ya kol kola girmiş, halkın coşkusuyla karşılanmıştı. Darbeyle iktidara gelen Batista'yı halk desteğini arkasına alan bir devrim ile deviren Fidel, omzuna konan beyaz güvercin ile zafer konuşması yaparken henüz 32 yaşındaydı. Ülkenin ekonomisini düzeltmek için kumarhaneleri kapatıp ABD merkezli şirketleri kamulaştırdıktan sonra kafasında köklü bir tarım reformu yapmak vardı. Castro'nun ülkesi için uyguladığı politika, tarihe "Fidelizm" ya da "Kastrizm" olarak geçecekti. Sadece 145 km ötesinde, farklı bir ekonomik sistemle burun buruna gelen ABD, Küba'ya tarihin en büyük ambargolarından birini uygulayacaktı. ABD ile karşılıklı olarak ipler kopunca Küba ekonomisi için tek çare SSCB'ye daha da yaklaşmak olmuştu. ABD'nin intikamı, Nisan 1961'de Domuzlar Körfezi Harekatı'yla olsa da halkın Castro'nun arkasında yer almasıyla bu hamle püskürtülmüştü.

"BU HALK BİR DAHA AÇ KALMAYACAK"

25 Aralık 1991 tarihi, Castro için büyük bir felaketin habercisiydi: Sovyetler Birliği artık resmi olarak dağılmıştı. Takip eden kısa dönemde, ABD'nin ekonomik ambargosu altındaki Küba, açlığa sürüklenmişti. Fidel sokaklarda dolaşıyor ve insanların yoksulluktan muz kabuklarını püre haline getirip yediğine tanık oluyordu. Fidel başarısız mı olmuştu? Başarısızlık, Fidel Castro'nun sözlüğünde yer almayan bir kelimeydi. Fidel, o gün bir söz vermişti: "Bu halk bir daha aç kalmayacak." Bu sözün arkası tarım, eğitim ve tıpta yapılan devrimlerle doldurulmaya başlanmıştı. Bu çalışmalar sayesinde günümüzde Küba, geliştirdiği organik yöntemlerle tarımda kendisine yetebilen bir ülke ve modern tıpta ise adeta "dünyanın süper gücü" haline gelmiştir. Anaokulundan yüksek lisansa kadar eğitimin ücretsiz olduğu ülkede okuryazarlık oranı yüzde 97'yi bulmuştur.
Peki, Fidel nasıl olmuştu da kitleleri arkasından sürüklemiş, sözünü bu kadar dinletebilmişti? Başka bir deyişle, insanlar Castro'dan neden bu kadar etkilenmişti? Aradan geçen yarım asırdan uzun bir süre gösteriyor ki bunun cevabı; güçlü bir retorik (hitabet sanatı), çözüm odaklı stratejik zekâsı ve düşünme sistematiğinde saklıydı.

HİTABETİN GÜCÜ

Fidel Castro, iktidarı boyunca otoriter bir görüntü çizmişti. Bunu da kuvvetli retoriğine borçluydu. Özgüveninin dışavurumu olan bu güçlü retoriği sağlayan, engin bilgi birikimi olmuştu. Çizdiği otoriter profil, kimilerine göre onu bir "diktatör", kimilerine göreyse bir "kahraman" yapmıştı.

Dostu, dünyaca ünlü Kolombiyalı edebiyatçı Gabriel García Márquez (Gabo), Fidel'in çizdiği bu sert profilin aksine, aslında çekingen bir adam olduğunu ama kürsüye çıktığında bu yumuşaklığının coşkuya dönüşerek kırıldığını söylemişti. Gabo'nun yanı sıra onunla 100 saat süren bir röportaj gerçekleştiren İspanyol gazeteci Ignacio Ramonet de onun, tiz bir sesle başlayıp sonradan açılarak dinleyicileri "pençelerine alan" bir tarzda konuştuğunu ifade etmişti. Ramonet, onun retoriğinden şu şekilde bahsetmişti: "Hitabet sanatına inanılmaz bir hâkimiyeti var. Halka verdiği o ünlü söylevlerden değil, örneğin yemek üstüne edilen sıradan bir sohbetten söz ediyorum. Basit, fakat etkileyici bir sel gibi akan kelimelerden. Havada dalgalandırdığı ince ellerinin dansı andırır hareketlerle eşlik ettiği sözel bir heyelan." Böylesine güçlü bir retoriğin, güçlü bir düşünce sistematiği ve güçlü bir bellek istediğini söyleyebiliriz. Gabo, Castro'nun sohbet sırasındaki "laf değirmeni"ni kesintisiz öğrenme arzusu ve kuvvetli belleğine bağlamıştı. Siyasi meselelere sezgileriyle değil, daha ziyade bir satranç oyuncusu gibi sonraki hamleleri ölçüp biçerek yaklaşmasıyla tanınan Fidel Castro, problemleri çözmek için analitik zekasını ustalıkla kullanmıştı. Romanet onun düşünce tarzıyla ilgili de şunları söylemişti: "Düşünce tarzı bir ağacı andırıyor. Her şey birbirine bağlı. Dallara ayrılıyor. Her şey her şeyle ilgili. Sürekli olarak konudan konuya geçmeler. Durmadan açılan parantezler. Bir konunun deşilmesi, fikir çağrışımı, şu ya da bu olayın veya kişinin hatırlanmasıyla paralel bir konuyu açıyor; sonra bir başkasını, bir diğerini ve yenisini. O kadar ki, karşısındaki bir an için ipin ucunu kaçırdığı endişesine kapılıyor. Ama sonra Fidel katettiği yolu gerisin geriye yürüyüp tekrar ana fikre dönüyor."
Fidel'i diğer birçok liderden ayıran başka bir özelliği ise dogma karşıtı olmasıydı. Kendi terazisinde tartmadan, sorgulamadan hiçbir şeyi kabul etmeyen bir yapısı vardı. Ona göre bir görüş, bir fikir, ölçülüp biçilmeliydi. Konuşmalarını bile başkalarına bırakmadan kendisi yazmıştı.

DİNLEMEYİ ÖĞRENMEK

Fidel, ihtiyacı olan bilginin çekirdeğine ulaşana kadar karşısındakinin bilgilerini -takıntılı bir şekilde- didikliyordu. Bu açıdan, Fidel'in istediği bilgiye ulaşmadaki en ustaca taktiklerinden birinin, zaten bildiği bir şeyi başkalarına sorarak teyit etmesi olduğu biliniyordu.

> Fidel: "Dinlemeyi öğrenmek, çalışmayı öğrenmek kadar önemli."

Bu şekilde ya şüphelerini ortadan kaldırıyor ya da bildiğini sandığı bir şeyin doğruluğundan şüphe etmeye başlıyordu.
Hitap ettiği, ister bir isterse bir milyon kişi olsun etkisi altına alabiliyordu. Geniş ilgi alanı ve engin bilgi birikimi ile her duruma söyleyecek bir sözünün olması, muhatabının kumaşına göre konuşabilmesi, Fidel'i usta bir konuşmacı yapmıştı. Gitmediği bir ülke hakkında gitmişçesine bilgi sahibi olabiliyordu. Karşısındakini sürekli tartarak konuşuyor ve kazaya uğramamak için konuşmadan önce kendisine düşünme payı bırakıyordu.
"Dinlemeyi öğrenmek, çalışmayı öğrenmek kadar önemli" diyen Fidel'in dinlemeyi ne kadar sevdiğini, yüksek lisansımı sürdürdüğüm Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Bölümü'nün Başkanı Prof. Dr. Mehmet Necati Kutlu'dan dinlemiştim. Kendisi, 1997 yılında dönemin Sağlık Bakanı Dr. Yıldırım Aktuna ile birlikte Fidel Castro'yu Devrim Sarayı'nda ziyaret eden ekibin içinde yer almıştı. Görüşmeye mütercim sıfatıyla katılan ve ülkemizde İspanyol Dili ve Edebiyatı ile Latin Amerika üzerine önemli çalışmaları bulunan Kutlu, Fidel'in ziyaret sırasında İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu ve Havana'daki bir parkta büstü bulunan Mustafa Kemal Atatürk'ün şahsının yanı sıra devrim ve reformlarıyla ilgili de sorular sorarak dikkatli bir şekilde dinlediğini ve bu konularla ilgili daha önceden ciddi anlamda bilgi sahibi olduğuna ne kadar şaşırdıklarını anlatmıştı.

OKUMA VE YAZMA ÜZERİNE

Fidel'in ilgi alanı, tarım ve hayvancılık konusunda yazılan kitaplardan tutun da aşk romanlarına kadar çok geniş bir yelpazeye sahip olsa da düşünce ve retorik gücünü tarih, ekonomi, felsefe ve askeri taktik bilgisinden almıştı. En büyük esin kaynaklarından birisi olan ve Küba Devrimi'nin de fikir babası José Martí'nin (1853-1895) 28 ciltlik külliyatını yalayıp yutmuştu. Fidel, 5-6 kitabı aynı anda okuyabiliyordu. Okumayla arası böylesine iyi olan bir adamın kaleminin de güçlü olması tabii ki sürpriz olmazdı. Öyle ki Gabo bile

"Dünyaya bir daha gelirsem yazar olmak isterdim" diyen Fidel'in kalemini beğendiğini söylemişti. Fidel'in ilgisini en çok ekonomi ve tarihi kitaplar çekse de edebiyata da özel bir ilgisi vardı. Edebiyata olan bu ilgisini Fransız aydın Jean - Edern Hallier'e verdiği röportajda da belli eden Fidel, kendisinde iz bırakan edebi eserler-isimler arasında "Don Kişot" (Cervantes), "Sefiller" (Victor Hugo), Dostoyevski, Tolstoy, Zweig, Hemingway ve Márquez'i saymıştır. Fidel'in en sevdiği edebi karakterin Don Kişot olması da kimseyi şaşırtmayacaktır.

BİRAZ AĞIZ TADI, BİRAZ MÜZİK

Kişisel alışkanlıklarından bahsetmek gerekirse aktif görev dönemi (1959-2008) boyunca günde yarım kutu puro ve bir kadeh sek viski içen ama aynı zamanda yüzmeyi de aksatmayan Fidel, Papalık elçisi Monsenyör Cesare Sacchi'den öğrendiği özel tarifle hazırlanan spagetti ve haşlama sebze eşliğinde tükettiği balık filetosunu seviyordu. Aynı zamanda vanilyalı dondurma ve Fransız peynirlerine karşı da zaafı vardı. Dansla arası olmayan Fidel'in şarkı söyleme konusunda da usta olmadığı, yakın çevresi tarafından bilinen bir durumdu. Aktif görev döneminde dört saatten az uyuduğu, ancak günün farklı saatlerinde şekerlemeler yaptığı bilinen Fidel, sabahın beşinden gün doğana kadar çalışırken günün geri kalan saatlerini gezi, seyahat, toplantı, konuk ağırlama, telefon görüşmeleri ve denetleme gibi zorunlu aktivitelerle geçirmişti. Düzenli çalışma masası, masif kitaplıklar ve rahat deri koltukları bulunan Devlet Konseyi Başkanlık Bürosu'nda vakit geçirmeyi sevse de kimi zaman korumalarını atlatıp sokaklarda yalnız başına dolaşmış ve sokakta karşılaştığı insanlarla konuşmaktan da çekinmemişti. Hallier'e verdiği röportajda hoşlandığı müzik ve sanatçılarla ilgili konuşurken şunları söylemişti: "İlgimi çeken müzik türünü sormuştunuz. Klasikler arasında özellikle senfoni ve konçertolarıyla Beethoven, ender boş zamanlarımda dinlemekten büyük zevk aldıklarım arasında Mozart, Çaykovski, Bizet, De Falla gelir. Wagner'in eserleri arasından da sevdiğim birkaç eser var." Farklı zamanlarda yaptığı sohbetlerde Latin Amerikalı sanatçılardan Victor Jara ve Silvio Rodríguez'i de beğeniyle dinlediğini ifade etmişti.

DOSTLUKLAR

Fidel, yazıda sıkça adı geçen yakın dostu Gabriel García Márquez'in yanı sıra Julio Cortázar, Eduardo Galeano, Jorge Amado ve Pablo Neruda gibi Latin Amerika Edebiyatı'nın önde gelen isimlerinin yanı sıra Ernest Hemingway, Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir, Graham Greene, Arthur Miller, Oliver Stone ve Noam Chomsky gibi sanatçı ve aydınlarla da iletişim halinde olmuştu. Ayrıca Nelson Mandela, Malcolm X, Josip Broz Tito, Nikita Kruşçev, Leonid Brejnev, Mihail Gorbaçov, Yaser Arafat, Indira Gandhi, Salvador Allende, François Mitterrand ve Hugo Chávez gibi dünya siyaset sahnesinde iz bırakan isimlerle de iyi ilişkiler kurmuştu.

SON SÖZ YERİNE

İsteyen Küba Devrimi yanlısı ister karşıtı olsun, Fidel Castro'nun dünya tarihine damgasını vurmuş bir kişilik olduğunu kimse yadsımıyor. Hayat, her nasıl ki siyahla beyaz kadar kesin değilse, Fidel'i de belli bir kalıbın içine sokup göz ardı etmek pek doğru bir yaklaşım sayılmaz. Çünkü Fidel, kendisiyle ilgili anlatılan birçok basmakalıp ifadenin dışında bir adamdı. Ne Domuzlar Körfezi Harekatı, ne de yapılan onlarca suikast girişimi onu durdurabilmişti. Fidel Castro, 25 Kasım 2016 tarihinde 90 yaşında hayata gözlerini yumdu. Fidel'in ardından yapılan anma töreninde binlerce kişi onun yasını tutarken ülkeyi terk edip ABD'ye sığınanlar Florida sokaklarında onun gidişini kutluyordu.

Gabo,"Onunla nereden başladığınızı bilirsiniz ama nerede duracağınızı bilemezsiniz" derken ben de Fidel'i yazarken artık nerede duracağımı bildiğimi sanıyorum. Fidel Castro'nun aramızdan ayrılışı, İranlı şair Füruğ Ferruhzad'a ait bir şiirin şu dizelerini akla getiriyor:

"Kuş ölür, sen uçuşu hatırla."

KAYNAKÇA:

Fidel Castro; "İlk Yıllarım", Agora Kitaplığı, İstanbul, 2008
Gabriel García Márquez; "Anlatmak İçin Yaşamak", Can Yayınları, İstanbul, 2016
Herbert Lionel Matthews; "Castro: A Political Biography", Pelican Books, 1970
Ignacio Ramonet; "Fidel Castro: İki Ses Bir Biyografi", Doğan Kitap, İstanbul, 2017
Jean-Edern Hallier; "Fidel Castro Ruiz İle Ay Işığında Söyleşi", Dönem Yayınevi, 1991

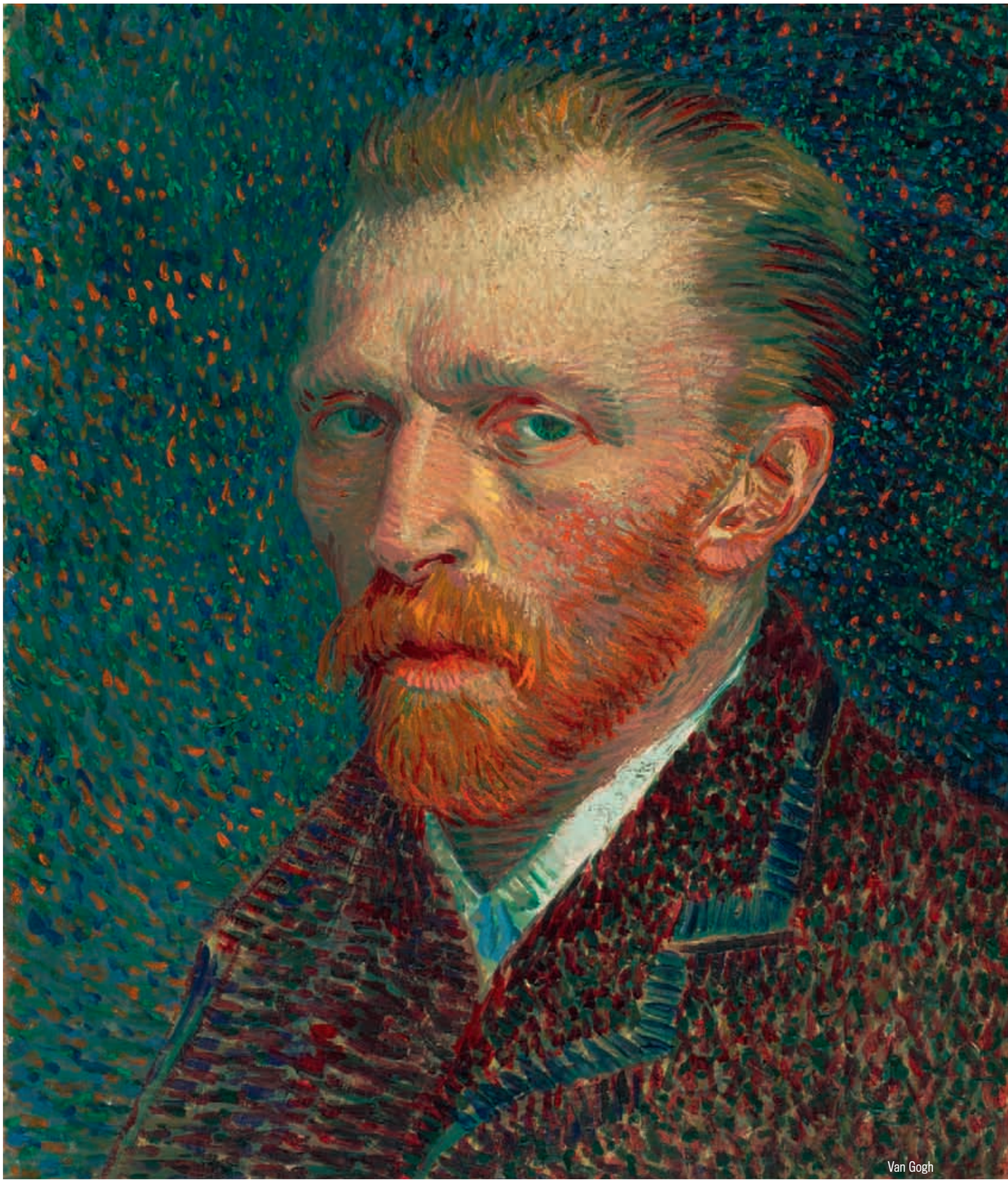

Van Gogh

VAN GOGH'UN

ESPRİ KOPYALARI

ÇAĞLAR BOYUNCA SANATÇILAR, DİĞER SANATÇILARIN ESERLERİNİN KOPYALARINI YAPMIŞTIR. BİR SANATÇININ BEĞENDİĞİ RESSAMLARIN RESİMLERİ ÜZERİNE ÇALIŞMASI, SANAT EĞİTİMİNİN OLMAZSA OLMAZIDIR. SANATÇININ GELİŞİMİNDE ESPRİ KOPYALARININ ÖNEMİ BÜYÜKTÜR. BU ONUN KİŞİLİĞİNİ VE SANATSAL TARZINI EN ÇOK GELİŞTİREN ETMENDİR. BUNUN EN ÖNEMLİ ÖRNEKLERİNDEN BİRİSİ DE VINCENT VAN GOGH'DUR. VAN GOGH, JEAN-FRANÇOIS MILLET'DEN 10 YIL BOYUNCA ESPRİ KOPYASI ÜRETMİŞ, SON 3-4 YILDA KENDİ TARZINDA YAPTIĞI RESİMLERLE DÜNYANIN EN ÖNEMLİ SANATÇILARINDAN BİRİ OLMUŞTUR.

YAZI: VEYSEL UĞURLU

Tarih boyunca sanatçılar kendilerini geliştirmek için espri kopyaları yapmıştır. Öncelerde bu, ustalarının atölyelerinde çalışan çırakların yaptığı kopyalar şeklinde olurken, Van Gogh'un yaşadığı dönemde sanatçılar kopya yapmak için müzelerde çalışmıştı. Müze yönetimi, müze içinde yapılan kopyalarda, eserin kopyasının gerçek eserin ölçülerinden en az 5 cm büyük ya da küçük bir tuvalle çalışılmasını şart koşarken, tuvalin arkasına bu eserin kopya olduğuna dair bir damga vurmuştu. Sanatçılar, müze dışında da kitap ve diğer sanatçıların yaptıkları gravürlerden faydalanmıştı. Bu gravürler siyah - beyaz veya sanatsal baskı şeklinde hazırlanarak çoğaltılmıştı.

VAN GOGH'UN KAHRAMANI

Van Gogh, 1840 yılında sanat dünyasına kendisini adamaya karar verdiğinde, dönemin beğendiği en ünlü sanatçılarından kopyalar çalışmıştı. Eugéne Delacroix, Peter Paul Rubens, Edgar Degas, Diego Velázquez, Jules Breton, Jean-François Millet gibi sanatçılardan etkilenen ressam, bu dönemde çiftçi temalı kopyalar da yapmaya başlamıştı.

Bütün bu önemli ressamlar içinde, Van Gogh'un kahramanı her zaman Jean-François Millet olmuştu. Millet, Van Gogh için cesaret ve dürüstlüğün simgesi olduğu kadar, artistik anlamda da bir modeldi. Van Gogh, Millet'nin resimlerinden yararlanırken kırsal hayatın şiirselliğini tekrar keşfedip, renklere yeni bir güç kazandırmıştı. Millet'nin işleri Van Gogh'a hep ilham olmuştu ve pasteller, desenler, baskılar ve tuvallerden oluşan yaklaşık 85 parça eserin kopyasını yapmıştı. Bu eserlerden 21 tanesi ise yağlıboya ve tuvaldi. Van Gogh, bu

Van Gogh, 'İlk adım'

Millet, 'İlk adım'

resimlerin kopyalarını yaparken resmin aynısını yapmamış, resme kendi perspektifini, kendi tarzını ve kendi renklerini katarak onları 'Millet konulu Van Gogh eserleri' haline getirmişti. Başlangıçta yapmayı düşündüğü kopyaların renkli orijinal afişlerini bulamadığı için Millet'nin siyah-beyaz gravürlerine bakarak yaptığı kopyalarda, kendi seçtiği renkleri kullanmıştı. Ancak sonrasında bu tarzı benimsemiş ve kopya yaparken hep kendi üslubunu ortaya koymuştu. Van Gogh, Millet'den yaptığı espri kopyalarında renkleri ve çalışma tarzını değiştirdiği halde, kopya yaptığı resmin çizimine çok sadık kalmıştı. Orijinal resimde gökyüzünde 13 tane karga uçuyorsa, Van Gogh da yaptığı kopyada 13'ünü birden resmetmişti.

Van Gogh kısa hayatının 10 yılını dolduran espri kopyaları döneminde sürekli olarak kardeşi Theo'ya mektup yazmış, Theo'nun önerilerini de son derece ciddiye almıştı. Bu mektuplarda görülüyordu ki, Millet'nin kopyalarının sanatçının tarzının oluşmasında büyük bir katkısı olmuştu. Van Gogh'un Millet sevgisi ve yaptığı kopyalar hakkında duygularını paylaştığı, farklı mektuplara ait satırlarda, bir sanatçının gerçek anlamda hangi duygu ve düşüncelerle eser ürettiğine de yakinen tanık oluruz:

"Millet'nin çizimleri ve gravürleri üzerinde çalışmak, bu eserleri sadece kopya etmek gibi basit bir iş değildir. Sevgili Theo, Millet'nin gravürlerini göndermekle beni çok sevindirdin, şevkle çalışıyorum. Odamın duvarlarında sanatsal renkleri görmemekten dolayı güçsüzleşme yolundaydım, bu iş beni canlandırıyor. Yatak odamda kendi resimlerimi görmek hoşuma gitmediği için, Millet'nin birkaç tablosunun kopyasını çıkardım. Kopyaları çalışırken, Millet'nin siyah beyaz gravürünü önüme koyuyorum, ardından üstüne boyayı doğaçlama olarak sürüyorum. Boyayı sürerken Millet'nin tablolarındaki renkleri aklımda canlandırmaya çalışıyorum.

Millet

Van Gogh

Türk resminde kopya yapma fikri ne zaman başlamıştır?
1881 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Âlisi (Güzel Sanatlar Akademisi)'ni kuran Osman Hamdi Bey, vefat etmeden önce kardeşi Halil Edhem Bey'e Sanat Müzesi'ni kurması ve geliştirmesini vasiyet eder. Edhem Bey, Meclisi Mebusan'dan aldığı bütçeyle Avrupalı kopistler (ünlü ressamların resimlerinin aynısını yapan sanatçılar) tarafından yapılan kopyalarla bir koleksiyon oluşturmaya karar verir. 1914'te tamamlanan bu koleksiyona "Elvah-ı Nakşiye" denir. Koleksiyonun yapılma amacı, Güzel Sanatlar Akademisi'nde eğitim görecek olan öğrencilerin bu kopyalardan faydalanmasıdır. Yine bu amaçla o dönemlerde yurt dışına öğrenim için giden Türk ressamlarına müzelere giderek bu koleksiyon için bir kopya yapmaları şartı getirilir. Güzel Sanatlar Akademisi eğitimlerinde de öğrencilerden biri klasik, diğeri çağdaş olmak üzere iki adet kopya yapmaları istenir. Bu kopyalar birebir aynı olmak zorundadır ve öğrenci resme yorum katamaz.

Millet, 'Koyun kırkanlar'

Van Gogh, 'Koyun kırkanlar'

Millet, 'Tohum eken'

Van Gogh, 'Tohum eken'

Kopyalarım, tablodaki renklerle aynı olmasa da aynı duyarlılığı taşıyan belirsiz bir renk uyumuna sahip oluyor. Yaptığım bu boyama, benim kendi yorumum aslında. Çoğu ressam kopya yapmıyor. Başka çoğu ressam da kopya yaparak mutlu oluyor. Bana gelince; sırf zevk aldığım için tesadüfen koyulduğum bu işi, öğretici, daha da önemlisi bazen avutucu buluyorum. İşte o zaman fırçam parmaklarım arasında sanki keman üstündeki yaymış gibi ve kesinlikle kendi keyfine göre oynuyor. Bugün 'koyun kırpan adam' poşatını, sarıya uzanan bir renk skalasında yapmayı denedim. Kopya yapmanın olağanüstü derecede ilgimi çektiğine seni temin ederim. Şimdilik bir modelim olmadığı için figürü detaylı bir şekilde irdeleyip gözden kaçırmamaya çalışıyorum...

...Akşam tuvale yaptığım 'Kazıcılar' ve 'Ceketini Giyen Adam' ile 'Ekici' resmi üzerinde çalışmam sürüyor. Akşamın karanlığında menekşeler ve yumuşak kır çiçekleri, lambadan gelen ışıkla birleşerek soluk yeşilimsi sarı ve turuncu bir şekilde yansıyarak toprağı kırmızıya doyuruyor. Bana öyle geliyor ki, Millet çizimlerine bakarak resim yapmak, onu kopya etmekten ziyade başka bir dile çevirmeye benziyor...

...'Kazıcılar'... Bir kazıcıda karakter olması gerekir. Bir köylü resmi köylü olmalı, bir kazıcı resmi de toprağı gerçekten kazmalı bence. Ancak o zaman bu resimlerin temelinde gerçekten çağdaşlık olabilir. Millet, daha genç ressamlar için bir danışman ve eğiticidir. Millet'den etraflıca söz etmemiz gerekiyor ise; o, tamamen 'yol gösterici'dir...

Van Gogh, 'Toprağı kazan iki köylü'

Millet, 'Toprağı kazan iki köylü'

...Ben Millet ile aynı görüşteyim ve söylediklerine bütünüyle inanıyorum. Şehirliler köylülerin resmini yaptığında figürleri ne kadar şahane çizmiş olsalar da insana ister istemez Paris banliyölerindeki birisini hatırlatıyor. Millet'nin çizdiği köylü figürleri ise gerçek anlamda köylüdür. O, sıradan emekçileri gerçek görünümleri altında birer roman kahramanına dönüştürür. İşte ben bunu çok seviyorum."

ORTAK NOKTALAR

Van Gogh da Millet de toprakla çalışan insanlara büyük bir ilgi ve sevgi duyardı. Bu, iki sanatçının ortak noktalarından biriydi. Van Gogh her zaman işçi ve köylü sınıfıyla anıldı ve ikisi de onları soylu kişiler olarak gördü:

"Mevsimler ne kadar sıkıntılı geçse de, malzeme ve boya bulmak, ulaşım ne kadar zor olsa da aklıma Millet'nin beni rahatlatan şu sözleri geliyor: 'Istırapları asla ortadan kaldırmam çünkü sanatçıların kendilerini en güçlü şekilde ifade etmelerini sağlayan en büyük güç çoğu kez onlardır.' Millet'nin gene Millet tarafından yapılmış bir portresi var. Çoban başlığı giymiş bir baştan ibaret ama bakışı öylesine güzel ki, aynı zamanda bir horozun gözünde bulunabilecek delici bir parıltıya sahip... Ben de kendimde bu delici bakışı yakalamaya çalışarak bir portremi yapacağım."

Vincent Van Gogh, geride dikkate değer birçok resmin ve çizimin yanı sıra, örneklerini gördüğümüz ilginç bir yazışma dizisi de bıraktı. Yapı Kredi Yayınları'ndan 2016 yılında çıkan "Dostlukla / Seçme Mektuplar" isimli kitapta, Van Gogh'un 820 mektubunun 265'inden oluşan geniş bir seçki yer alıyor. Bu mektuplarda Van Gogh'u sanatçı olmaya yönelten sonu gelmez arayışa, kardeşi Theo'yla yakın bağına, babasıyla rahatsız edici ilişkisine, kabul görme yönündeki doğuştan arzusuna, müthiş sanat ve edebiyat tutkusuna da şahit olmak mümkün. Ayrıca sanatçının, Jean-François Millet'nin sanatına duyduğu hayranlık ve buradan hareketle var ettiği kendi sanatsal duruşu da gözlemlenebiliyor. Van Gogh'un içtenlikle yazdığı bu mektuplar, sanat dünyasında önemli bir yere sahip olan espri kopyaları konusuna da ışık tutuyor.

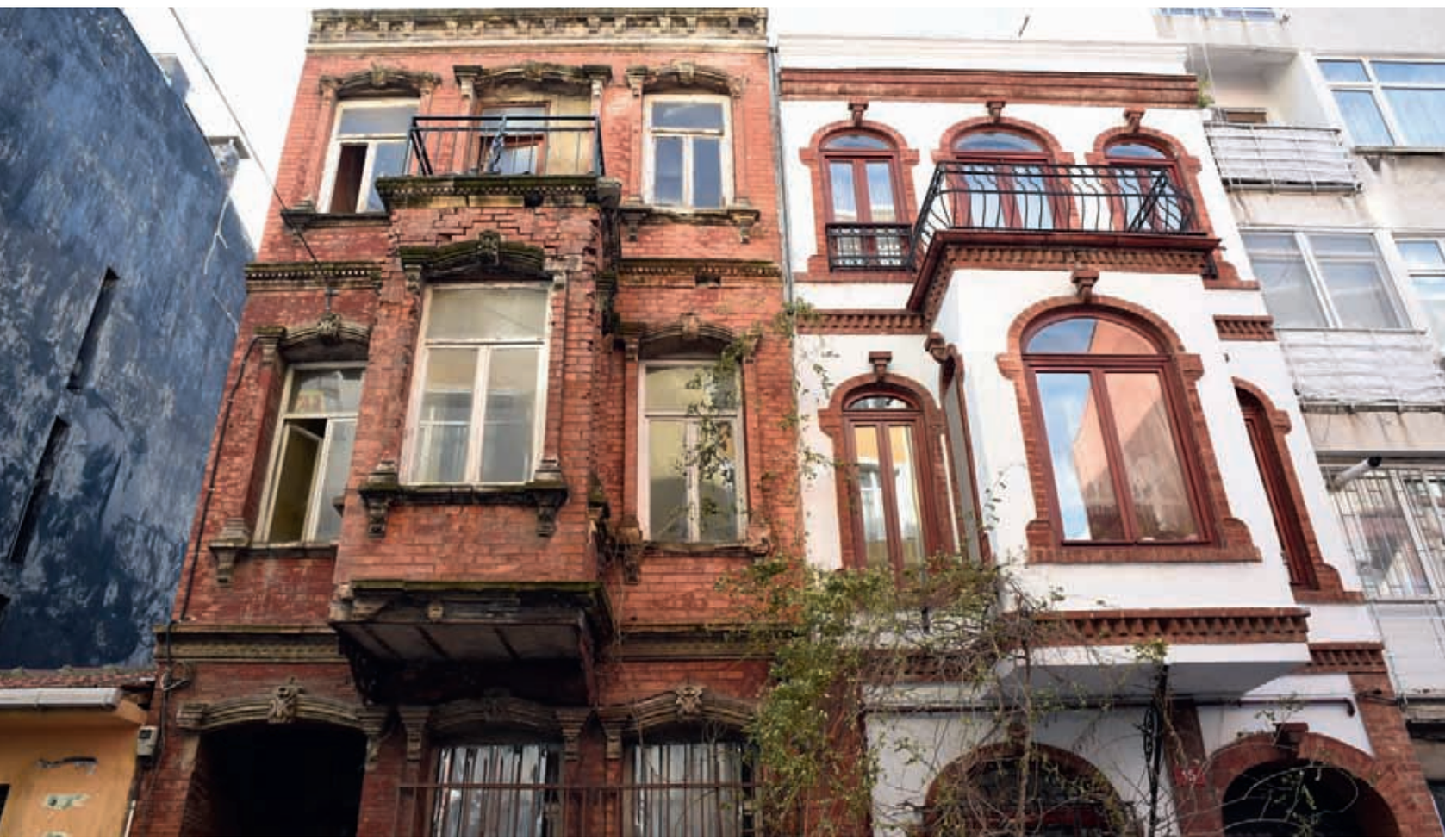

BİR SIR GİBİ: YELDEĞİRMENİ

YELDEĞİRMENİ'NİN SOKAKLARINDAN RIHTIM'A İNERKEN İÇİNİZİ SEVİNÇLE DOLDURAN BİR DENİZ MANZARASI İLE KARŞILAŞIRSINIZ. ÇOK ESKİDEN, RIHTIM DOLDURULMADAN ÖNCE DENİZİN DALGALARI BU YOKUŞLARIN KIYISINA ÇARPAR, CADDEDEKİ DÜKKÂNLARIN İÇİNE KADAR GİRERMİŞ. YELDEĞİRMENİ'NİN DENİZE KAVUŞAN SOKAKLARINDA HÂLÂ BÜYÜLÜ BİR RÜZGÂR ESER. SIRA SIRA DİZİLEN BETON APARTMANLARIN ARASINDA SAKLI KALMIŞ TARİHİ BİNALAR, GEÇMİŞİN SIRLARINI FISILDAR KULAĞINIZA.

YAZI: ŞÜKRAN YÜCEL - FOTOĞRAFLAR: HAKAN AYDOĞAN

Rıhtım, Haydarpaşa Garı, Ayrılık Çeşmesi, insana hep ayrılığı ve kavuşmayı anımsatan yerler... Yeldeğirmeni, eski sakinleri tarafından terk edilen bazen de özlemle geri dönülen bir semt. Kadıköy'ün çok merkezi bir konumunda bulunmasına rağmen biraz da olsa saklı kalabilmiş, kendi içine dönük yaşayabilmiş. Oysa başka dünyalara açılan Rıhtım'a beş dakikada koşarak inebilirsiniz. Yeldeğirmeni'nin yakın zamana kadar keşfedilmemesi semt sakinlerini hiç rahatsız etmemiş. Tersine burada komşuluğu, dostluğu, mahalle ruhunu tüm samimiyetiyle paylaştıkları sakin bir adacıkta bulunmanın mutluluğunu doyasıya yaşamışlar. Son yıllarda özellikle yabancı öğrencilerin, gençlerin ilgisini fazlasıyla çeken Yeldeğirmeni'nin birdenbire bir dizi, klip, reklam platosuna dönüşmesi, her gün yenisi açılan kafelerle hareketlenmesi, eski semt sakinlerini şaşırtıyor. Bazıları bundan rahatsız, bazıları ise değişimin olumlu yanlarını görmeyi tercih ediyor. Yeldeğirmeni'nin tarihi dokusunun bozulmasını istemeyenler Rasimpaşa Mahallesi yenileme projelerine kuşkuyla bakıyorlar.

Yeldeğirmeni'ni süsleyen sokak sanatından bir örnek

Yeldeğirmeni'nin adının cazibesine, tarihinin eskiliğine rağmen yakın zamana kadar gözlerden uzak kalabilmesi bir başka bilmece. "Yeldeğirmeni neresi?" diye soranlar çok. Yeldeğirmeni; kuzeyde Haydarpaşa Çayırı -tabii çayır falan yok şimdi, İbrahimağa Mahallesi'nin meşhur bostanları da- ; güneyde Mısırlıoğlu semti, Halitağa Caddesi; batısında Rıhtım; doğusunda ise demiryolu ve Ayrılık Çeşmesi arasında kalan küçük ve şirin semtin adı. İki adım ötede oturan Modalıların çoğu Altıyol'u geçip Yeldeğirmeni'nin tarihi ev ve apartmanlarının güzelliğini temaşa etmemişler. 1960-70'li yıllarda pek çoğu yıkılmış ve yerine apartmanlar yapılmış olsa da Yeldeğirmeni'nde beton binaların arasında yıkık dökük ama mücevher gibi parlayan tarihi yapılar var hâlâ. "Yeldeğirmeni" kitabının yazarı mimar Arif Atılgan, semtin son zamanlarda 'canlandırma' ve 'nezihleşme' adı altında pazarlandığını, mahalle ruhunun kaybolduğunu ve semtin gitgide Cihangir'e benzediğini söylüyor. Kısa bir süredir Yeldeğirmeni öylesine merak konusu ki, bölgeyi tanıtan günlük turlar düzenlenir oldu. Biz de Yeldeğirmeni yolculuğumuza Haydarpaşa Garı'ndan başladık.

HAYDARPAŞA'DAN YELDEĞİRMENİ'NE

Haydarpaşa Garı, Anadolu'dan İstanbul'a girişin simgesi olarak Yeşilçam filmlerinde sıklıkla gördüğümüz muhteşem bir yapı. Gar binasının önündeki merdivenlerden inerek ilk kez denizi gören kahramanımız şehrin karmaşık ve acımasız dünyasına adım atarken "Seni yeneceğim İstanbul!" diyerek zorlu macerasına başlardı. İşte bu binanın yapımı için 1889 yılında 'Anadolu Bağdat' isimli Alman bir firmaya imtiyaz tanındı. Otto Ritter ve Helmuth Cuno adlı iki mimar-mühendis, gar binasının plan, proje ve kontrol mühendisliğini üstlendi. 1906'da yapımına başlanan bina, 19 Ağustos 1908 günü hizmete açıldı. Gar binasının önündeki zarif vapur iskelesi ise 1917'de mimar Vedat Tek tarafından tasarlandı ve içi Kütahya'nın değerli ustası Mehmed Emin Bey tarafından çinilerle bezendi. 28 Kasım 2010'da çıkan yangında çatısı büyük oranda zarar gören Haydarpaşa Garı'nda restorasyon çalışmaları devam ediyor. Garın ne amaçla kullanılacağı ise belirsizliğini koruyor. Umalım ki bu kez yenik düşen İstanbul ve Haydarpaşa Garı olmasın...

Garın Kadıköy tarafında kalan ve Çayırbaşı olarak tanınan yer ise adından anlaşılabileceği gibi eskiden çayır çimenlikmiş. Zaten Haydarpaşa Çayırı da İbrahimağa Bostanları'na kadar uzanan bir mesire yeriymiş. Şimdi bostanların yerinde bir alışveriş merkezi ve Marmaray istasyonu var. Garın çevresinden başladığımız yolculuğumuzu, tarihi bir bina olan Deniz Otel'in önünden geçerek sürdürüyoruz ve İskele Sokak'tan Yeldeğirmeni'nin içlerine giriyoruz. Köşede bir zamanlar Ahmet Haşim'in kısa bir süre oturduğu tarihi ev yıkık halde. Eski adı Çınar Sokak olan İskele Sokak, 2 numaradaki tarihi evin son sahibi Memduh Bey'miş. Memduh Bey'in kızı Beria Memduha Kızılağaç, bu evde sefalet içinde ölmüş. Ünlü ressam Mehmet Güleryüz de bir süre bu evde yaşamış. Bugün Kadıköy Belediyesi'ne ait olan ev, aslına sadık biçimde restore edilerek geçmişin anılarını yaşatan bir kültür-sanat evi olmayı bekliyor.

Kemal Atatürk Anadolu Lisesi

İstanbul'un en eski apartmanlarından biri olan Valpreda Apartmanı'nın önüne geliyoruz. Binanın yıkılmak üzere gibi duran süslemelerine hayranlıkla bakıyoruz. Yapımında İtalyan işçilerin çalışması nedeniyle 'İtalyan Apartmanı' olarak da tanınan Valpreda Apartmanı, bakımsız olmasına rağmen muhteşem girişi, merdivenleri, aydınlık sahanlığı, büyük arka bahçesi ile adeta geçmişe açılan bir tünel gibi. Valpreda, Sünget, Demirciyan (Şimdi Tevfik Tura), Kehribardji, Menase ve Celal Muhtar apartmanları ise, Yeldeğirmeni'nde hâlâ geçmişin izlerini ve gizlerini taşıyan İstanbul'un en eski apartmanları olarak varlıklarını sürdürüyor. Yeldeğirmeni'nin çok dinli, çok kültürlü geçmişinin armağanları da; küçük sevimli binası Samatyalı Zilciyan Usta tarafından yapılan Aya Yorgi Rum Ortodoks Kilisesi, Hemdat İsrael Sinagogu ve Rasim Paşa Camii.

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ...

Yeldeğirmeni, her sokağında sürpriz bir tarihi yapıyla karşılaşabileceğiniz gizemli bir semt. Adını aldığı ve bugün tek bir taşı bile kalmamış olan dört yel değirmeni, I. Abdülhamit zamanında (1774-1789) yaptırılmış. Bugün bu yel değirmenlerinin yerleri tam olarak bilinmemekle birlikte semtin uzman tarihçisi Mimar Arif Atılgan'a göre bunlar, İbrahimağa ile Rasim Paşa camilerinin, eski karakolun ve Osmangazi İlkokulu'nun bulunduğu yerlerdeymiş. Arif Atılgan internette yayınlanan beş yel değirmeni fotoğrafının Yeldeğirmeni'nde bir zamanlar var olan dört yel değirmeniyle hiçbir ilgisi olmadığını yazıyor. Resimleri olmayan dört yel değirmeni uzun yıllar İstanbul'un ve sarayın un ihtiyacını karşılamış.

Semtin yerleşime açılması ise yel değirmenlerinin yapımından sonra başlamış. 1800'lü yıllarda daha çok Rum ve Ermenilerin yerleştiği sokaklar oluşmaya başlamış. Semtin esas gelişmesi ise 1872'deki Kuzguncuk yangınından sonra Yahudi vatandaşların burada iskân edilmesiyle gerçekleşmiş. 1873'te Anadolu Demiryolu'nun hizmete girmesiyle birlikte konut alanı olarak hızla yerleşime açılmış; Haydarpaşa Garı, mendirek ve demiryolu yapımında görev alan Alman mühendis, teknisyen ve işçilerle birlikte onlarla çalışan İstanbullu Yahudiler de buraya yerleştirilmiş. Anadolu Yakası'nın ilk apartmanları da bu bölgede görülmeye başlanmış.

Uzun Hafız Sokak ile İzzettin Sokak arasında iki arsa satın alan Yahudiler burada bir sinagog inşasına başlayınca Rum ve Ermeniler karşı çıkmış, şiddetli kavgalar olmuş. Bunun üzerine, II. Abdülhamit'in göz doktoru olan Elias Kohen durumu padişaha anlatmış. Sultan II. Abdülhamit Selimiye Kışlası'ndan bir askeri birlik göndererek olayları bastırmış ve inşaatı koruması altına almış. 1899'da resmen açılan sinagogun adı "Hemdat İsrael Sinagogu" olmuş. Kimi kaynaklarda, Hemdat, İbranice'de Hamid'in harflerini oluşturduğu için bir şükran ifadesi olarak bu ismin seçilmiş olduğu belirtiliyor. Hemdat İsrael Sinagogu bugün, Uzun Hafız ile İzzettin Sokak arasındaki geçitte yüksek duvarların arkasında yer alıyor. 1960'lı, 70'li yıllarda çocuklar sinagogun bahçesinde akşamın geç saatlerine kadar top oynarlarmış. Semtin eski sakinlerinden Mehmet Nayır, burada geçen çocukluğunun neşeli günlerini özlemle anıyor. Sinagogun Uzun Hafız'a bakan köşesinde semtin ilk eczanesi varmış. Eczacı İşua Hayim Soryano, iğne yaptığı çocuklara adını sorar, iğneyi batırmadan önce besmele çekermiş. Daha sonra çıkan bir yasayla bu küçük eczane kapanarak semtin yeni açılan eczaneleriyle birleşmek zorunda kalmış. Varlık vergisi Soryano Efendiyi de vurmuş, hissesini sattığı eczaneye kalfa olmuş...

OKULLARDA ÇINLAYAN SESLER

Cumhuriyet'ten önce Yeldeğirmeni'ndeki okullar, gayrimüslimlere aitmiş. Haydarpaşa Garı'nda çalışan Almanların çocukları için yapılan okul, 1903'te açılmış ve 1918'de Birinci Dünya Savaşı sonunda kapanmış. İstanbul'un işgali sırasında Osmanlı-İngiliz Mektebi olarak eğitime devam etmiş ve 1935'te Türk okulu haline gelmiş. 1950'den beri ise Osman Gazi İlkokulu olarak eğitim vermeyi sürdürüyor. Saint Joseph'in ilkokul kısmı da Karakolhane Sokak, No. 53'de Saint Louis Fransız İlkokulu olarak 1906'da açılmış. 1895'te

Karakolhane Sokak

Demirciyan (Tevfik Tura) Apartmanı

rahibelerin açtığı Collège Sainte-Euphémie, İskele Sokak No. 43'de inşa edilen şık binada Dame de Sion Lisesi'nin ortaokul kısmı olarak her dinden kızlara yatılı ve gündüzlü olarak eğitim vermiş. Ömer Seyfettin'in kızı Güner Hanım da bu okulda yatılı olarak okumuş. 1935'te Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilen okul, günümüzde Kemal Atatürk Anadolu Lisesi olarak eğitime devam ediyor. Bir kilise, manastır ve okuldan oluşan bu binalar, mimari estetiğiyle dikkat çekiyor. Ön yüzünde "Église N.D.du Rosaire" yazısı hâlâ okunan eski kilise, Kadıköy Belediyesi tarafından 2013'te kamulaştırılarak restore edildi. Yeldeğirmeni Sanat olarak etkinliklere 14 Mart 2014'te başladı. Yeldeğirmeni'nin ilk Türk okulu ise 1927'de Mustafa Kemal Paşa Ortaokulu olarak eğitime başlamış. Bu okulun mezunları arasında Ajda Pekkan, Barış Manço, Bülent Ersoy, Duygu Asena, İnci Asena gibi pek çok ünlü isim olduğu belirtiliyor.

SEMTİN ESKİ SAKİNLERİ

Yeldeğirmeni'nde bugün çoğu yıkılmış olan güzel köşkler ve bahçelerden artık iz kalmadıysa da, hâlâ varlığını sürdüren şık tarihi apartmanlar semtin güzide geçmişi hakkında fikir veriyor. Arif Atılgan, şöyle anlatıyor blog'unda: "1940'lı yılların sonlarında 2. Dünya Savaşı'nın ağır ekonomik etkisi vardır. Ancak Dr. Bitran'ın evinin cami tarafındaki bitişiğinde oturan kemancı Zeki Bey, evinde keman çalıp şarkı söylediğinde bütün sokak halkının dışarıda onu dinlediğini de anlatır o yılları yaşayanlar. Önceki yazılarımdan birinde piyanolu evler olduğunu yazmıştım. Şık giyimli insanlarıyla Yeldeğirmeni, renkli ve hareketli bir semttir." Semtin eski sakinlerinden çocukluğu Duatepe Sokak'ta geçmiş olan Melike Hanım da idealist hekim Dr. Bitran'ı minnetle anarken, Yeldeğirmeni sakinlerinin son derece kültürlü, sanatsever, birbirine saygılı, kibar insanlar olduğunu vurguluyor.

1845'te Kadıköy'ün ilk PTT binası, İzzettin (Aziziye) Sokak'ta açılmış. Recaizade Sokak'taki Aziziye Hamamı geçmişten kalan son emanetlerden biri olarak varlığını bugün de sürdürüyor. Karakolhane Sokak, küçük dükkânların yer aldığı eski bir çarşı olarak bugün daha kalabalık ve popüler. Karakolhane Sokak'taki Fenerbahçeli ünlü futbolcu Nedim'in kahvesi bir zamanlar çok ilgi çekermiş. Seçim zamanı tüm siyasilerin ziyaret ettiği kahveye, İsmet İnönü ve Bülent Ecevit'in geldiği zamanı unutmuyor semtin eski sakinleri.

Yeldeğirmeni Sineması çoluk çocuk semt sakinlerinin toplandığı bir mekân olarak hatıralarda canlanıyor. Bir süre sonra Özen Sineması adını alan bu sevimli sinema, semtin en büyük eğlencesiymiş. İlk açıldığı yıllarda aynı filmin makarası üç bobine bölünerek Kadıköy'deki üç sinema arasında sırayla taşınır ve uzun aralar olurmuş. Kendi elektrik dinamosu olan sinema, sokağı renk renk ampullerle aydınlatırmış. İlk başta Rus Yahudisi Sroçkin tarafından Kadıköy'deki diğer iki sinemayla birlikte işletilen Özen Sineması daha sonra Kurtuluş Ailesi'ne devredilmiş. Beyoğlu'nda Emek Sineması'nı da işleten Selahattin, Orhan ve İsmet Kurtuluş kardeşlerin işlettiği sinema, bugün yeniden inşa edilerek TAK Tasarım Merkezi'ne dönüşmüş. Şık bir bina ama Arif Atılgan buranın eski sinema binasıyla bir benzerliği olmadığını vurguluyor.

AYRILIK ÇEŞMESİ

Bölge, Osmanlı padişahlarının ordusuyla sefere çıkarken, askerlerin aileleriyle burada vedalaşmaları nedeniyle Ayrılık Çeşmesi adını almış. Çeşmeyi IV. Murat 1600'de yaptırmış. 1700'de de çeşmenin yanında bir Müslüman-Türk Mezarlığı yaptırılmış. Ayrılık Çeşmesi'nin yanından sağa dönünce İstanbul'un en sevimli sokaklarından birine giriyorsunuz. Ön tarafı mezarlığın duvarına, arka tarafı demiryoluna bakan iki katlı, cumbalı evler bir boya firması tarafından bedelsiz olarak renk renk boyanmış kısa bir süre önce. İstanbul'un işgali sırasında işgal kuvvetlerinin buradaki evlerde sürdürdüğü sefahat akşamları da semtin esrarlı geçmişinin sakladığı sırlardan biri. Söylenen o ki, burası bu nedenle "Paris Mahallesi" olarak anılıyormuş. Kadıköy Belediyesi, Ayrılık Çeşmesi Sokağı'nda da yenileme ve peyzaj çalışmalarına başladı. Arnavut kaldırımları döşendi. Koruma altına alınan çeşmenin restorasyon çalışmalarına da yakında başlanacağı belirtiliyor.

“MAZİ KALBİMDE...”

1960’tan sonra Yeldeğirmeni’nin doğal sakinleri yavaş yavaş başka semtlere, hatta başka diyarlara ve ülkelere göçmeye başlamış. Karakolhane Sokak’taki kilisenin yanındaki Rum Okulu’nda okuyan çok sayıda öğrenciden geriye sadece 3 kişi kaldığı için, 1972’de okul kapanmış. Yeldeğirmeni’nden göç eden Rumlar’ın kimi Moda’ya, çoğunluğu ise Yunanistan’a gitmiş. Bugün Yeldeğirmeni’nde az sayıda Yahudi, Rum ve Ermeni vatandaşımız yaşıyor. Göç edenlerin yerine Anadolu’nun çeşitli yerlerinden vatandaşlar gelmiş. Onlar da Yeldeğirmeni’ne büyük ölçüde uyum sağlamışlar.

Yeldeğirmeni’nde çok sayıda yazar, şair, besteci, müzisyen, sahne sanatçısı yetişmiş. Sahnelerimizde iz bırakan tiyatromuzun ilk kadın oyuncularından ünlü Kınar Hanım’ın (Sıvacıyan) Meltem Sokak’taki evinde yaşanan anılar pek çok kitapta yer alıyor. Darülbedayi’nin ilk kadın oyuncularından Kınar Hanım, Afife Jale’yi zaptiyelerin elinden kurtaran fedakâr sahne arkadaşı ve tiyatroya gönülden bağlı, disiplinli bir oyuncu olarak tiyatro tarihine geçmiş. Sahnelerimizin ünlü aktörü Mücap Ofluoğlu’nun yüreğine tiyatro aşkı çocukluğunu geçirdiği Yeldeğirmeni’nde düşmüş. Anılarını yazdığı “Bir Avuç Alkış” kitabında anlattığına göre, Ofluoğlu’nun dedesinin evinin vekilharcı Cemal Çavuş’un Yeldeğirmeni Karakol Sokağı’nda açtığı kahvehanenin bahçesindeki horoz dövüşlerinden Kuşdili Sineması’nda izlediği sessiz kovboy filmlerine dek etkisinde kaldığı çeşitli eğlenceler onu tiyatroya götüren yolun başlangıcı olmuş. O kadar mı? Ünlü komikler yaz aylarında Kuşdili’nden Mısırlıoğlu Gazinosu’na taşınırlarmış. “Komikler Müsabakası” diye adlandırılan birkaç güldürü ustasının katıldığı geceler kahkahadan aydınlanırmış. Komik Fahri, Komik Şevki, Komik Cevdet, Komik İsmail, Komik Naşit Beyler Kadıköylülerin sevgilileriymiş. Ayrıca Türk Musikisi’nin coşkulu nağmeleri, fasıllar ve sololarla sokakları doldururmuş.

Uzun Hafız Sokak’taki tarihi apartmanlar

Rasim Paşa Camii

Ayrılık Çeşmesi Mezarlığı

Eski Alman Okulu

Nice yazarlar, sanatçılar geçti Yeldeğirmeni sokaklarından. Hangi birini saymalı?

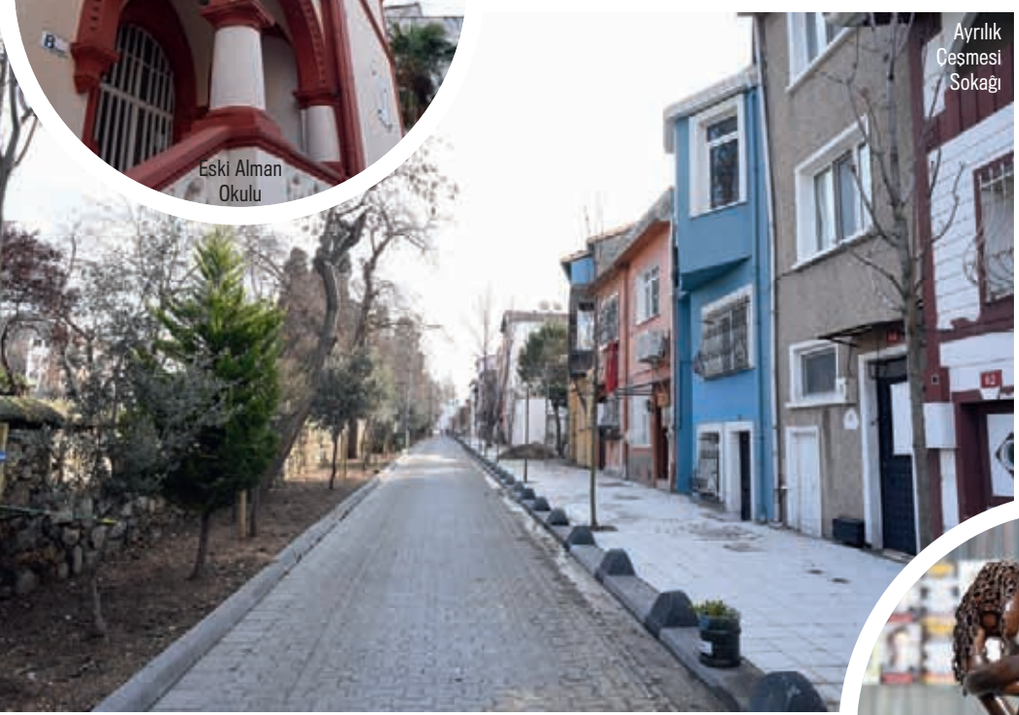

Ayrılık Çeşmesi Sokağı

Valpreda Apartmanı

Nice yazarlar, sanatçılar geçmiş Yeldeğirmeni sokaklarından. Hangi birini saymalı? Yeldeğirmeni'nde Ali Paşa Köşkü'nde büyüyen "Bir Zamanlar Kadıköy'de" kitabının yazarı Adnan Giz, bir süre Yeldeğirmeni'nde yaşayan Ahmet Haşim'in meşhur şiiri "O Belde"'de anlattığı hayali ve ütopik beldenin Kadıköy'den esinlendiğini yazıyor. Abdülhak Şinasi'nin yazdığına göre ise, Ahmet Haşim akşamları Kadıköy vapuruna bindiğinde ferahlık duymaya başlarmış. Haşim, "Vapur ipek suları yararak geçerken şehrin olanca tozlarından, kirlerinden, yalanlarından, zehirlerinden yıkandığını, kurtulduğunu duyarmış. İskeleye çıkınca artık edebiyat ve matbuat âleminin hummalı dedikodularından uzaklaşmış, mahalle arkadaşlığına, asude, sakin, biraz çocukça bir muhite erdiğine, bir nevi 'O Belde'ye kavuştuğuna kanaat getirirmiş". Kadıköy, artık eskisi kadar sakin ve asude olmasa da hangi Kadıköylü, Kadıköy vapurunda Haşim'in duygularının benzerini yaşamadığını söyleyebilir ki?

Şair yazar Melisa Gürpınar da hayatının mutlu bir bölümünü yaşadığı Yeldeğirmeni'ni bir masal diyarı gibi anlatır. Yeldeğirmeni'nde uzun süre yaşayan Mario Levi için de Yeldeğirmeni asla terk edilemeyecek sonsuz bir sevdadır. Misakı Milli Sokak'ta yaşamış olan Ziya Osman Saba ne güzel anlatmıştır duygularını "Misakımilli Sokağı" şiirinde.

"O geceler, doğan günler orada / Kaderlerin en güzelini ördü/ Misakımilli sokağı No.37 / Çocuğum orada dünyayı gördü / Misakımilli sokağı! Senin / Esen rüzgâr, yağan karını sevdim / Camın önünde her oturuşta seyrettiğim / Arnavut kaldırımlarını sevdim. / Söz birliği etmiş şimdi saksılar, perdeler / Elektrik lambasıyla değiştirilen fener / O sokağa ne zaman yolum düşse, bir ses: / Günler geçti, geçti, geçti... der."

Evet, günler, haftalar, yıllar, kırk-elli, yüzyıllar geçti ama gene de yel değirmenlerini döndüren güçlü rüzgâr, şiirlerle, öykülerle bize Yeldeğirmeni'nin hikâyelerinin esinlendiği mahalle ruhunun sırlarını fısıldıyor. Yeldeğirmeni'nden kim geçse, bizi o öykülere bağlayan gizemli ruhun marifetiyle Ahmed Haşim'in "O Belde"sindeki huzuru ve hasreti hissediyor. Duygulu şairimiz "O Belde" şiirinde "Ne sen, ne ben, ne de güzelliğinde toplanan bu akşam, ne de fikrin elemlerine bir liman olan bu mavi deniz, melâli anlamayan nesle âşina değiliz" dese de; Yeldeğirmeni, geçmişin ruhunu terennüm eden bir şarkı gibi günümüzde de hatıraları ve güzel bir gelecek hayalini sokaklarında buluşturuyor.

KAMBOÇYA'NIN MİSTİK RUHU:

ANGKOR

ANGKOR TAPINAKLARI, FAZLASIYLA SEÇİCİ DAVRANANLARIN BİLE KALBİNDE TAHT KURACAK KADAR ETKİLEYİCİ...

YAZI VE FOTOĞRAFLAR: XAVIER ALLARD

Gezginlerin dünya çapında en çok kullandığı seyahat sitesi TripAdvisor, geçtiğimiz yıl seyyahların en beğendikleri yerleri oylayabilecekleri bir yarışma düzenledi. Kamboçya'daki Angkor Arkeoloji Parkı, bu yarışmada birinciliği elde etti. Kendisini takip eden Peru'nun Machu Picchu'su ve Hindistan'ın ünlü Taj Mahal'ine bile açık ara fark atıp büyük çoğunluğun hayranlık ve beğenisini kazanan Angkor, 'Dünyanın Yıldızı' oldu.

ESKİ BAŞKENT

802-1432 yılları arasında Kamboçya'da hüküm sürmüş Khmer İmparatorluğu'nun başkenti Angkor, yaratıcı bir tutkunun ve ruhsal adanmışlığın mükemmel bir birleşimi. 1100'lü yıllarda, Hindu tanrısı Vişnu adına II. Suryavarman tarafından inşa ettirilen ve geniş bir hendekle sınırları çizilen Angkor Tapınakları, kuşkusuz dünya üzerinde insan eliyle yaratılmış en ilham verici yapılar arasında yer alıyor. Nilüfer çiçeği tomurcuğu şeklindeki beş ana kulenin bulunduğu Angkor Tapınakları'nın tamamlanmasının otuz yılı aştığı tahmin ediliyor.

ŞAŞIRTICI DENEYİM

1992 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren arkeoloji parkında, hâlâ ayakta olan onlarca tapınak ziyaret edilebiliyor. Angkor Tapınakları'na medyada, seyahat rehberlerinde ya da filmlerde denk gelmiş olsanız da, çıplak gözle gördüğünüzde yine de şaşkınlıktan küçük dilinizi yutacak gibi oluyorsunuz. Uzaktan bakıldığında bile hayret verici bir görünüme sahip olan Angkor'a yakınlaştıkça tapınakların derinlerinde barındırdığı karmaşık güzellik ve yüzeylerinin bezeli olduğu ince detaylar sizi adeta büyülüyor. Farklı açılarla gelen ışığın büyülü renklere boyadığı, yontma ve yapı sanatı şaheseri taşları görmek için günün farklı zamanlarında tekrar tekrar tapınaklara dönüyorsunuz.

TAM ZAMANI

Haziran'dan Kasım ayına kadar güneybatı musonlarının etkisinin hissedildiği Kamboçya'yı ziyaret etmek için en uygun zaman, kuru mevsimin hüküm sürdüğü Kasım ve Mayıs ayları arası.

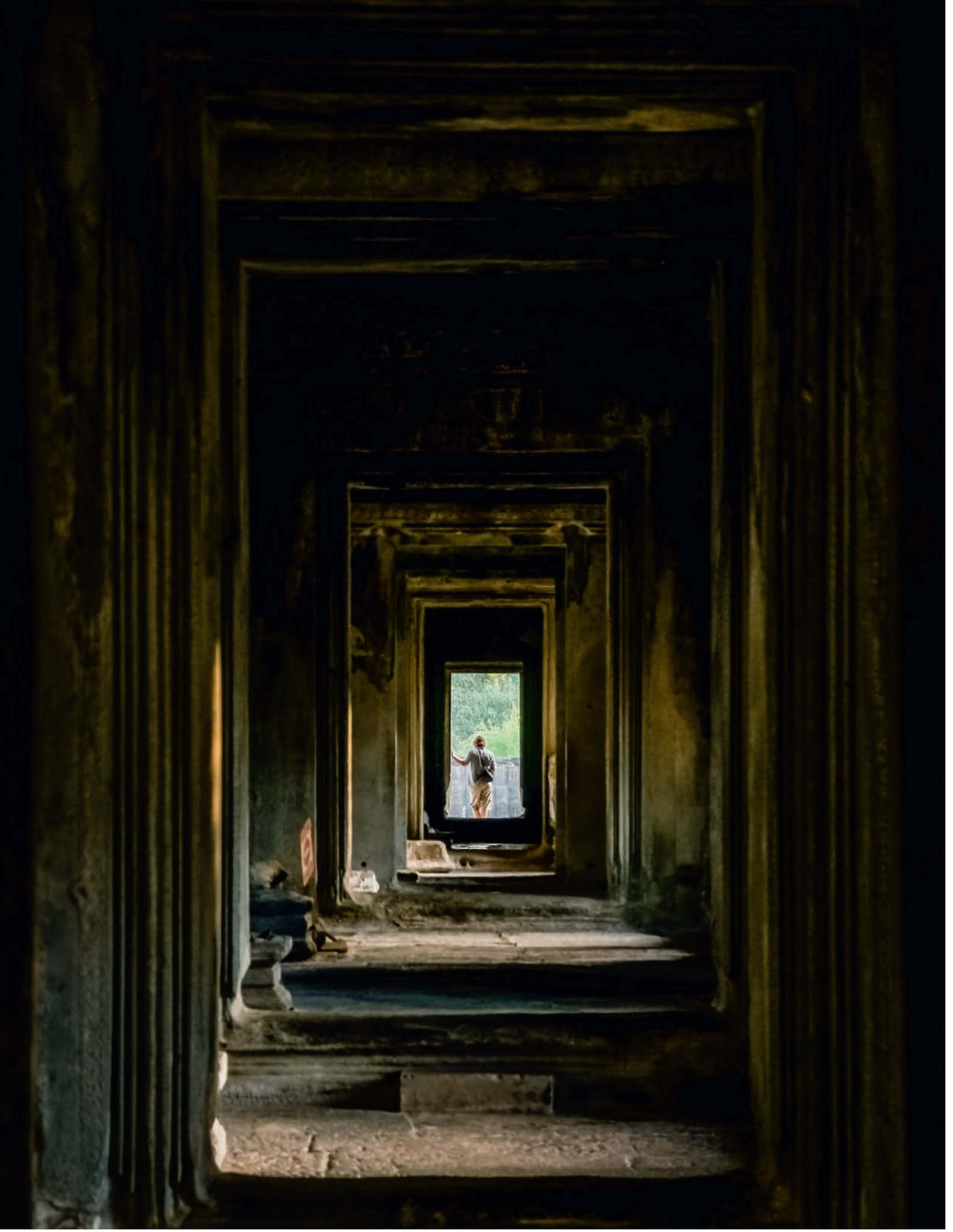

PERİLERİN CENNETİ YA DA CENNET PERİLERİ

Kamboçya'yı ziyaret etmeye gelen turistlerin yarıdan fazlasının amacının Angkor Tapınakları'nı görmek olduğu belirtiliyor. Yıllık ziyaretçi sayısının 2 milyon gibi dikkat çekici bir sayıya ulaştığı tapınaklarda en sık rastlanan figür 'Cennet Perileri'. Hepsi birbirinden farklı, şahsına münhasır bu perilerin sayısı da üç binden fazla. Cennet Perisi (Apsara) figürlerinin bir kısmı tapınaklara uğrayan yarasalar nedeniyle zarar görmüş olsa da 'Alman Cennet Perileri Koruma Projesi' (GACP) kapsamında yürütülen başarılı restorasyon çalışmaları sayesinde arkeoloji parkının geleceği umut verici.

ANGKOR WAT

630 yıl hüküm süren Khmer İmparatorluğu döneminde inşa edilen tapınaklar arasında en çok bilineni, Siem Reap şehrinin 5,5 km kuzeyinde, ormanlar arasına gizlenmiş Angkor Wat'tır. Bu tapınak, dünyanın en büyüklerinden biri olma unvanını korurken, bugüne kadar gerçekleştirilen en çarpıcı mühendislik projelerinden biri olma özelliği de taşıyor.

KAMBOÇYA'NIN KALBİ

Angkor için "Kamboçya'nın kalbinin attığı yer" demek yanlış olmaz. Khmer medeniyetinin merkezi, ulusal sembol ve gurur kaynağı olan Angkor'u derinden hissetmek için, tapınakların arasında kendinizi kaybetmeli, lotus şekilli kulelerin arasında günü batırmalı ve insan eliyle yaratılmış bu mucizenin hazzına varmalısınız.

"GÖRÜLMEDEN ÖLÜNMEZ"

Dört asır boyunca terk edilmiş ve orman tarafından sarılıp sarmalanmış olarak kalan bu kadim tapınakları, Fransız doğa bilimci Henri Mouhot, 1858'de dünyaya duyurmuş. Tapınakların varlığı yerel halk ve zaman zaman bu bölgeye yolu düşen az sayıda Batılı tarafından bilinse de, dünya, Angkor'un varlığını Mouhot'un "Voyage dans les royaumes de Siam, de Cambodge, de Laos" (Siyam, Kamboçya, Laos Krallıklarına Seyahat) isimli kitabının yayınlamasıyla duymuş. Kitabında, tapınaklardan "görülmeden ölünmez" diye söz eden bilim adamı, bu keşfinden bir sene sonra vefat etmiş...

Yapı Kredi Crystal sahipleri dünyanın her yerinde yapacağı tüm otel ve restoran harcamalarında **%5 indirime sahiptir.**

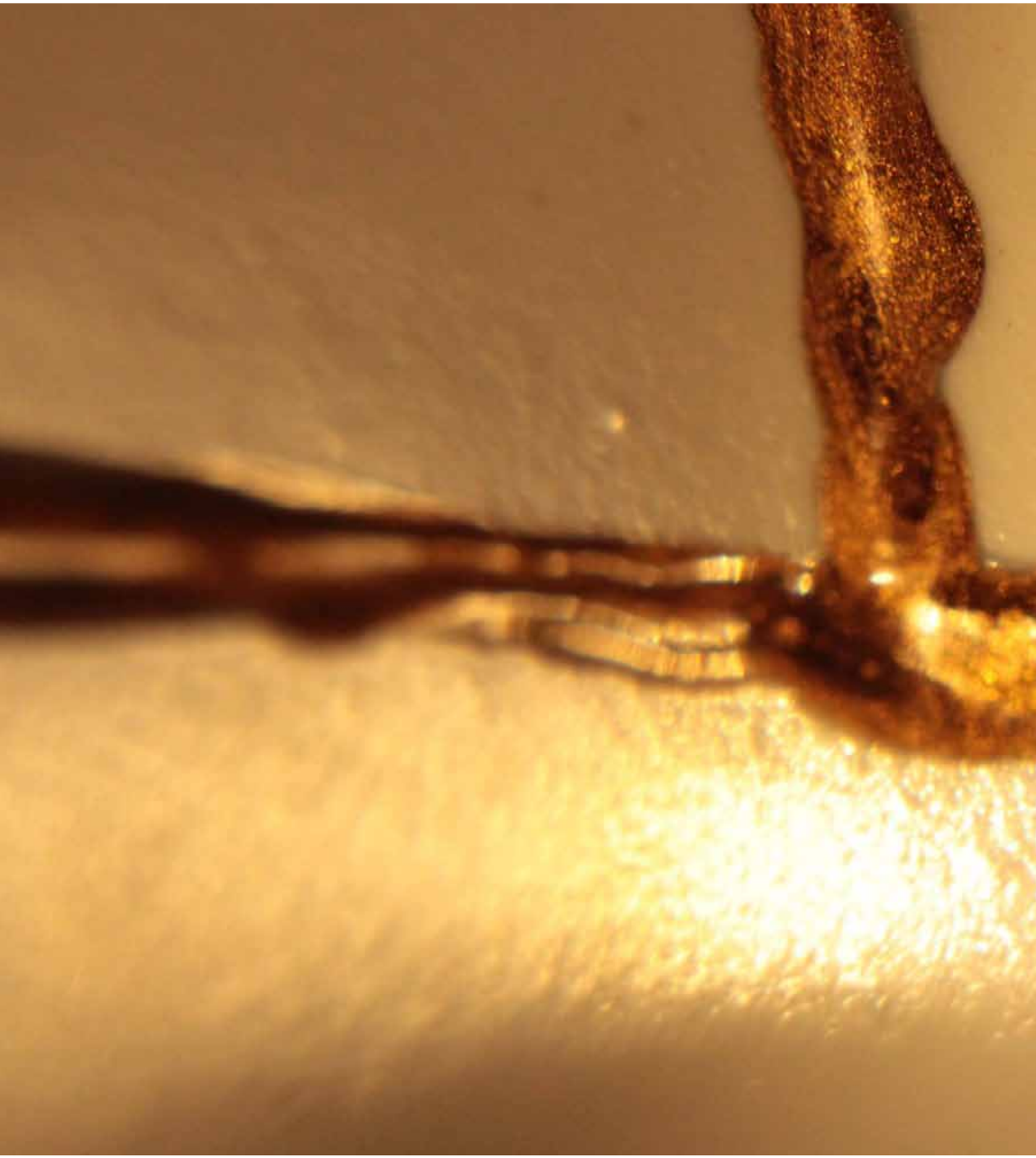

DOĞASINDA İYİLEŞMENİN GÜZELLİĞİ VAR

DEĞER VERDİĞİMİZ VE ÇOK SEVDİĞİMİZ BİR AİLE YADİGÂRI YA DA DOKUNMAYA BİLE KIYAMADIĞIMIZ PORSELEN BİR PARÇA ELİMİZDEN KAYIP KIRILDIĞINDA, DAĞILAN PARÇALARA BAKIP NELER HİSSEDERİZ?

YAZI: FUNDA YILDIZ

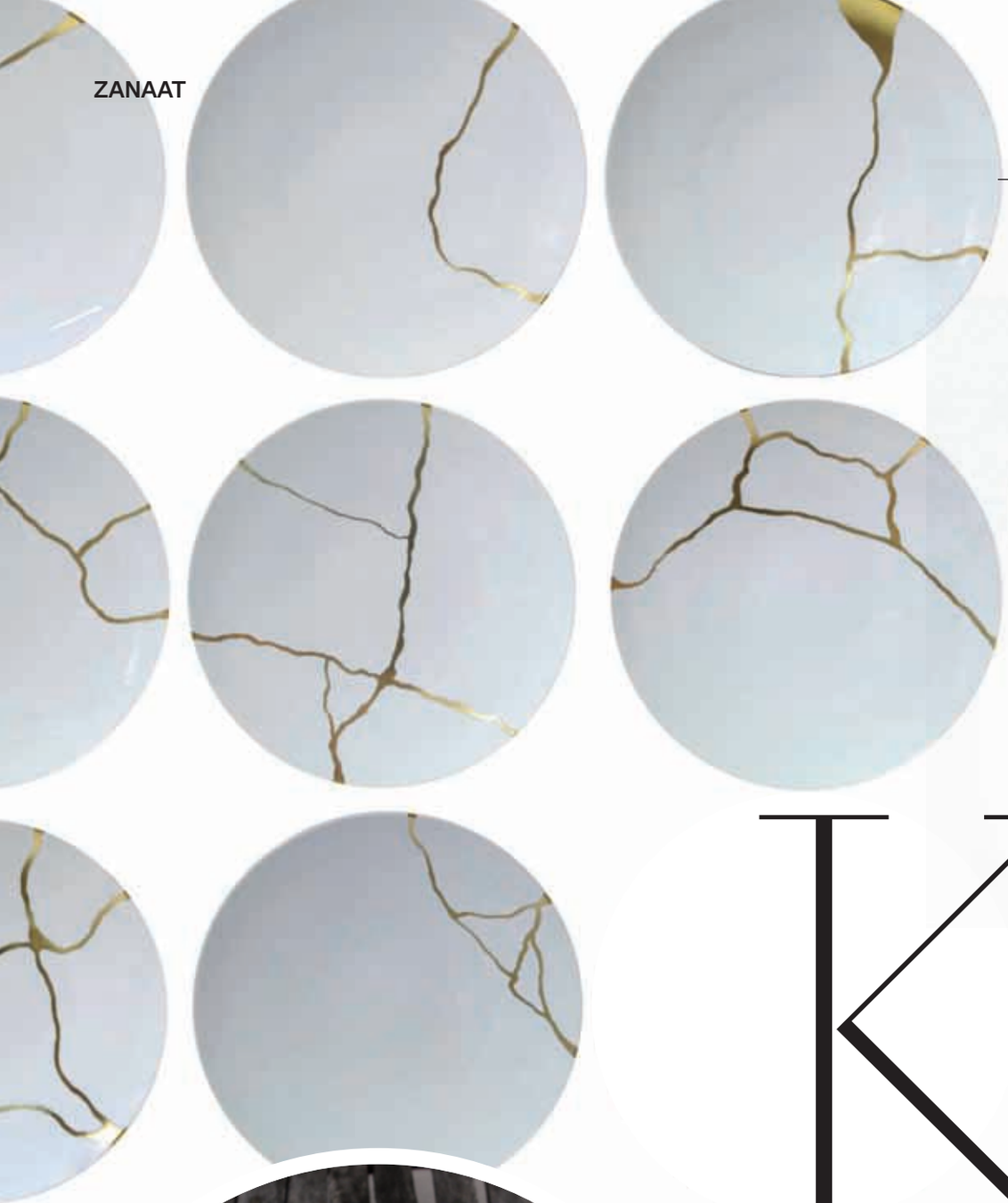

K

ırılan parçaları toplarken, her bir kırık parçaya bakıp artık o eşyanın hayatımızda olmayacağını düşünürüz. Belki suçluluk duyarız, parçaları birleştirmek ister ama onu eskiye döndüremeyeceğimize inanırız. Ancak her kusuru ve eksikliği kucaklayan, doğasında iyileşmenin güzelliğini barındıran 'Kintsugi', kırılan objeye bir şans daha vererek onun yeniden hayat bulmasına ve hayatımızdaki varlığını devam ettirmesine olanak tanır.

Geçmişi 15. yüzyıla dayanan ve 'Kintsukuroi' olarak da bilinen; kırık porselen ya da seramik parçaları altınla birleştirme yöntemi Kintsugi, çıplak gözle bakıldığında sadece bir tamir sanatı olarak görünür. 'Kin' Japon dilinde altın, 'tsugi' ise birleştirmek anlamına gelir. Oysa Kintsugi, yalnızca bir tamir sanatı değildir; kimi zaman seramik bir kase, kimi zaman porselen bir çay fincanının kırık parçalarını birleştiren o usta ellere, onu hayatımızdan tamamen çıkarmak yerine, onun ikinci bir şansı hak ettiği düşüncesi ve inancı eşlik eder. Temelinde ise 'Wabi-Sabi' yani 'Kusurları kucakla' olarak bilinen Japon felsefesi yatar.

Kintsugi sanatının ortaya çıkışına ilişkin anlatılardan biri, Japonya'nın 15. yüzyıldaki shogun'larından Ashikaga Yoshimasa'nın (1436-1490) kırık bir seramik çaydanlığı tamir ettirmek için Çin'e

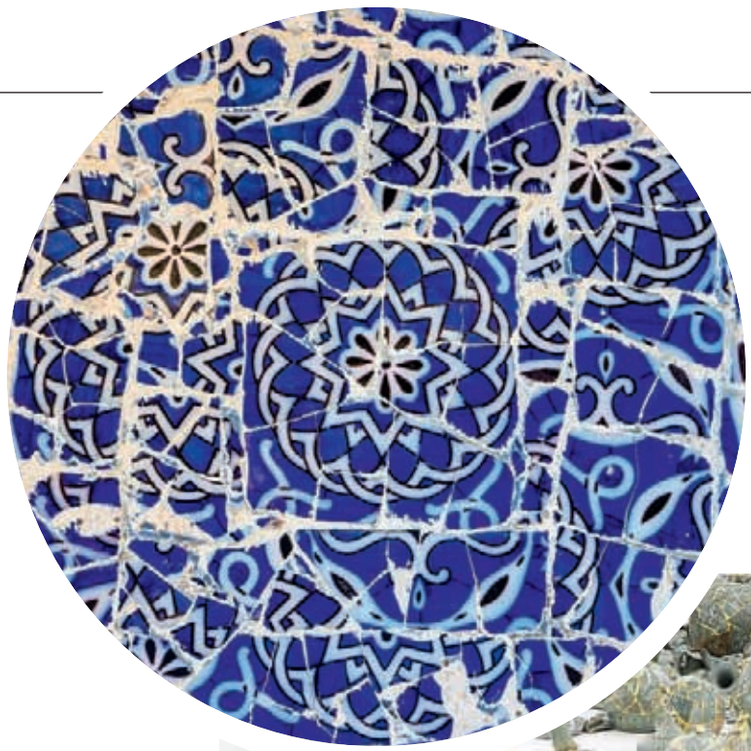

Bazı çağdaş Japon sanatçılar, Kintsugi'yi icra edebilmek için sağlam objeleri kırıyor, yeniden yapıştırıyor ve ortaya birbirinden güzel sanat eserleri çıkarıyorlar.

göndermesiyle başlar. Yoshimasa, tamirden dönen çaydanlığın metal tellerle birbirine tutturulduğunu görünce, bu tamiratın estetik olmadığını düşünerek yerine altın kullanılmasını emreder. Bundan ilham alan sanatçılar, objeler estetik görünsün diye çabalarken Kintsugi sanatı ortaya çıkar.

Kintsugi'nin ortaya çıktığı dönemde Batı'da kırılan objelerin değerini kaybettiği ve bir daha eskisi gibi olmayacağı düşüncesi yaygınken, Doğu'da yükselen bu sanat, Wabi-Sabi felsefesiyle beslenerek güçlenir. Bu düşünce ve inanca göre, parlayan objeler yeni kabul edilir ve kullanımları onlara soyluluk katıp değer kazandırır. Kullanılırken kırılan objeler ise onarıldıklarında yeniden hayat bulur.

Günümüzde, kırılmış seramik ve porselenler toz altın, gümüş, bronz ya da platinden oluşan vernikle onarılmaya, Kintsugi geleneğiyle eskisinden daha orijinal, daha estetik ve daha değerli kabul edilen yeni hayatlarına kavuşturulmaya devam ediyor. Hatta bazı çağdaş Japon sanatçılar, Kintsugi'yi icra edebilmek için sağlam objeleri kırıyor, yeniden yapıştırıyor ve ortaya birbirinden güzel sanat eserleri çıkarıyorlar.

Sözün özü, Kintsugi ile nesnelerin yeniden doğuşu temsil ediliyor.

KENDİLERİ GİTTİ, YAŞAMLARI ARAŞTIRMALARDA KALDI:

KOZMOKRATLAR

1990'LARIN BAŞINDA ORTAYA ÇIKAN, 2000'LERİN ORTALARINA DEK YOĞUN BİÇİMDE İŞ YAŞAMININ İÇİNDE YER ALAN VE BUGÜN SANKİ HİÇ VAR OLMAMIŞ GİBİ UNUTULAN "KOZMOKRATLAR"I MERCEK ALTINA ALDIK.

YAZI: ZEKİYE YARAŞ MERİÇ

İkinci Dünya Savaşı'nın sona erişi, başta ABD olmak üzere pek çok ülkede doğumların artmasına da gebeydi aynı zamanda. Askerler evlerine dönüyor, hükümetler aile kurmayı ve doğumları teşvik eden ekonomik ve toplumsal programları devreye sokuyor, üretim alanları genişliyor ve ülkelerin refahı artıyordu. Söz konusu yıllar, pek çok ülkede adeta nüfus patlamasına neden oldu. Örneğin sadece ABD'de 1946 ile 1964 yılları arasında 74.6 milyon bebek dünyaya geldi. "Baby boomer" denen bu nesil karnı tok, sırtı pek, ancak ebeveynlerinin atlatamadığı savaş sonrası travmalar yüzünden bir parça asi yaradılışlıydı. 18-20 yaşlarından itibaren de dünyayı etkilemeye başladılar. 1980'lerde ulaştıkları 40'lı yaşlarında ise sosyo-ekonomik açıdan zirvedeydiler. Güç ve para onlardaydı. Bir anlamda 'çoğunluğun gücü' olarak dünya onların etrafında dönüyordu. Siyasetten tutun ticarete ve sanata, hatta hangi filmin gişede iş yapacağına kadar hemen her konuda belirleyici konumundaydılar. Herkes, hemen her sektör baby boomer kuşağı sayesinde ciddi para kazandı. Haliyle kendileri de epey varlık sahibi oldu. Para kazanmak, varlıklarına varlık katmak hayat felsefeleri değildi belki ama o beylik deyişle "para parayı çekti"!

REFAH YILLARININ EĞİTİMLİ GENÇLERİ

Ekonomi uzmanlarına ve sosyologlara göre, 1990-2000 arasında geçen 10 yıl; tüm dünyada refahın en üst düzeyde yaşandığı, küresel anlamda insanların sağlık ve eğitim başta olmak üzere en iyi hizmeti aldığı, en fazla küçük ve orta ölçekli kuruluşun faaliyete geçtiği ancak elit sınıfın da gelirlerinde eksilme gözlenmediği bir dönem olarak tarihe geçti. Bu refah on yılında baby boomer'ların payı büyüktü. 50'li yaşlarına gelmiş, varlığıyla-yokluğuyla dünyayı tanımış, kendi kurallarını koymuşlardı. Üstelik ticaretten siyasete, tüm yapıların ve altyapıların bel kemiği konumundaydılar. Öncelikle bütün kozmokratlar, baby boomer'dan sonraki nesilden, "Generation X" olarak adlandırılan X Kuşağı'ndandı. Ne anne-babaları gibi İkinci Dünya Savaşı sonrasının (belki ekonomik olarak rahat ancak sosyal açıdan kesinlikle huzursuz) ortamını biliyorlardı ne de kendilerinden önceki nesil gibi dünyada olup bitene ilgi duyuyorlardı. Kozmokratlar, kendilerini ait oldukları X Kuşağı'nın dışında görüyor ve değerlendiriyorlardı. Paraya bir güç aracı olarak itibar etmiyor, küçük yatırımcı sıfatı taşımıyor, yatırıma yöneldikleri zaman da kendi ülkelerini değil, dünyada en çok kazandıran ülkeleri ve sektörleri tercih ediyorlardı. Harcama alışkanlıkları da farklıydı ve parayı kendileri ve zevkleri için kullanmayı tercih ediyorlardı. Bunlar yepyeni bir 'elit' tabakaydı. Belli bir sosyal sınıfa ya da belli bir sektöre ait değillerdi ancak hangi sektörde olurlarsa olsunlar tartışmasız işlerinin ehli olarak anılıyorlardı. Dünya tarihinde belki de ilk kez 'meritokratik' yani yönetim erkinin yeteneğe ve kişilerin bireysel üstünlüğüne dayandığı bir yönetim anlayışı iş başındaydı.

> Kozmoktratlar, paraya bir güç aracı olarak itibar etmiyor, küçük yatırımcı sıfatı taşımıyor, yatırıma yöneldikleri zaman da kendi ülkelerini değil, dünyada en çok kazandıran ülkeleri ve sektörleri tercih ediyorlardı.

YÖNETENİ YÖNETEN KİTLE

Buna rağmen kozmokratlar ne siyasi ne de ekonomi alanlarında 'yönetici' sınıfa dâhil olmadılar. Büyük holdinglerin başında değillerdi. Siyasette hiçbir zaman liderliğe soyunmadılar. Onlar, ikinci hatta üçüncü adam olarak kaldılar. Yöneteni yönlendirmeyi ve 'akil' bilinene akıl hocalığı yapmayı tercih ettiler. Çünkü kozmokratlar güçlerini bilgilerinden ve uzmanlıklarından alıyordu. Kendileri ve ilgi alanlarıyla alakası olmayan sorumluluktan ise fersah fersah uzak duruyorlardı.

Kozmokratlar, küresel bir bilinç düzeyinin oluşması adına dünyaya başlangıçta epey umut ve ilham verdiler. Hem uluslararası hem de uluslar üstü olmaları da farklı bir elit tabakanın işlerlik kazandığı izlenimi uyandırdı. Aralarından uluslararası iş bağlantıları gerçekleştiren temsilciler, eğitimi dünyaca kabul gören üniversitelerde çalışan öğretim görevlileri, şu ya da bu mesleğin erbabı hatta 'memur' olarak çalışanlar da çıktı. Dünyadaki hiçbir ulusla ve ulusal kavramla alıp veremedikleri yoktu çünkü ülkeler, sınırlar, milletler, etnik kimlikler umurlarında bile değildi. Gerçekte hepsi aynı torna tezgâhından çıkmış gibiydi. 2000'lere dek sayıları tüm dünyada 20 milyonu bulan bu kitlenin aldıkları eğitim, çalıştıkları sektör, içinde yetiştikleri toplum birbirine benzemese de aynı fikirleri savunuyor, aynı elit zevklerin peşinde koşuyor ve dünyaya aynı gözlüklerle bakıyordu. Hiçbiri 'kötü' değildi ama iyilik, yardımseverlik, dürüstlük gibi kavramlar da onlara pek hitap etmiyordu.

Buna karşın falanca bilgisayar programı yazılımının işlerini ne ölçüde kolaylaştıracağı veya A ülkesiyle B ülkesi arasındaki mesafeyi hangi havayoluyla kat ederlerse varış noktasına daha erken ulaşabilecekleri gibi konuları ezbere biliyorlardı.
Evet, çok fazla seyahat ediyorlardı ama tamamen iş için... O yüzden ne gittikleri ülke halkını, ne mutfağını, ne tarihini ne de kültürünü merak ediyorlardı. Maddiyata verdikleri önem aile gibi, sevgi gibi, aşk gibi kavramlardan bile önemli hale geliyordu. Aslında yaptıkları en önemli şey, 'bağlantılar kurmak'tan ibaretti. İş dünyası ile siyasi yönetim kadroları arasında, siyasi kadrolarla sivil toplum örgütleri arasında ve sivil toplum örgütleri ile iş dünyası arasında bağlantı kuruyorlardı. Yer yer ve zaman zaman olayları seyrine bırakmadan kendi yaptırım güçlerini devreye sokarak kurdukları bu bağlantılar (unutmayın ki kozmokratlar güçlerini bilgiden ve tecrübeden alıyordu) sonunda bir şekilde kendilerine yarıyor ya da illa ki birileri zarar görecekse, bu asla kendileri olmuyordu.

MERAK BAŞLIYOR...

Kozmokratları ilk tanımlayanlar arasında iki İngiliz vardı: The Economist'in Yazı İşleri Müdürü John Mickelthwait ve o zamanlar yine The Economist'in Washington bürosunda görev yapan köşe yazarı Adrian Wooldridge. Birlikte kaleme aldıkları "A Future Perfect: The Challenge & Hidden Promise of Globalisation"da yeni global dünya düzenini eleştirirken kozmokratlardan da söz ettiler. Ardından pek çok kozmokrat tanımı ve incelemesi gelmeye başladı. ABD'li siyaset bilimci Zbigniew Brzezinski'ye göre bu uluslar üstü elitler, ilk defa kendini göstermeye başlayan küresel bilincin temsilcileriydiler. Adrian Woolridge'e göre kozmokratlar yapılanmakta olan yeni bir sınıftı ve global olduklarını iddia eden ama düşünce sistemi olarak globalleşemeyen Batılı tarzdaki eğitim sistemleriyle şirketlerin ürünüydüler. 2010'lu yıllara gelindiğinde de sayıları iki misli artacaktı. John Prideux, bu kitleyi "gümrüksüz sınıf" olarak tarif ediyor; "Çoğu 35 yaşın altında. Yaşadıkları şehir bir başkentten diğerine değişir ve hiçbir yerde birkaç seneden fazla kalmazlar. Kendi ülkelerinin taşrasına gitmektense dünyanın öbür ucuna gitmeyi tercih ederler. Paralarını uluslararası kuruluşlarda değerlendirir ve ulusal ekonomileri umursamazlar" sözleriyle de genel bir portre çiziyordu. Clarkson Üniversitesi'nce çizilen çerçeve ise daha anlaşılırdı: Kozmokratların en belirgin özellikleri yüzeysellikti. Kendilerini çevreleyen dünyaya karşı yaklaşımlarında gözlemlenen ortak payda ise kayıtsızlık ve alaycılıktı. Sadakatleri sınırlıydı. Sadece kendilerine sadık kalabiliyorlardı. Bağlı oldukları şirketlere de sadakat duyuyorlardı ama elbette şirket o dolgun maaşları ödemeye devam ettikçe... Üstelik bu durum

Kozmokratların yaptıkları en önemli şey, 'bağlantılar kurmak'tan ibaretti. İş dünyası ile siyasi yönetim kadroları arasında, siyasi kadrolarla sivil toplum örgütleri arasında ve sivil toplum örgütleri ile iş dünyası arasında bağlantı kuruyorlardı.

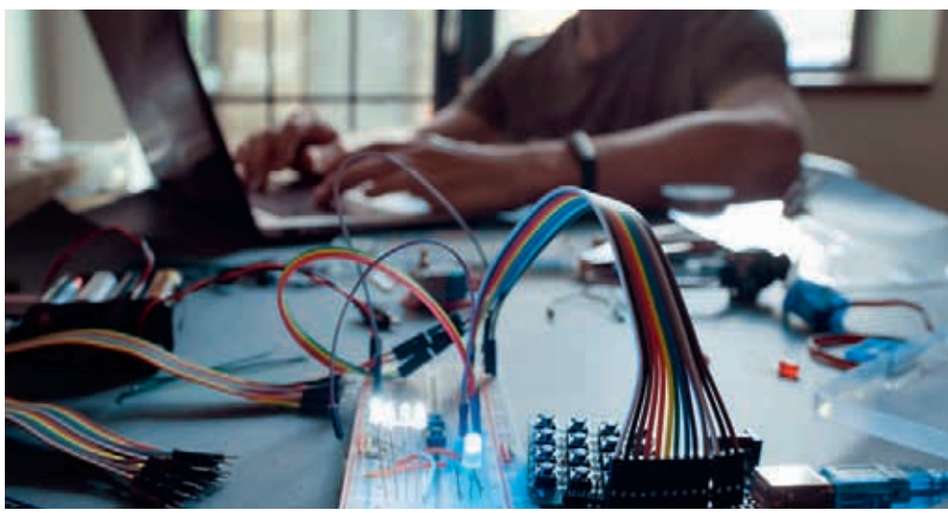

çalıştıkları şirketleri de huzursuz ediyordu. Çünkü belirledikleri hedeflere ulaşma adına kozmokratlara elleri mecburdu ama kozmokratların söz konusu hedeflere karşı kayıtsız tutumları da akıllarını karıştırıyordu. Uluslararası politika alanında uzman Owen Harries'e göre manzara son derece netti: Birbirinden farklı rollere ve kimliklere bürünen bu kitlenin ne yapacağını önceden tahmin etmek mümkün değildi. Amaçlarına uygunsa, uluslararası toplantıların birinde ABD'yi, diğerinde Rusya'yı ve işlerine gelen toplantıda ise kendilerini temsil edebilecek kadar aidiyet duygusundan uzaklardı.

PEKİ, ŞİMDİ NEREDELER?

2000'lerin ilk yıllarında kozmokratların yerleştirmeye çalıştığı sistemin manipülasyon üzerine kurulu olduğu daha bir anlaşılır hale geldi. O sistem şöyle işliyordu: Çok uluslu bir kuruluş, herhangi bir girişimi için kozmokratlardan birini temsilci ve iş bağlantısını kuracak kilit isim olarak göreve getiriyordu. Bu temsilci kozmokrat, görevini nasıl yapması gerektiğiyle ilgili olarak eğitim görevlisi, aracı, memur, STÖ (Sivil Toplum Örgütü) yöneticisi, ekonomi ve siyaset uzmanı türdeşlerinden fikir alıyordu. Hep birlikte oluşturulan haritayla yola çıkılıyordu. Ücretleri astronomikti. Sağdan soldan söz konusu girişimle ilgili çatlak sesler yükseldiği anda, hakim oldukları internet medyası aracılığıyla bir dezenformasyon dalgası yaratıyorlardı. Kendileri gibi kozmokratların görevde olduğu üniversitelerde seminerler düzenleyip, çıktıkları yolun 'gayet iyi bir yol' olduğunu anlatmak için bile 1.5 saatlik katılım ücreti olarak 10 bin dolar talep edebiliyorlardı! Trajikomik bir oyun sürüp gidiyordu. Ta ki 2007 sonlarına dek... Sonrası malum: 2008 ekonomik krizi, krizin iflasa sürüklediği ABD'li kredi kuruluşları ve bankaları; bu bankaların yurt dışı yatırımlarını nakde çevirme arzusuyla yatırım yaptıkları ülkelere yönelmeleri ve o ülkelerin de krizden paylarına düşeni alması vesaire...

Günümüzde kozmokrat tanımının (eleştirel olarak) Batılı kaynaklarda fazla yer almaması ve bu kitleye dair son elle tutulur araştırmaların 2000'li yılların ortalarında yapılmış olması ilginç. Kitleyi enine boyuna inceleyenler ise kozmokratların Los Angeles'taki MIPCOM Film Pazarı'nda, Las Vegas'taki Comdex Elektronik Fuarı'nda, Frankfurt Kitap Fuarı'nda ya da pek çok dünya iş merkezinde toplantılar düzenleyen Academy of Management'ın seminerlerinde boy gösterdiklerini öne sürüyor. Sonuç olarak kozmokratlar artık o faal iş yaşamının içinde değiller. 2008 ekonomik kriziyle birlikte sahneden çekildikleri bile söylenebilir. Elbette buharlaşıp yok olmadılar ancak zamanında kazandıkları onca parayla ekonomik kriz mağduru olmadıkları da kesin...

UZAY RÜYASI GERÇEK Mİ OLUYOR?

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN ÖNCÜLÜĞÜNDE, UZAYDA BİR HAYAT KURMA OLASILIĞIMIZ HER GEÇEN GÜN DAHA DA İNANDIRICI OLMAYA BAŞLIYOR. GELİŞEN UZAY GÖREVLERİ, YENİ KEŞİFLER, UZAYDA TARIM ÇALIŞMALARI VE EN ÖNEMLİSİ DE HAYALLERİN VARLIĞI, İNSANLIĞI YILDIZLARA TAŞIYABİLECEK Mİ?

DERLEYEN: ZEYNEP MERVE KAYA

İnsanlık, 20. yüzyılın ortalarından bu yana uzay semalarında varlık gösteriyor. Yuri Gagarin'nin 12 Nisan 1961'de 'Vostok 1' aracıyla yaptığı uçuşla dünya yörüngesine ulaşan ilk insan olmasının ardından, 'Apollo 11' ile 1969 yılında Ay'a ayak basan astronotlar Neil Armstrong ve Buzz Aldrin, insanlığın algılarıyla oynadı ve gözlerinin önündeki perdelerin kalkmasını sağladı. Artık, atalarımızın yüzyıllardır sandığı gibi üzerinde yaşadığımız gezegenimize bağımlı değildik. Belki de, insan ırkının gelecekteki yaşam alanı, uzak uzayda bir yerlerde bizi bekliyordu. Tıpkı ateş ve araç-gereçlerin keşfinin ilk insanların hayat algısını değiştirmesi gibi, uzay alanında yaşanan gelişmeler de modern insanın dünya görüşünü değiştiriyor. Artık 'dünyalı' terimi bizim için Dünya'ya inen uzaylıların insanlarla karşılıklı espriler patlattıkları karikatürlerden çok daha fazla anlam taşıyor. NASA (ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi) gibi uzay ajanslarının ve de Virgin Galactic gibi uzay seyahatine odaklanan özel şirketlerin atakları, bizi yıldızlara her geçen gün daha da yaklaştırıyor. 2010'lu yıllar, uzayla ilgili gelişmelerin günbegün arttığına şahit olduğumuz yıllar olarak tarihe kazınıyor. Uzay seyahati biletleri, uzaydan alınan sinyaller, yeni keşfedilen gezegenler ve galaksiler derken, umutlarımız giderek yükseliyor. Uzayda yaşam hayaline o kadar bağlandık ki, olası bir taşınma durumunda, Mars'ta nasıl yaşayacağımıza dair planlar bile yapmaya başladık! Bir yandan da, olur da dünyayı terk etmemiz gerekirse, aynı bizimkine benzer gezegenler bulmaya çalışıyoruz ki yerimizi yadırgamayalım. Bazıları ise gezegen peşinde koşmayıp, uzayda kendi uydu devletlerini kurma peşinde...

UZAYA TAŞINIYORUZ!

2015'te NASA, Dünya'dan 1.400 ışık yılı uzaklıkta, tıpkı bizimki gibi bir güneşin yörüngesinde dönen ve 'ikamete elverişli' görünen bir gezegen keşfetti. Kepler-452b adındaki bu gezegenin kayalıklardan oluşan yapısıyla Dünya'dan yaklaşık beş kat daha büyük olduğu ve güneşinin çevresinde 385 günde dönmeyi tamamladığı düşünülüyordu. Güneşi, ısınıp parlama aşamasına gelmesi için yaklaşık bir milyar yılımızın daha olduğu bizim güneşimizden 1.5 milyar yıl daha yaşlıydı ve giderek daha da ısınıp parlaklaşıyordu. Aslında, ikamet edilebilir olduğu varsayılan benzeri gezegenler, uzay araştırmaları tarihinde birkaç kez karşımıza çıkmıştı. Fakat ya onlar hakkında yeterli bilgiyi toplayamadık ya da bir süre sonra tahmin edilenden bambaşka özelliklere sahip oldukları ortaya çıktı. Yine de umudumuzu kaybetmedik ve araştırmalara son hızla devam ediyoruz. Bir yandan da uzay ajanslarının uzayda yaşam çabalarını takip ediyoruz.

Avrupa Uzay Ajansı (ESA) ve Rus Uzay Ajansı (ROSCOSMOS) işbirliğiyle hayata geçirilen 'ExoMARS' (Mars'ta Ekzobiyoloji) projesi dâhilinde, Mart 2016'da Kızıl Gezegen'in yörüngesine yerleştirilen uzay sondası ve 2020'de gönderilecek diğer sondalar, Mars'ta hayat olup olmadığına yönelik jeolojik ve biyolojik veriler toplayacak.

YAZI: UMUT KAAN ÖZDEMİR

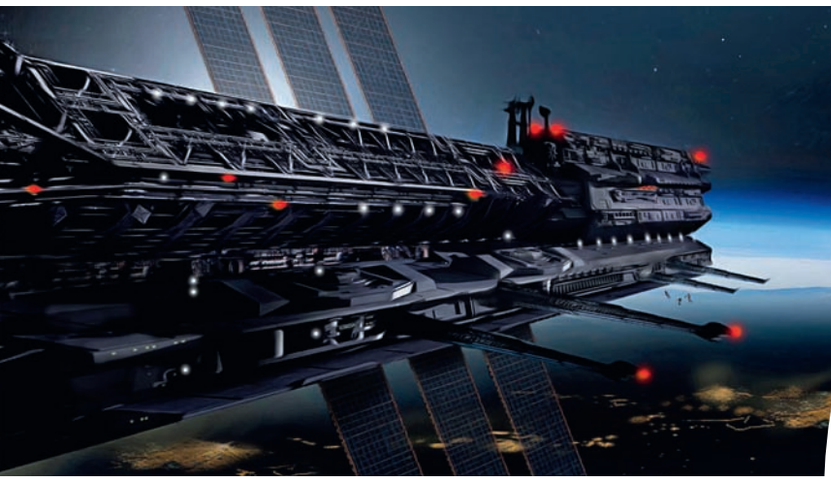

ExoMARS'ın yanı sıra NASA ve ESA'nın uzay yiyecekleri üzerine çalışan laboratuvarlarındaki 'MELISSA' gibi projelerle alternatif yaşam alanlarındaki yiyecekler üzerine de çalışmalar yürütülüyor. Hollandalı girişimci Bas Lansdorp'un öncülüğünde 2012 yılında başlatılan 'Mars ONE' projesiyle de, 2025'ten itibaren her iki yılda bir dört kişinin Mars'a gönderilmesi planlanıyor. Hedef, 2050 yılına kadar Mars'ta bir koloni kurmak. NASA da önümüzdeki çeyrek asır içinde Mars'a insanlı bir araç göndermeye yönelik çalışmalarına devam ediyor.

Henüz gönlümüze göre bir gezegen bulamasak da, "Yakınımızdaki gezegenleri nasıl ev yaparız?" diye düşünmeye devam ediyoruz. En büyük aday ise Mars. Kızıl Gezegen'de rahat bir yaşam sürebilmek için gerekli olan tarım sorununu nasıl çözebileceğimize dair çalışmalar hâlâ devam ediyor. Buna birazdan değineceğiz fakat öncesinde, gelin bir gezegene ihtiyaç duymadan uzayda yaşamın sırrını çözmüş girişimcileri yakından tanıyalım.

GELECEĞİN UZAY ÜLKESİ: ASGARDIA

İnsanlık, bilim kurgu filmlerine sıkça konu olan uzay macerası hayalini sonunda gerçekleştiriyor mu? Bu sorunun kesin yanıtı için bir süre daha beklememiz gerekse de 'Asgardia' isimli uzayda kurulacak ülke/devlet projesi, bu hayale bir adım daha yaklaşmamızı sağlıyor. Geçtiğimiz yıl Paris'te düzenlenen bir etkinlikle tanıtılan Asgardia'nın Dünya yörüngesinde kurulması planlanıyor. Yaklaşık 100 bin insanın, yörüngede kurulacak olan bir uzay istasyonunda kendi kural ve yasalarıyla yaşamasını öngören uzay ülkesi Asgardia; meteor, uzay çöpü ve diğer tehditlere karşı Dünya'yı korumayı da amaçlıyor.

İskandinav mitolojisinde tanrı Odin'in hüküm sürdüğü yer olan Asgard'dan esinlenilerek isimlendirilen uzay ülkesi, resmi internet sayfasındaki bilgilere göre; "Dünya'daki diğer ülkelerin kısıtlamalarından tamamıyla bağımsız, özgür bir ortam" teklifi. Asgardia'nın ilk aşaması önümüzdeki birkaç yıl içerisinde fırlatılacak olan bir uyduyla başlayacak. Ardından insanların yaşayabileceği bir uzay istasyonu da yörüngeye yerleştirilecek. Asgardia teknik anlamda Uluslararası Uzay İstasyonu'na (ISS) benzeyecek olsa da, ISS gibi sadece bir laboratuvar değil, tıpkı Türkiye, ABD gibi bir ülke/devlet olmayı hedefliyor. İnternet sayfası üzerinden vatandaşlık başvurularını almaya başlayan ülkenin Kurucu Başkanı Dr. Igor Ashurbeyli, Asgardialı olmak isteyen kişilerin Dünya'daki ülkelerine ait vatandaşlıklarından vazgeçmek zorunda olmayacaklarını belirterek içimizi rahatlatıyor! Başvuru sayısı 100 bini geçtiği takdirde Birleşmiş Milletler'e devlet statüsü için başvurmaya hazırlanan Asgardia, yakın bir gelecekte uzayda kolonileşmeyi başlatan ilk girişim olabilir. Uzayda yeni ve özgür bir yaşam isteyenlerdenseniz, Asgardia.space adresine göz atıp, vatandaşlık kaydı yaptırabilirsiniz.

MARS'TA TARIM MÜMKÜN MÜ?

İNSANLIK, MARS'IN ÇORAK TOPRAKLARINA AYAK BASMADAN ÖNCE ŞU SORUNUN CEVABINI ARIYOR: MARS'TA TARIM MÜMKÜN MÜ? ÇÜNKÜ KIZIL GEZEGEN'DE BİR YAŞAMIN BAŞLAMA OLASILIĞI, ÇORAK TOPRAKLARINDA KENDİ YİYECEKLERİMİZİ YETİŞTİREREK MAHSUL ALMAMIZA BAĞLI.

YAZI: BATUHAN SARICAN

NASA, ROSCOSMOS ve ESA'nın yanı sıra Japonya ve Çin gibi ülkelerin uzay ajanslarının yıllardır cevabını aradığı bu soruyu görünce "Daha yaşadığımız gezegende bile doğru dürüst tarım yapamazken, bunu uzayda mı başaracağız?" diye bir soru da siz sorabilirsiniz.

İlk insanlar, toplayıcı-avcılıkla konargöçer bir hayat sürüyordu. Tarım yapmayı öğrendiklerinde, kondukları yerde yaşamayı da öğrendiler. Ne yazık ki biz Mars'ta avcı-toplayıcılık yapamayacağımıza göre, Dünya'daki yaşam pratiğimizi oraya götürmek zorundayız. Çünkü dondurulmuş gıda paketleri, kısıtlı stok sebebiyle insanlığa ancak ve ancak Mars'a kısa vadeli seyahat olanağı tanıyor, ötesini değil. Yani Mars'ta yaşamak, daha doğrusu yerleşik düzene geçmek istiyorsak orada kendi yiyeceğimizi yetiştirmek zorundayız. Tarım yapabilmek içinse öncelikle bitkiyi yetiştirebilmek gerekiyor elbette.

BİTKİ NEYE İHTİYAÇ DUYAR?

Her bitkinin kendine has büyüme özellikleri olsa da genel bir ihtiyaç şablonundan bahsedebiliriz. Dış faktörler açısından konuşacak olursak ışık, ısı, su ve yer çekimi bir bitkinin gelişimini etkileyen en kritik unsurlar olarak karşımıza çıkar. Tabii bir de bitkinin kendini besleyebilmesi meselesi var.

Peki ya Mars, bir bitkinin gelişimi için uygun ortamı sağlıyor mu? Öncelikle Mars, Dünya'ya göre daha az güneş ışığı alır. Atmosferi Dünya'nınkine oranla daha ince olduğu için ısıyı tutamaz, yani bitkilerin fotosentez şansı ortadan kalkar. Mars'ta sıcaklık, geceleri -90 dereceye kadar düşer. Mars'ta bilindiği üzere su bulunmadığı gibi basınç da yok denecek kadar -Dünya'dakinin % 1'i kadar- azdır. Başka bir deyişle, gezegende su olsa bile böyle bir ortamda kısa sürede buhar olur gider. Bitkinin büyümesi için uygun ortam, yani sıcaklık-nem dengesini sağlayan okyanus, deniz gibi bir dengeleyici olmaması da tarım hayallerimizi daha başlamadan sonlandırabilir. Mars'ta bitki yetiştirmek için tek avantaj, yer çekiminin Dünya'ya oranla % 62,5 daha düşük olmasıdır. Düşük yer çekimi, bitkinin daha hızlı büyümesine ve daha az suya ihtiyaç duymasına yol açar.

Bitkinin beslenmesi için gerekli olan elementleri ise elbette Mars toprağı karşılayamaz. Tüm bunları bir kenara koyup, bir yolunu bulduk diyelim; Mars'ın kozmik radyasyonu, bizi yine başladığımız noktaya, ellerimiz boş bir şekilde geri gönderir. İşte tüm bu olumsuzluklar, Mars'ta bitki yetiştirebilme konusunda bilim insanlarını ikiye ayırıyor: Bir tarafta yukarıda saydığımız engeller ve kozmik radyasyon sebebiyle Mars'ta tarımın mümkün olmadığını düşünenler, diğer tarafta ise bilimin tüm zorlukları aşabileceğine inananlar... Pozitif bakış açısına sahip olanlar, Kızıl Gezegen'de tarıma uygun ortam yaratma çalışmalarına devam ediyor.

TOPRAKSIZ TARIM

Çalışmaların hedefi, bitkilerin suda çimlendirildiği 'topraksız tarım' yöntemiyle tarıma uygun ortam sağlanması. Bitkilerin ışık ihtiyacının, hem yüksek verim alınan hem de düşük enerji tüketen LED ışıklarla karşılanması düşünülüyor. Bununla birlikte mahsullerin suda çimlendirilmesi, elementler bakımından yetersiz toprak engelini de ortadan kaldırabiliyor. Topraksız tarım yönteminin bir diğer avantajı da bu sistemin bitki köklerine atık su buharı püskürterek su tasarrufu yapılabilmesi.
NASA tarafından desteklenen HI-SEAS (I) ekibi, Mars'ta bitki yetiştirmenin olabilirliğini araştırmak amacıyla dört ay boyunca Hawaii'deki Mauna Loa volkanındaki terk edilmiş bir taş ocağında kendi Mars ortamlarını yarattılar. Bu bölgeyi, taş ocağındaki bazaltik volkanik toprağın mineral içeriği bakımından Mars'a yakınlık gösterdiği için seçmişlerdi. Ekip, burada uyguladığı hidrofonik (suda çimlendirme) yöntemi ile marul, pazı, ıspanak ve brokoli yetiştirmeyi başardı. Hollanda'daki Alterra Enstitüsü ise Mars koşullarını oluşturmaya çalıştıkları bir ortamda, çavdar ve tereyi de kapsayan 14 çeşit bitkinin çimlenmesini sağladı.

Hidrofonik yöntemi, Mars'ta bitki yetiştirmeye olanak sağlayacak olursa, insanlığın geleceği adına da büyük bir kazanç sağlanmış olacaktır. Çünkü tarım varsa, hayat da vardır.

UZAYDAN MESAJ VAR!

Uzayda Dünya'dakine benzer yaşam formları olabileceği olasılığı, bilim insanlarını heyecanlandırmaya devam ediyor. Uzaydan gelen ve henüz neden veya nereden geldiği belirlenemeyen sinyaller de, dünya dışı uygarlıkların var olduğu ütopyasını gerçeğe bir adım daha yaklaştırıyor.

'The Astrophysical Journal' isimli bilimsel dergide yayımlanan bir araştırma raporu, son dönemlerin en dikkat çeken haberlerinden biri oldu. Araştırmacılar bu raporda, Mart 2016'da Samanyolu galaksisinin dışından gelen 10 kuvvetli sinyal tespit edildiğini, hatta bu sinyallerin aynı noktadan gönderildiğini öne sürüyordu. Buna ek olarak, Kanada'daki McGill Üniversitesi uzmanlarının, 2016'nın son günlerinde uzaydaki aynı noktadan altı yeni sinyal geldiğini açıklaması, bilim çevrelerinde büyük bir tartışmanın fitilini ateşliyordu.

YAZI: ŞULE KÖKTÜRK

HIZLI RADYO PATLAMASI

'Hızlı radyo patlaması' (FBR) olarak adlandırılan bu sinyallerin ilk keşfi 2007'de yapılmış. Uzmanlar, evrende her gün iki bin kadar FBR'nin gerçekleştiğini tahmin ediyor. Son sinyallerin alındığı Mart ayına kadar, bu patlama olaylarının uzayda rasgele yerlerden gelen, yalnızca bir defalık sinyaller olduğu düşünülüyordu. Galaksimizin dışından gelen 'ilk' radyo sinyalleri olmamalarına rağmen, ilk 'tekrarlayan sinyaller' olmaları bilim insanlarını heyecanlandırdı. Bunlar, uzaydan gelen sinyaller arasında şimdiye kadar tespit edilmiş, yakalanması en zor ve güçlü olanlarıydı; saniyenin binde biri kadar bir süre algılanmalarına karşın, güneşin bir günde ürettiği enerji kadar enerji üreten bir kaynaktan geliyorlardı! Söz konusu sinyallerin kaynağı ise 2016'nın son aylarında ortaya çıktı. Gizemli sinyaller, üç milyar ışık yılı uzaklıktaki, Samanyolu'nun yalnızca % 1'i büyüklüğündeki bir cüce galaksiden geliyordu. Eskiden kaydedilmiş veriler yeniden incelendiğinde, aynı bölgeden günümüze kadar toplam 17 sinyal geldiği ortaya çıkınca, bu güçlü patlamaların nedenleri tam anlamıyla araştırılmaya başlandı.

UZAYLILAR MI?

Bilim insanları arasındaki tartışmanın nedeni de elbette bu sinyallerin nasıl oluştuğu, neden ve belki de 'kim' tarafından gönderildiğiydi. Önceleri, FRB sinyallerinin iki nötron yıldızının çarpışması sonucunda bir kara deliğin oluşması sırasında meydana geldiğini düşündüler. Ancak bu oluşumlar sırasında, tek bir noktadan birden fazla sinyal gelemeyeceğini biliyorlardı. Bu da ellerindeki 17 sayısıyla tutarsızlık gösteriyordu. Yine de gökbilimciler için bu teori imkânsız değil. Bir teori daha var ki, "Uzayda yaşam var mı?" sorusunun cevabını içinde gizliyor olabilir: Galaksimiz dışından gelen bu kafa karıştırıcı sinyallerin kaynağı 'egzotik bir gök cismi' olabilir! Bu sinyallerin 'akıllı' varlıklar tarafından özellikle gönderildiğini öne süren teorisyenler de var, fakat henüz bu konuda bizlere bir delil sunabilmiş değiller.

Uzayda selfie

BURÇİN'İN GALAKSİSİ

ABD'deki Minnesota Duluth Üniversitesi'nde doktora yapan Türk araştırmacı Burçin Mutlu-Pakdil, geçtiğimiz aylarda PGC 1000714 isimli galaksiyle ilgili yapılan keşifler sayesinde gündeme geldi. Dünya'dan yaklaşık 259 milyon ışık yılı uzaklıkta olan ve çok nadir görülen Hoag türünde olduğu belirlenen bu galaksiye, Mutlu-Pakdil'in araştırma grubu tarafından 'Burçin'in Galaksisi' deniliyor. Galaksinin büyük ilgi görmesinin sebebi ise neredeyse ilk kez çift halkalı bir Hoag türü galaksiye rastlanması.

UZAYDA BİR TÜRK

1993 doğumlu Halil Kayıkcı, farklı ülkelerden 23 astronotla birlikte 'Uzaya Çıkan İlk Türk' olmak için gün sayıyor. Çocukluğundan beri uzaya gitme hayalleri kuran Kayıkcı, İTÜ Uzay Mühendisliği Bölümü mezunu. 2013 yılında, ABD'deki bir uzay ve havacılık firmasının düzenlediği yarışmaya katılan Kayıkcı, başvuru esnasında arkadaşlarından tam destek almış. Yarışmanın ilk aşaması olan yerel elemelerde zorlu fiziksel testlerden geçen genç astronot adayı, Türkiye'den yerel elemeyi geçen üç kişiden biri olmuş. ABD, Florida'daki Kennedy Uzay Üssü'ne finale giden üçlü, beş gün boyunca 2 milyon başvuru arasından seçilen ve 60 farklı ülkeden gelen 107 finalistle birlikte astronotluk eğitimi almış. Yerçekimsiz ortam denemeleri, roket yapımı, uçakta aksi manevralar, kondisyon testleri, 'G Testi' ve yazılı sınavlarda başarılı olarak uzay yolculuğuna hak kazanan 23 kişiden biri de Halil Kayıkcı olmuş.
Uzay uçuşunun, 2017 içerisinde gerçekleştirilmesi planlanıyor. Karayipler'in Curaçao Adası'ndaki uzay üssünden yapılması planlanan uçuşta, uzay aracının normal bir uçak gibi havalanması ve ardından roketlerini kullanarak yaklaşık 2-3 dakika içerisinde NASA tarafından belirlenen 100 km'lik uzay sınırını aşması hedefleniyor. İki kişilik araçta, içlerinde Türk genci Halil Kayıkcı'nın da bulunduğu 'uzay bileti' kazanan 23 gencin, co-pilot olarak farklı seferlerde uzaya çıkması planlanıyor.

LEXUS

GÖZ ALICI ŞIKLIK & KALİTE

GEÇTİĞİMİZ YIL İSTANBUL'DA AÇILAN İLK SHOWROOM'U İLE "LÜKSÜN YENİ FORMU"NU TÜRKİYE'YE DE GETİREN LEXUS, HENÜZ GENÇ BİR MARKA OLMASINA RAĞMEN LÜKS OTOMOBİL SEGMENTİNDE EN BÜYÜK MARKALAR ARASINDA YER ALIYOR. MARKANIN İLHAM VERİCİ HİKÂYESİNİ VE YENİ SÜRPRİZLERİNİ LEXUS AVRUPA BAŞKANI ALAIN UYTTENHOVEN'DAN DİNLİYORUZ.

YAZI: ÖZLEM GÜSAR
FOTOĞRAFLAR: LEXUS FOTOĞRAF ARŞİVİ

2016 Ocak ayının ilk yarısında, Detroit Otomobil Fuarı'nın başlaması için geri sayım yapılan günlerdeyiz. Ekrana Lexus LC 500 modelinin tanıtımı yansıyor ve Toyota Japonya Başkanı ve CEO'su Akio Toyada son derece dürüst ve özgüvenli bir konuşma yapıyor: "Otomobillerimiz hakkında hep güzel şeyler söylüyorlar ancak aynı zamanda bizi 'sıkıcı' olarak tanımlıyorlar. Ekibim ve kendi adıma söz veriyorum ki bundan böyle kimse 'Lexus' ve 'sıkıcı' kelimelerini aynı cümle içinde kullanamayacak!" Bu sözler karşısında otomobillere karşı çok da fazla ilgim olmamasına rağmen ekrana kilitleniyorum ve konuşmanın devamını hayranlıkla dinliyorum...

LÜKSÜN YENİ TANIMI

Böylesine iddialı bir konuşmadan sonra o günlerde henüz Türkiye'de olmayan Lexus'u araştırdığımda karşıma çarpıcı bir marka hikâyesi çıkıyor. Lexus'un dünyanın ilk lüks segment SUV'u (sport utility vehicle), ilk lüks hibrit SUV'u, ilk sekiz ileri otomatik şanzımanı ve dünyanın ilk vücut ısısına duyarlı klima sistemi başta olmak üzere birçok ilki kullanıcılarına sunmuş olduğunu öğreniyorum. Lexus, kullanıcı memnuniyeti araştırmaları sonucunda kazandığı ödüllerle de özel bir yere sahip. LS modelinde kullanılan direksiyon simidinin, 38 günde ve 67 özel aşamadan geçirilerek üretildiğini öğrenmek, markaya saygı duymam için başlı başına bir neden oluyor. Gene de bir kadın olarak gönlümü kazanan şey; uzun tırnaklara sahip kadın sürücülerin aracı kullanırken ne gibi zorluklarla karşılaşabileceğini anlamak için mühendislerin ve tasarımcıların, takma tırnaklarla aracı test ettiğini öğrenmek oluyor.

Böylece yurtdışına ilk çıkışımda bir Lexus otomobil kiralamaya karar veriyorum. Bu düşüncemin üzerinden bir kaç ay bile geçmeden Lexus'un Maslak'ta harika bir showroom açacağını, kısa süre sonra da Brüksel'de Lexus'un Avrupa Başkanı Alain Uyttenhoven ile buluşarak markanın hikâyesini konuşabileceğimizi hayal bile edemiyorum.

MÜŞTERİ ODAKLI YAKLAŞIM

Otomobil dünyasında "lüks"ün tanımını yeniden yazma hedefiyle yola çıkan markanın hikâyesi; aslında ilk Lexus üretilmeden çok önce başlıyor. 1985 yılında 20 Japon mühendis ve tasarımcı, markanın lansmanının yapılacağı ABD'de, halkın yaşam şeklini anlamak için Kaliforniya'da ev tutup tam beş yıl boyunca gözlem yapıyor. Böylesine "müşteri odaklı" bir yaklaşımın ne kadar başarılı olduğu, bugün sadece satış adetlerinden değil -kız bebeklerine "Lexus" ismini veren pek çok aile olduğunu düşünürsek- ABD halkının Lexus markasına duyduğu sevgiden de anlaşılıyor.

BİR OTOMOBİLDEN ÇOK DAHA FAZLASI

Neredeyse yılın 300 gününü yağmurlu geçiren Brüksel'de, kış mevsiminden beklenmeyecek kadar ışıl ışıl bir günde buluştuğumuz Alain'e; Lexus'un Türkiye yol haritasını sorarak söze başlıyorum ve şu samimi cevabı alıyorum: "2016'nın ilk çeyreğinde Türkiye'de Lexus'un tanıtımını yaptık, böylece Avrupa'da Danimarka dışında her ülkede var olan bir marka haline geldik. Bu, Lexus için çok önemli bir başarı çünkü biz henüz çok genç bir markayız ve rekabet içerisinde olduğumuz diğer markalar neredeyse 100 yaşında. Çok yeni bir marka olmamıza rağmen dünyadaki lüks otomobil sektöründe en büyük dördüncü markayız. Ana pazarımız ABD olmasına rağmen 2005 yılından beri Lexus'un bir dünya markası olması yolunda çalışmalarımızı yoğunlaştırdık ve Avrupa pazarında da kendimizi kanıtlamayı başardık. Bu pazarda üç yıl önce 40 bin araca sahipken geçtiğimiz yıl sonunda 75 bin araca ulaştık."

Sorularımı yanıtlarken markaya duyduğu tutku ve heyecanını her sözünden anladığım Alain, Lexus markasının gelişimini ise şöyle anlatıyor: "Başlarda otomobillerimizi zaten var olan bir endüstriye kabul ettirmeye odaklanırken şimdilerde olduğumuzdan daha iyi ve farklı bir marka haline gelmek için çalışıyoruz. Bunu 'bir kişilik yaratmak' olarak tanımlıyorum ben. Lexus markasını piyasaya sunduğumuzda önceliğimiz herkesi memnun etmekti ve tıpkı bir ergen gibi kimliğimizi bulmaya çalışıyorduk. Şimdi ise oturmuş kimliğimiz ile daha iyi neler yapabileceğimizi düşünüyoruz.

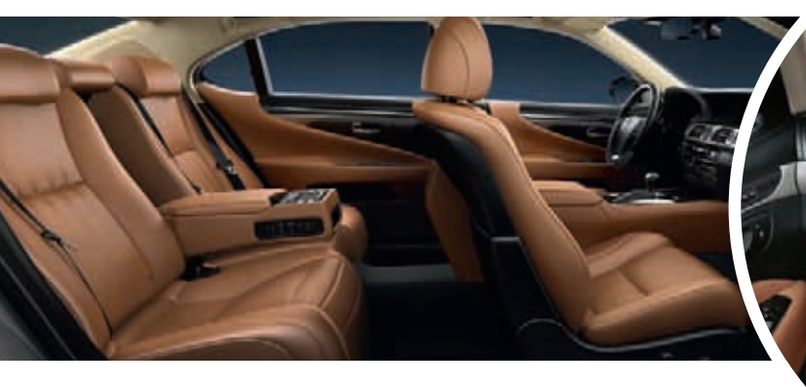

Bunu tasarımlarımızın yıllar içindeki değişiminden de anlayabilirsiniz. Markamızın gelişim aşamasında daha akılcı hedefler üzerine kitlenmiştik. En güvenilir ve sessiz marka olmaya çalışıyorduk ya da lüks segmentte hibrit otomobiller üreterek yakıt kullanımını azaltmayı hedefliyorduk. Bunların hepsi elde edilmesi kolay şeylerdi. Bundan sonra Lexus olarak hedefimiz bir otomobil markasının ötesine geçerek yaşamın her alanında var olan bir marka haline gelmek." Bu sözler üzerine Başkan Akio Toyoda'nın "Lexus 'un nihai hedefi bir otomobil üretmek değil, bir sanat eseri üretmektir" sözünü hatırlatıyorum Alain'a. Gülümseyerek, "Bu cümle tam da kilitlendiğimiz hedefi anlatıyor" diyor...

TAKUMİ USTALIĞI

Lexus bünyesinde çalışan kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine büyük önem verdiklerini söyleyen Alain, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Çok zorlu testlerden geçen bazı çalışanlarımız testler sonucunda 'Takumi ustası' oluyor. Japonya'daki fabrikada 7.700 çalışandan ancak 19 kişi bu seviyeye ulaşmış durumda. Takumi ustalarının yetenekleri o kadar üst seviyede ki, hareketleri dijitalleştirilip aracın dış yüzeyini boyayan robot programlarına uygulanıyor. İşte böyle 'takıntılı' bir ince işçilik sayesinde bugün showroom'umuzda gördüğünüz bu mükemmel otomobiller ortaya çıkıyor. Lexus'un son yıllarda arka arkaya kazandığı ödüller de bunu doğruluyor. Bundan sonra yapmak istediğimiz bir diğer şey de 'omotenashi' kelimesini benimsemek. Omotenashi, Japonca 'misafirperverlik' anlamına geliyor ve biz de Lexus'u temsil eden her bir çalışana bu felsefeyi benimsetmeyi amaçlıyoruz. Müşterilerimiz Lexus'a adım attığında kendilerini evlerinde hissetsinler ve unutulmaz bir hizmet deneyimi yaşasınlar istiyoruz."

'RÜYA OTOMOBİL'E GERİ SAYIM

Böylesine iddialı bir konuşmadan sonra Lexus'tan önümüzdeki yıllarda neler bekleyebiliriz sorusunun cevabını merakla bekliyorum. "Belirttiğim gibi tasarımımız olağanüstü olacak. Gelecek sene 'Rüya Otomobil' olarak adlandırdığımız otomobilimiz piyasaya çıkacak. Bu otomobil başlangıçta 'konsept otomobil' olarak tasarlandı ancak sonra ekibimizden birisi çıkıp 'Bu o kadar güzel bir otomobil ki hemen üretimine başlamamız gerekiyor' dedi. Normalde böyle bir otomobili üretmek çok zordur çünkü bazı teknik detaylara bağlı kalmanız gerekir fakat biz zoru hedefleyerek tasarımın birebir aynısını üretmeye karar verdik. Ve aslına bakarsanız orijinal otomobil çalışması ile üretimden çıkanlara bakıldığında tasarım haricinde sadece yüzde 5 oranında bir

LEXUS, SPOR YAT KONSEPTİYLE KARŞIMIZDA

Brüksel'de gerçekleştirdiğimiz keyifli röportajın üstünden henüz çok kısa bir süre geçmişken Alain'in "Lexus olarak hedefimiz bir otomobil markasının ötesine geçerek yaşamın her alanında var olan bir marka haline gelmek" sözünü doğrulayan bir haber alıyorum ve markanın lüks ve sıra dışı yaşam tarzını yansıtan spor yat konseptini tanıttığını öğreniyorum. Bir çift yüksek performanslı Lexus V8 motoruyla donatılan spor yat, günlük kullanımlara uygunluğu ve sekiz kişiye kadar taşıma kapasitesine sahip olmasıyla dikkat çekiyor. Lexus Spor Yat konseptinde, üst güverte ve dış gövde, iç bölümle kusursuz bir uyum yakalayacak şekilde tasarlanıyor. Spor Yat'ta, Lexus RC F coupe, GS F spor sedan ve yeni LC 500'de kullanılan yüksek performanslı motor baz alınarak yapılan çift 5.0 litre V8 ünite bulunuyor. Her bir motor 440 bg civarında güç üretiyor ve yatı 43 knot hıza kadar çıkarıyor. Yatın kabini de, bir Lexus otomobili gibi lüks özelliklerle donatılmış. Kaptan, yatın kontrollerini ve sistemleri renkli dokunmatik ekranlı bir panelle gerçekleştiriyor. Bu ekrandan GPS navigasyonu, dijital veriler, yüzey radarı, su altı sonarı, ışıklandırma ve eğlence sistemleri takip edilebiliyor. Kaptan koltuğu elektrikli olarak ayarlanırken, her iki taraftaki dirseklik katlanarak yolcular için birer koltuk haline dönüşebiliyor. Öndeki yolcu kabininde, Lexus derisi, ahşap ve cam detaylarla buluşuyor. Kapasitesi 6 kişiye kadar çıkabilen masa ve koltuklar, klima sistemleri ve eğlence sistemleri kabinin öne çıkan yanları olarak dikkat çekiyor. Mutfakta ise iki ocak, lavabo ve buzdolabı bulunuyor. Aynı zamanda kullanışlı bir banyo da yer alıyor. 4G ve Wi-Fi gibi tüm bağlantı özelliklerine sahip entegre ses-görüntü ekipmanı, Mark Levinson ses sistemleriyle buluşarak eşsiz bir deneyim sunuyor.

farklılık oldu. Lexus için bir başka önemli konu da el işçiliği ve bizim oldukça uzmanlaşmış olduğumuz bu konuya gelecekte çok daha dikkat çekeceğiz. Japonya'ya has 'origami' gibi bazı özel el işçiliklerini otomobillerimizde daha çok hissettireceğiz. Tabi ki birçok teknolojik yenilik de olacak. Örneğin otomatik sürücüyü hayata geçireceğiz. Elektrikli otomobillerin ötesinde hidrojen ile çalışan modellerimizin piyasaya çıkması için de gece gündüz çalışıyoruz."

Tüm röportajlarımdaki klasik sorumu soruyorum ve "Lexus'u üç kelime ile özetlemek gerekirse yanıtınız ne olur?" diyorum. Cevap jet hızıyla geliyor: "Mükemmeliyet, yenilikçilik ve misafirperverlik. Her detayın mükemmel olmasına, 'Immersive Theatre' gibi yeniliklerin kullanılmasına ve misafirperverlik kavramının markanın benliğine işlemiş olmasına çok önem veriyoruz. Örneğin; en çok satan RX modelimiz için Jude Law ile işbirliği yaptık. Bunun için de Londra'da bulunan ve Immersive Theatre adı verilen, kendinizi izlerken filmin bir parçası gibi hissedebildiğiniz bir sinema salonunu kullandık. Gazeteciler hem Jude Law ile berabermiş gibi hem de RX'i kullanıyormuş gibi hissettiler. Herkes buna bayıldı. Jude Law'un sadece otomobil kullanırken reklam filmini çekmek yerine onun yaptığı işle Lexus'u birleştirince sonuç çok daha etkileyici oldu."

"KISKANILAN BİR İŞE SAHİBİM"

Marka hakkında çok ilgi çekici bilgiler aldıktan sonra Alain'le ilgili merak ettiklerimi sormaya başlıyorum. Tüm erkeklerin hayali olabilecek bir pozisyonda olan Alain'in otomobil dünyasına nasıl adım attığını merak ediyorum. Beklentimin tersine çocukluk hayallerinde otomobiller değil pilot olan babasının etkisi ile uçaklar varmış. "Babamın mesleği nedeniyle; odamda otomobilden çok uçak maketleri vardı. Önce mühendislik, sonra da işletme okudum. Daha sonra otomobiller ve uçaklar arasında bir tercih yapmam gerekti ve ben otomobillere yöneldim. Otomobil endüstrisinin daha rekabetli bir ortam olması beni çok daha fazla heyecanlandırdı. 30 senedir bu sektördeyim, birçok arkadaşım bu yüzden beni kıskanıyor çünkü herkes otomobilleri seksi ve gösterişli buluyor! İşin perde arkasına baktığımızda ise oldukça acımasız bir endüstri olduğunu söyleyebilirim. Rakiplerimiz her zaman yenilik peşinde koşuyor ve bu yüzden hiç birimizin beş dakika bile dinlenmeye zamanı yok."
Peki, "Böylesine otomobil tutkunu olan bir erkek hayatının sonuna kadar sadece bir otomobil kullanmak zorunda kalsa bu hangisi olurdu?" sorusu, ortak bir tutkumuzu ortaya çıkarıyor yani eski otomobillere olan aşkımızı: "Otomobil endüstrisinde çalıştığınızda her zaman farklı otomobiller kullanırsınız çünkü bir galerinin içerisinde yaşarsınız. Lexus'un istediğim her modelini kullandığım için çok şanslı olduğumu düşünüyorum ama şunu söylemeden de geçemeyeceğim; 60'lı yılların otomobillerine bayılıyorum."

"TÜRKİYE'DE KENDİMİ EVİMDE HİSSEDİYORUM"

Alain gerçek bir Türkiye dostu, konu Türkiye'den açılınca konuşmaktan sadece nezaketen değil gerçekten zevk aldığı öylesine belli ki... "Türkiye'ye ilk defa 30 yıl önce tatil için geldim ve sonrasında iş seyahatlerini saymazsak yaklaşık 10 kez daha tatil için gelmişimdir. En sevdiğim yer İstanbul ancak bu yıl Marmaris ve Kaş'a gitme imkânı buldum ve oraları da çok sevdim. Özellikle kıyılarınızda yelken yapmayı çok seviyorum. Deniz adında bir kaptanımız var ve iki yılda bir onunla yeni yerler keşfetmeyi seviyoruz. Türkiye'de nereye gidersem gideyim her zaman evimde gibi hissediyorum. Japonya'ya çok benzetiyorum misafirperver yönünüzü; Avrupa'da insanlar tanımadığı insanlarla iletişime geçmekten korkuyor."

Keyifli sohbetimiz Nisan ayında Türkiye'ye gelecek olan Lexus'un Hibrit GS modeli ile yaptığımız bir yolculukla son buluyor. Hibrit otomobil kullananların söylediklerinin doğruluğunu kendim test ediyorum. Öylesine sessiz ve keyifli bir sürüş deneyimi yaşıyorum ki havalimanında inmek yerine Brüksel – İstanbul arasını Lexus ile katetmek istiyorum.

Her şehrin, markanın, mekanın bir **gustosu** var.

Dünyanın **gustosu** tek bir adreste

OGGUSTO.com

Bill Nye

Fred Astaire

Karl Lagerfeld

CENTİLMENLİK TARİHİ

MODA DÜNYASINDA KADINLARA YÖNELİK KOLEKSİYONLAR HER ZAMAN BİR ADIM ÖNE ÇIKIYOR. OYSA GEÇMİŞTEN BUGÜNE, FARKLI FONKSİYONLARA SAHİP DETAYLAR, ERKEK MODASINA YÖN VERMEKLE KALMAYIP ETKİLERİNİ KADIN MODASINA DA YANSITIYOR. ERKEK GİYİMİNDE CENTİLMENLİK TARİHİNİN YAPI TAŞLARINI OLUŞTURAN ÖRNEKLER ÜZERİNDEN TARİHİ BİR YOLCULUĞA ÇIKIYORUZ. **YAZI: UMUT KAAN ÖZDEMİR**

Pee-wee Herman

Orville Redenbacher

Manolo Blahnik

Marlene Dietrich

Audrey Hepburn

Hırvat askerler

BOYUN BAĞI, KRAVAT, PAPYON

Farklı sebeplerle de olsa erkek kıyafetlerinde boyuna sarılı bir kumaş parçasının kullanımı oldukça geçmişe dayanıyor. Bu konuda ulaşılabilen en eski örnek M.Ö. 221 yılına ait. Yapılan kazı ve araştırmalarda, ilk boyuna sarılan giyim eşyasını Çin İmparatoru Shih Huang'un askerlerinin taktığı anlaşılıyor. 'Terracotta Army' olarak da bilinen kilden asker anıtlarında, askerlerin boyunlarında görülen fular benzeri parçalar dikkat çekiyor. İlerleyen çağlarda, M.S. 113'te ise bu kez Roma Konsülleri'nin boyunlarını fular benzeri kumaşlarla örttüğünü görüyoruz. Günümüzde bilinen formuyla kravatın ortaya çıkışı ise 17. yüzyıla uzanıyor. Bu dönemde Hırvat askerlerinin gömlek yakalarını bir arada tutmak için kullandıkları, boyun bağı denilen kumaş parçası Fransa'ya kadar taşınıyor. Fransızca 'Hırvatlar' anlamına gelen 'Cravates' kelimesiyle anılmaya başlanan bu aksesuar günümüze 'Kravat' olarak ulaşıyor. 1920'lerde erkek giyiminde bir çok trend başlatan Brooks Brothers'ın Reep kravat modeli ise modern kravat tarzını belirleyen bir etkiye yol açıyor. Erkek giyiminin en önemli aksesuarlarından biri olan boyun bağı ve kravatın serüveni 1886'da başka bir boyuta taşınıyor. Bu tarihte ABD'li iş adamı Pierre Lorillard, katıldığı bir davette, boyun bağını alışılagelmişin dışında bir tarzda bağlayarak yeni bir akım başlatıyor. 'Papyon' olarak anılacak olan bu yeni stil, bir anda popüler olarak resmi davetlerde erkeklerin vazgeçilmez aksesuarı haline geliyor. İlerleyen yıllarda papyonun farklı bağlama şekilleriyle birlikte kullanım alanları da çeşitleniyor. Günlük kullanımda da yer bulan papyon, Manolo Blahnik'ten Charlie Chaplin'e; Frank Sinatra'dan Pee-wee Herman'a kadar çok sayıda ünlünün de tercihi oluyor. Hatta 1920'li ve 30'lu yıllarda Marlene Dietrich ve Audrey Hepburn gibi ünlü kadınlar da papyonu bir aksesuar olarak kullanıyor.

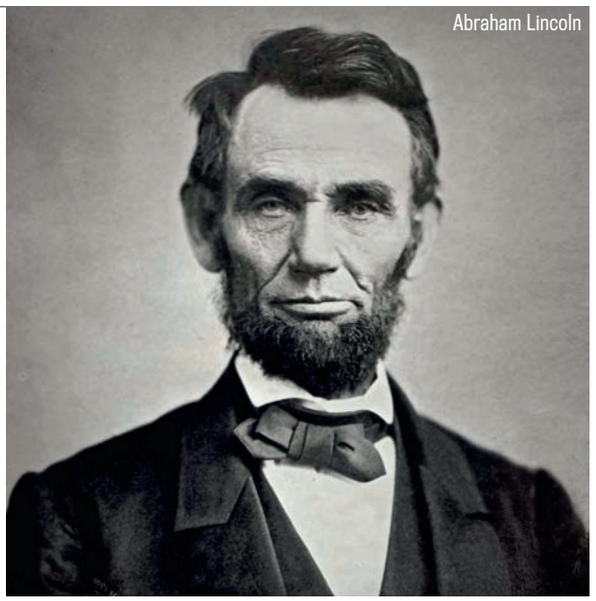
Abraham Lincoln

M. Kemal Atatürk

CEP SAATİ

1462 yılında, İtalyan saatçi Bartholomew Manfredi'nin, Manta Markisi'ne yazdığı bir mektup cep saatine ilişkin en eski belge olarak karşımıza çıkıyor. Manfredi mektupta, Modena Dükü'nün sahip olduğundan çok daha güzel bir cep saati yapmayı öneriyor. 16. yüzyılda ise cep saatleri toplumun ileri gelenlerinin kullandığı bir aksesuara dönüşüyor. Almanya, İtalya ve İngiltere başta olmak üzere pek çok Avrupa ülkesi çelik yerine altın ve gümüş saat üretimine başlıyor. 1509 yılında, Nürnberg'li Alman saatçi Peter Henlein'ın, 'Nürnberg Yumurtası' olarak anılan, madeni parçalardan ürettiği ilk cep saati günümüze kadar ulaşıyor. 17'nci ve 18'inci yüzyıllarda, Sanayi Devrimi'yle gelişen demiryolu sistemi zamanlamanın önem kazanmasına yol açıyor. Böylece cep saatleri de önem kazanıyor. Bu durum cep saatlerinin, toplumun orta ve alt sınıfları tarafından kullanılmasını da sağlıyor. Birinci Dünya Savaşı sonrasında kol saatlerinin ortaya çıkışıyla birlikte kullanımı azalsa da, şık zincirlerle kıyafetlere bağlanan cep saatleri, erkek giyiminde vazgeçilmez bir aksesuar olarak centilmenlik tarihindeki yerini alıyor.

Winston Churchill

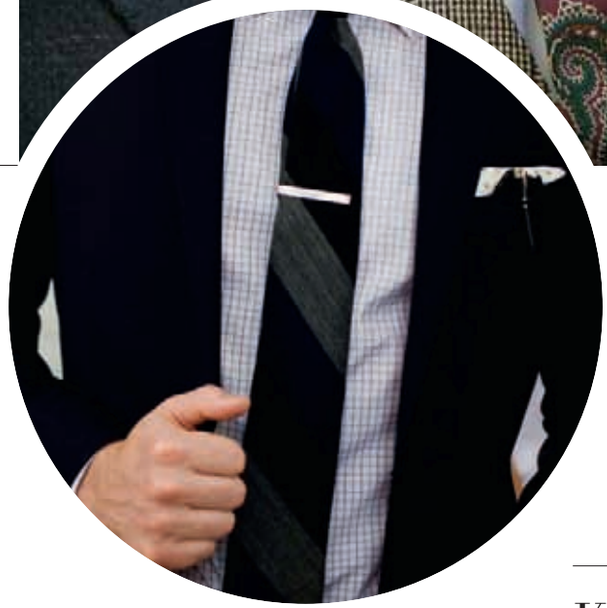

KRAVAT İĞNESİ

Kravatın erkek giyiminde yerleşik hale gelmesiyle birlikte, fonksiyonel bir amaç taşıyan yeni bir aksesuarla daha tanışıyoruz. Bugün bilinen haliyle 1920'lerde ortaya çıkan ve kravatı gömlek kenarına sabitlemek amacıyla kullanılan kravat iğnesi, zamanla fonksiyonunun ötesinde bir kullanım alanı buluyor. Erkek modasında bir tür mücevher haline gelen kravat iğneleri, üzerlerindeki işleme, desen ve yazılarla kurumsal ya da kişisel izleri de yansıtıyor.

KOL DÜĞMESİ

1840'larda gömlek kolları ip bağcıklarla bağlanıyordu. 16. yüzyıla gelindiğinde ise bu bağcıkların alternatifi olarak kol düğmeleri ortaya çıktı. Gömlek manşetinin iki yakasını bir araya getiren bu fonksiyonel ve şık aksesuar, o yıllarda zenginliğin göstergesi olarak kabul ediliyordu. Altın, gümüş gibi madenlerin kullanılmasının yanı sıra inci ve pırlanta kol düğmeleri de erkek giyiminin tamamlayıcısı olarak kullanıldı. 19. yüzyılda Fransa'da üretilen manşetli gömleklerin moda olması, kol düğmesi kullanımını da artırdı. ABD'de de 20. yüzyılda yaygın olarak kullanılan kol düğmeleri; günümüzde ise popüler kültürün tüm izlerini taşıyan örnekleriyle yeniden kendini gösteriyor.

YENİ SEZON, KIŞIN KASVETİNDEN ARINIP BAHAR MEVSİMİYLE KUCAKLAŞMANIZ İÇİN TRANSPARAN DETAYLARDAN FLORAL DESENLERE UZANAN RENKLİ BİR YELPAZE SUNUYOR. BAMBAŞKA BİR BAHAR YAŞAMAK İÇİN FAVORİLERİNİZİ ŞİMDİDEN SEÇİN!

BAMBAŞKA BİR BAHAR

YAZI: GİZEM KIRCA

Michael Kors

Gucci

Karen Millen

FLORAL ÇAĞRI

Doğanın yeniden uyanışını müjdeleyen ilkbahar, her sene olduğu gibi bu sene de moda dünyasına çiçekli rüyalar gördürüyor. Hem gündüz hem de gece şıklığında kendisine geniş yer edinen floral desenler, giyimden aksesuara kadar dokunduğu tüm parçalara enerji aşılıyor. İşleme, nakış ve aplike gibi farklı tekniklerle karşımıza çıkan bu trend, birbirinden ünlü markaların koleksiyonlarında kendine yer ediniyor. Sezonun en gözde parçalarından seçtiğimiz örnekler ise modası asla geçmeyecek bu zamansız desene olan sevgimizi ikiye katlıyor.

Miu Miu

Alexander McQueen

Alexander McQueen

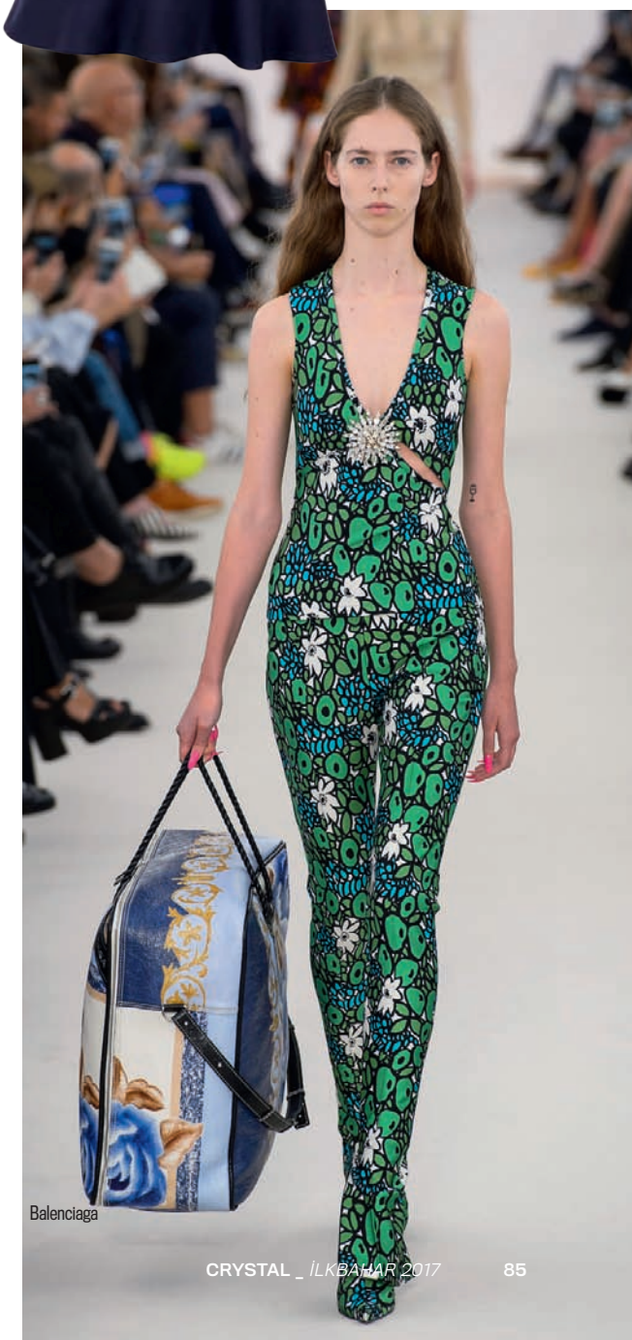

Balenciaga

Lanvin

Kate Spade

Fendi

Salvatore Ferragamo

Dior

Giorgio Armani

TRANSPARAN GÖRÜNÜM

İlkbaharın gelişiyle kalın kumaşların ağırlığını üzerimizden atan moda devleri, tiril tiril kumaşlar, cesur kesimler ve transparan görünümlerle mevsimin ruhunu doyasıya yaşatıyor. Gece şıklığına rock stilin iddialı dokunuşlarını yansıtan markalar, dantel ve tüllerle dolu koleksiyonlarıyla kalbimizi kazanıyor. Kıyafetler kadar ayakkabı ve çantalarda da karşımıza çıkan transparan görünümlerle mevsimin tadını çıkarmanın tam zamanı!

Giorgio Armani

Creatures of Comfort

Salvatore Ferragamo

Chloé

Louis Vuitton

Fetherstone

SARI FIRTINA

Rengini güneşten alan sarı tonları, şüphesiz yaza en çok yakışan renklerin başında geliyor. Ünlü markaların İlkbahar/Yaz 2017 koleksiyonlarında sıkça karşımıza çıkan bu enerjik renk, bizi adım adım yaza yaklaştırıyor. Sarı rengin iddiasını kıyafetlerinize yansıtmakta çekinceleriniz varsa ayakkabı, çanta ve aksesuar seçimlerinizle de bu enerjiyi hissedebileceğinizi unutmayın ve ünlü markaların farklı kullanım alternatiflerine mutlaka göz atın.

İSTANBUL'DAN ESİNLENEN İTALYAN: EATALY

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA 30 ŞUBESİ BULUNAN EATALY, İTALYAN YEMEKLERİ HAZIRLAYAN RESTORANLARININ YANI SIRA İTALYAN LEZZETLERİNİN SATILDIĞI MARKETLERİ VE BU LEZZETLERİN YAPIMINI KENDİ ŞEFLERİYLE ÖĞRETEN EATALY MUTFAK ATÖLYESİ'YLE DE LEZZET DÜŞKÜNLERİNİ KENDİSİNE ÇEKİYOR.

RÖPORTAJ: ŞULE KÖKTÜRK / FOTOĞRAF: EATALY ARŞİVİ

"Ne yersek oyuz" felsefesiyle yola çıkan Eataly'nin, bugün İtalya'da 16; New York, Dubai ve Tokyo'da ikişer; Chicago, Boston, Riyad, Münih, Kopenhag, Seul, Sao Paulo ve İstanbul'da birer tane olmak üzere 30 restoranı bulunuyor. İstanbul'un ise Eataly için çok özel bir yeri var çünkü sahibi Oscar Farinetti, Eataly'i Kapalıçarşı'dan esinlenerek kurgulamış. "İyi yemek kalpten gelen ve akıl ile yapılan yemektir" diyen Eataly İstanbul Executive Şefi Claudio Chinali'ye, Eataly'i sorduk.

Eataly'nin şube açmak için bu şehirleri seçmesinin nedeni nedir?
Dünyanın birçok farklı yerinde şehrin ziyaretçi potansiyeli, dinamik yapısı, yeme içme kültürü gibi faktörler göz önünde bulundurularak Eataly şubeleri açılıyor. Ancak Eataly İstanbul'un çok daha özel bir yeri var, çünkü projenin doğduğu şehir burası. Eataly'nin sahibi Oscar Farinetti, Kapalıçarşı'dan etkilenerek Eataly fikrini ortaya çıkarıyor. Aralık 2013'te de ilham aldığı şehirde yani İstanbul'da Eataly açılıyor.

Önümüzdeki dönemde Eataly hangi şehirlerde şube açmayı planlıyor?
Dünyada; Moskova, Los Angeles ve Londra'da açılacak. İstanbul'da da 2017'nin Eylül ayında Bağdat Caddesi'nde açılacak yeni şubemizin müjdesini verebilirim.

Eataly'nin başarısının sırrı nedir?
Eataly İstanbul, lezzet arayanlar için bir buluşma noktası. Farklı konsepti, felsefesi ve zengin ürün çeşitleriyle gittiği her şehrin yeme içme kültürüne katkıda bulunurken, aynı zamanda her şehrin kendi kültürünü de içinde barındırıyor. İtalyan yemekleri hazırlayan restoranlarının yanı sıra, İtalyan mutfağının tüm lezzetli malzemelerinin satıldığı market ve bu lezzetli yemeklerin yapımını kendi şefleriyle öğreten Eataly Mutfak Atölyesi bölümlerini de içinde barındıran Eataly, "Ne yersek oyuz" felsefesini benimsiyor.

Eataly, yemek yemenin sadece bir eylem değil; insanın bedenine karşı bir sorumluluğu olduğunu savunuyor. Bu yönüyle Eataly, lezzet düşkünleri, ne yediğine önem verenler ve yediği her şeyin hikâyesini merak edenlerin saatlerce vakit geçirebileceği, hem öğretici hem de keyifli bir yaşam alanı.

Eataly şefi olarak sizi biraz tanıyabilir miyiz?
7 yıldır İstanbul'da yaşıyorum. Bu sırada Türk mutfak kültürüyle ilgili çok şey öğrendim. Hayatım boyunca çok seyahat ettim. Evliyim, eşimle sıkça seyahat ediyoruz. Farklı kültürleri ve mutfakları tanımayı ikimiz de çok seviyoruz. Özellikle Akdeniz mutfağının tarihiyle ve kültürlerin birbirlerinden nasıl etkilendiğiyle yakından ilgileniyorum. Bu sebeple Türk misafirlerine popüler ve geleneksel İtalyan yemeklerini sunmayı seviyorum.

HER GÜN TAZE

Eataly ile olan maceranız nasıl başladı?
Eataly, İstanbul şubesinin açılışından önce yakından takip ettiğim bir markaydı. İstanbul'da açılacağını öğrenince yönetimle görüşme şansı buldum. Çok büyük ve çok yoğun bir operasyon olduğu için gerçekten çok heyecanlandım ve bu görevi üstlendiğim için onore oldum. Bir fabrika gibi hergün sıfırdan başlayarak taze makarna, peynir, ekmek üretmek, her gün 2000'den fazla misafire yemek sunmak, mevsimin en güzel ürünlerinden menü oluşturmak, Eataly Mutfak Atölyesi'nin derslerini hazırlamak tüm günümü dolduruyor, ama bu kadar insanın mutlu olduğunu görmek beni oldukça tatmin ediyor ve tüm bu zorlukları hafifletiyor.

Sizce "iyi yemek" nedir?
Çok güzel bir soru. İlk aklıma gelen cevap; 'tadı ve sunumu güzel olan yemek', ama bu konu hakkında daha fazla kafa yorduğumda birçok farklı dinamik devreye giriyor. Yemeğin tarihçesi, yemeği yerken zihninde canlanan hatıralar; mesela annenin yaptığı yemeklerin tadı ile aklına gelen çocukluk anıları gibi. Bence iyi yemek; 'kalpten gelen ve akıl ile yapılan yemektir'.

“Kimseyi ihtiyacından fazla tüketime teşvik etmek istemiyoruz. Doğanın dengesinin bu şekilde korunabileceğini düşünüyoruz.”

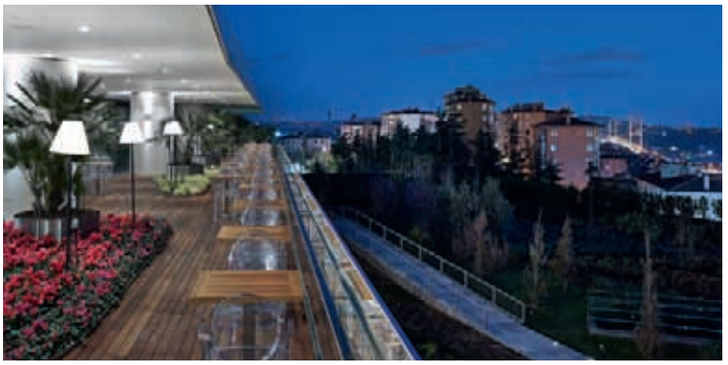

“ÜRETİCİLER DESTEKLENMELİ”

Türk yemekleri ile aranız nasıl?
Türk mutfağı kendi içinde yıldızlaşmış yemeklerle dolu ve ben Karadeniz’den İç Anadolu’ya, Ege’den Güneydoğu Anadolu’ya kadar içinde barındırdığı bütün farklı mutfakları seviyorum. Türkiye’de halen yerel üretim yapan ve otantik ürünler ekip biçen çok sayıda küçük üreticiye rastlamak mümkün. Ancak bu mükemmel ülkenin sahip olduğu gerçek lezzetleri kaybetmemek için bu üreticiler daha çok desteklenmeli ve ürünlere daha çok özen gösterilmeli.

İtalyan mutfağı dışında ilginizi çeken mutfaklar hangileri?
Lübnan, Çin ve Meksika mutfakları ilgimi çekiyor. Tabii ki Türk mutfağını da çok seviyorum. Kuzu tandır, beğendi, zeytinyağlı pırasa ve kokoreçe bayılıyorum.

Eataly Mutfak Atölyesi’nde pek çok kurs düzenleniyor. Bu kurslardan söz eder misiniz?
Eataly Mutfak Atölyesi workshop’larında, İtalya denince akla ilk gelen mükemmel lezzetlerle dolu sıcak sofraların tüm sırlarını paylaşıyoruz. Workshop’larda Eataly şefleri eşliğinde keyifli sofraların yemekleri yapılıyor ve tadılıyor. Sevdiklerinizle paylaşmak isteyeceğiniz özel tatları yapmayı öğrenirken, keyfi, tarihi ve kültürü de paylaşıyoruz.

GASTRONOMİ TURLARI

Eataly, aynı zamanda gastronomi turları düzenleyen bir seyahat acentesi olarak hizmet veriyor. Bu turları nerelere düzenliyorsunuz?
Her yıl Ekim ayında bağ bozumu için Langhe’ye 10 kişilik bir tur düzenliyoruz. Langhe’de meşhur bağ bozumundan şarap mahzenlerine; trüf mantarı avı deneyiminden Michelin yıldızlı restoranda lezzetli yemeklerin tadımına kadar çok geniş kapsamlı bir lezzet yolculuğu yapılıyor. Bir önceki sene bu tura katılan misafirlerimizin bir kısmının geçen sene yeniden turumuza katılmış olması da bizleri ayrıca memnun ediyor.

Eataly sanat dostu bir kurum aynı zamanda. En son Hollandalı Ressam Koenraad Marinus van Lier’in sergisine ev sahipliği yaptınız. Bugüne kadar kaç sergi düzenlendi Eataly’de?
Bu zamana kadar 12 sergiye ev sahipliği yaptık. Sergi takvimimiz gelen taleplerle Eylül 2017’ye kadar dolu. Sanatı sadece sergilerimizle değil, aynı zamanda caz kahvaltılarımız ve Cuma konserlerimizle de kucaklıyoruz.

Eataly manifestosunda, “Asla gerektiğinden fazla satın almaya yönlendirecek gizli ve samimi olmayan ikna yöntemlerine başvurmayacağız” diyorsunuz. Sizi, bu cümleyi manifestonuza koymaya yönelten nedir?
Eataly olarak misafirlerimiz ile samimi olmanın önemine inanıyoruz. Kimseyi ihtiyacından fazla tüketime teşvik etmek istemiyoruz. Doğanın dengesinin bu şekilde korunabileceğini düşünüyoruz. Hedefimiz herkesin hayat kalitesini eşit olarak artırmak.

Yapı Kredi Crystal kart sahipleri Eataly Restoranlarında **% 20 indirim** ayrıcalığına sahiptir.
Yurt içindeki anlaşmalı diğer otel ve restoran listesine **crystalcard.com.tr**’den ulaşabilirsiniz.

DÜNYADAN VE TÜRKİYE'DEN HAYATA RENK KATAN SON DAKİKA HABERLERİ

1- RETROYA MICHAEL KORS DOKUNUŞU

Son yıllarda yeniden trend olan Polaroid fotoğraf makinelerini yanımızdan ayırmıyor, her anımızı ölümsüz kılmak istiyoruz. Anı fotoğrafçılığında dijital fotoğraf makinelerine meydan okuyan Fujifilm, bu alandaki rekabeti bir adım öteye taşıyarak moda tutkunlarının da kalbini kazanmayı başardı. "Instax Mini 70" modeli için Michael Kors'la işbirliğine imza atan marka, metalik renkteki bu fotoğraf makinesi ve Michael Kors imzalı deri kılıfla fotoğrafa stil katmak isteyenleri bekliyor.

2- GECE ŞIKLIĞININ ANAHTARI

Kadınların vazgeçilmez tutkusu çantalar, farklı stillere hitap eden birbirinden şık modelleriyle gece şıklığında başrolü kimseye kaptırmıyor. Yeni sezonda, mücevher detaylar ve şık çizgilerle yorumlanan gece çantalarının değişmeyen özelliği ise altın ya da gümüş zincirler oluyor. Pek çok marka, gece çantası yorumlarıyla çarpıcı görünümler yaratırken bizim favorimiz, Alexander McQueen imzalı saat görünümlü çanta oluyor.

3- ELEKTRİKLİ TEKNE DEVRİ BAŞLIYOR

Hollandalı sürat teknesi üreticisi Edorado Marine, sıfır emisyonlu ilk sürat teknesi "Edorado 7S" ile elektrikli tekne dünyasında büyük ses getiriyor. Fosil bazlı yakıtlar kullanılmadan, ulaşım ve eğlence amaçlı kullanıma uygun olarak tasarlanan tekne, elektrikle çalıştığı için hem uygun fiyata satışa sunulabiliyor, hem de yüksek hıza kolayca çıkabiliyor. İki yıl süren araştırma-geliştirme çalışmaları sonrasında üretime sokulan Edorado 7S, yüksek hıza alt kısmındaki kayaklar sayesinde kolayca ulaşabiliyor. Su üzerinde kayakları sayesinde hızla ilerleyebilen tekne, açık denizde 40 knot hız yapabiliyor. Edorado 7S'in içinde standart olarak 42 kWh Lityum-İyon batarya bulunuyor fakat dileyen müşteriler tekneye bir çift 28 kWh batarya da ekletebiliyor. Ayrıca elektrikli sürat teknesinde iki adet 40 kw elektrikli motor da bulunuyor.

4- MARINA BREZİLYA'DA

Mart ayında vizyona girmesi beklenen, Marina Abramovic'in yeni filmi "The Space in Between: Marina Abramovic in Brazil", seyirciye hem bir yolculuk filmi, hem de ruhani bir gerilim vaat ediyor. Sanatçının 2012'de kişisel sorunlarını çözmek için gittiği Brezilya seyahatini konu edinen belgesel, Abramovic'in farklı duraklarda kutsal ritüelleri deneyimlemesiyle başlıyor ancak bu yolculuk giderek şekil değiştiriyor. Sanat ve spiritüalizm arasındaki ince çizgide dolaşan belgeseli Vimeo üzerinden online olarak izlemek de mümkün.

5- İŞİNİN EHLİ

Mercedes-Benz'in "Style Edition Garia" adını verdiği golf arabası, hem tasarımı hem de teknik özellikleriyle golf sporuna yeni bir boyut kazandırıyor. Bu yeni konsept araç, tamamıyla karbon fiberden oluşan ve küçük SMART arabalarını andıran kasasında, sahibine kolaylık sağlayan bir çok özelliği barındırıyor. Deri iç mekan tasarımının dışında oldukça yenilikçi bir golf arabası da olan Style Edition Garia modelinde, Bluetooth bağlantılı hoparlör ve 10.1 inçlik dokunmatik ekran gibi ileri teknoloji ürünler de bulunuyor. Aracın küçük bölmesinde, golf topları için bir tutacak ve gizli bir buzdolabı olduğunu da hatırlatalım!

6- MASALLARIN MİMARI

İllüstratör ve mimar Federico Babina, çok bilinen masallardaki kahramanlar hakkında ipuçları elde edebileceğimiz mimari illüstrasyonlardan oluşan serisi "Architale" ile ezber bozuyor. Babina'nın çizimlerinde Robin Hood, fütüristik bir ağaç evi kendine mesken seçerken Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, tabiri caizse 'toplu konutlar'da yaşıyor. Masallar için yaptığı illüstrasyonlarda şato ve kaleleri kaldıran Babina, onların yerine içinde oldukları öyküleri açık eden detaylara sahip modern veya fütüristik yapılar tasarlıyor. Babina, bu serideki amacının "mimari vasıtasıyla hikâyeler anlatmak" olduğunu söylüyor.

7- WONG'UN TASARIMLARI TÜRKİYE'DE

Central Saint Martins'ten mezun olan Patrick Wong, on yılı aşkın süre Londra'da yaşadıktan sonra 2005 yılında, Venna markası çatısı altında takı tasarımı yapmaya başlıyor. Venna, çok kısa bir zamanda uluslararası markalar tarafından kabul görüp dünyanın en ünlü mağaza ve butiklerinde yerini alıyor. Sıradışı tasarımlarıyla dikkat çeken markanın ürünlerine, artık Türkiye'de de Harvey Nichols mağazalarında ulaşılabiliyor.

8- PIN-UP ÇEKİCİLİĞİ

Saat dünyasının önde gelen markalarından Ulysse Nardin, "Hourstriker Pin-Up" modeliyle koleksiyoncuların gönlünü bir kez daha fethediyor. Burlesk dansçısının cesur figürlerinin Ulysee Nardin sanatıyla buluştuğu 28 adet saatten oluşan seri, kırmızı altın ve platinin uyumunu yansıtıyor. Her bir parçanın kadranında saat başlarını bildiren Jaquemarts yer alırken pin-up figür, baştan çıkarıcı bakışları, başındaki çiçeği ve ayakkabılarıyla tavus kuşunun tüylerinin içinde kendini saklamaya çalışıyor. Otomatik kurmalı saat, 30 metreye kadar suya da dayanıklı.

9- LONDRA'NIN YENİ GÖZDESİ

Four Seasons'ın 46 yıl aradan sonra Londra'da açtığı yeni oteli "Four Seasons London at Ten Trinity Square", şehrin tarihi bölgesindeki yüzyıllık anıt binada, özenli restorasyon sürecinden sonra misafirlerini ağırlamaya başladı. 141 prestijli odası bulunan otel, huzur verici nötr renkler ve yalın çizgilerle tasarlandı. Hem iş hem de kültürel ziyaretler için mükemmel bir konumda yer alan otelin gizli hazinesi ise 3 Michelin yıldızlı şef Anne-Sophie Pic'in ilk Londra restoranı "La Dame de Pic". Eşsiz lezzetlerin sunulduğu restorana haftalar öncesinden rezervasyon yaptırmak gerektiğini de hatırlatalım!

10

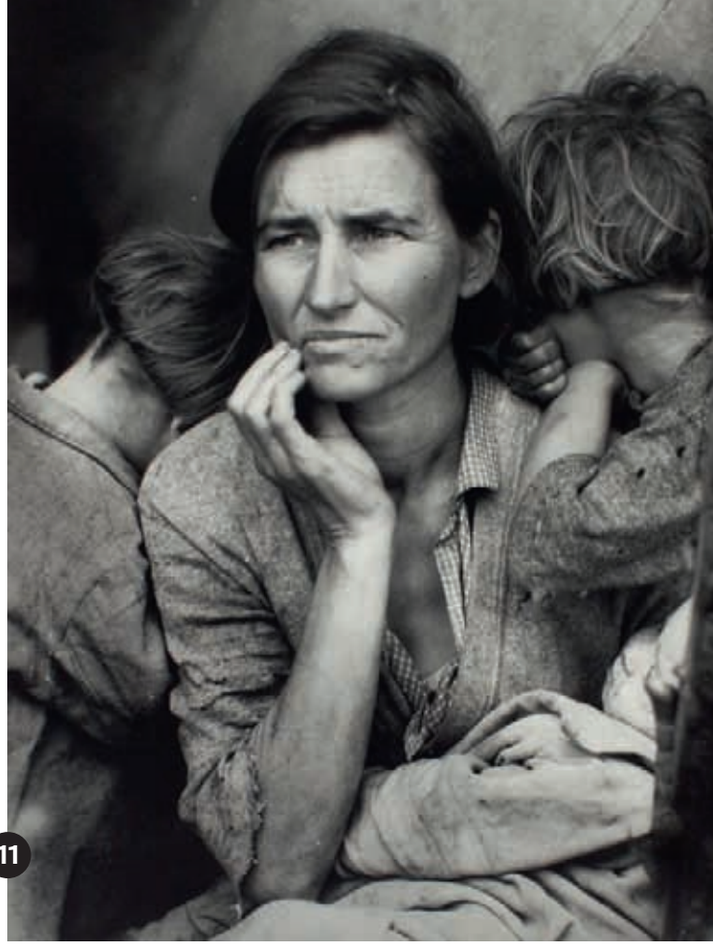

11

10- MÜZELİK İSKEMLELER

Almanya'nın Weil am Rhein şehrinde yer alan Vitra Tasarım Müzesi'nin yeni binası Schaudepot'ta, 17 Mart'ta açılacak olan "Monobloc – Dünya için Bir İskemle" sergisi, bir endüstriyel tasarım fenomeni olan plastik iskemlelerin hikâyesini anlatıyor. Sergide tasarım tarihine geçen plastik iskemle örneklerinin yanı sıra tasarımcıların küreselleşme, tüketim toplumu ve sürdürülebilirlik gibi sorunları ele aldıkları güncel monoblok üretimler de yer alıyor. Ucuz, hafif, kolay yıkanır, kolay saklanır plastik sandalyelerin nasıl müzelik olabileceğini görebileceğiniz bu ilginç sergiyi 18 Haziran'a kadar ziyaret edebilirsiniz.

12

11- ELTON JOHN'UN MUHTEŞEM FOTOĞRAF ARŞİVİ

Londra Tate Modern'de başlayan "The Radical Eye: Sir Elton John" sergisi, Elton John'un geniş fotoğraf koleksiyonundan dönemsel bir seçki sunuyor. Koleksiyonda bulunan yedi bin kare arasından yapılan seçki, 1920 ile 1950 arasında çekilen fotoğraflara odaklanıyor. Hayatına yön verdiği 1991 yılında fotoğraf sanatı ile tanışan Elton John'un gençliğinde odasını süsleyen Man Ray'in "Glass Tears" (1932) posterinin yerinde artık 1993 yılında müzayededen yüz bin pound vererek aldığı bu ünlü fotoğrafın orijinali bulunuyor. Sadece altı orijinal baskısı olan bu fotoğrafa ödediği fiyatı bir süre 'delilik' olarak değerlendiren Elton John, birkaç yıl sonra fotoğrafın diğer bir baskısı bir milyon dolara satıldığında ne kadar doğru karar verdiğini anladığını söylüyor. Fotoğraf çılgınlığı yaşanan günümüzde kendi hayatını kurtarmak için dahi olsa fotoğraf çekemediğini söyleyen Elton John'un müthiş koleksiyonunu, 7 Mayıs tarihine kadar görmek mümkün.

13

12- IRVING PENN'E SAYGI DURUŞU

New York Metropolitan Müzesi, Amerika'nın en önemli fotoğrafçıları arasında anılan Irving Penn'in doğumunun 100. yılını sanatçıya adanmış en kapsamlı retrospektif sergiyle kutluyor. Sergide Penn'in 1940'lı yıllarda mankenlik yapan ve ilk süper model olan eşi Lisa Fonssagrives-Penn'in fotoğrafları geniş yer tutarken John F. Kennedy, Alfred Hitchcock, Martha Graham, Marcel Duchamp, Pablo Picasso ve Georgia O'Keeffe gibi önemli kişilerin portreleri de ziyaretçileri bekliyor. Sanatçının, De Beers, Issey Miyake, Clinique ve Cristobal Balenciaga gibi moda devleri için yaptığı çekim karelerinin de yer aldığı sergi, 24 Nisan–30 Temmuz tarihleri arasında görülebilir.

13- ZAMAN İÇİNDE SOHBETLER

Los Angeles'ın en büyük ve önemli çağdaş sanat müzelerinden Los Angeles County Museum of Art (LACMA), sezonu çok özel bir sergiye ev sahipliği yapıyor. 4 Aralık'ta kapılarını açan "Picasso ve Rivera: Zaman İçinde Sohbetler" sergisi, 20. yüzyılın en önemli sanatçısı Pablo Picasso ile aynı dönemin önemli Meksikalı ressamlarından Diego Rivera'nın eserlerine odaklanıyor. Modernizm akımına farklı kıtaların en önemli iki isminin getirdiği yorumların yer aldığı sergide 150 tablo yer alırken, eserleri destekleyecek antik obje ve heykellere de yer veriliyor. İyi sanatın zaman ve mesafeleri aşarak tüm dünyayı nasıl etkilediğini gözler önüne seren sergiyi, 7 Mayıs'a kadar ziyaret edebilirsiniz.

Yapı Kredi Yayınları'ndan yeni çıkanlar...

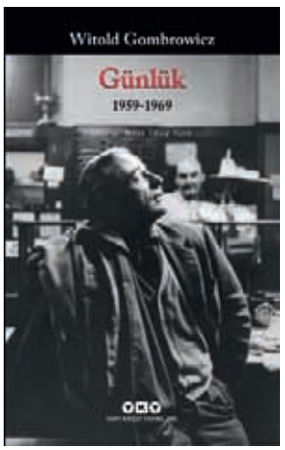

GÜNLÜK 1959-1969

Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan "Günlük / 1959-1969"da, Polonyalı bir yazar olmaktan öte, her daim "kendisi olmak"ta direnen bir edebiyat sürgünü, aksi yazar Witold Gombrowicz, yanılmayı göze aldığı edebiyat gemisinden homurdanmayı, esip gürlemeyi sürdürüyor. Neşe Tulay Yüce çevirisiyle okuyucuyla buluşan kitap, yazarın 1959-1969 yılları arasındaki güncelerini içeriyor.
"Yanılıyor muyum? Bu günlük, benim özelim olduğuna göre, yanılmak serbest."

Günlük 1959-1969 2.Cilt
Witold Gombrowicz
400 Sayfa

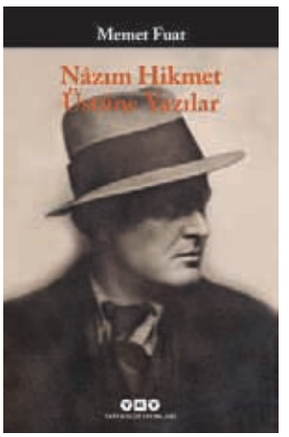

NÂZIM HİKMET ÜSTÜNE YAZILAR

Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan "Nâzım Hikmet Üstüne Yazılar" kitabı, Memet Fuat'ın 1965-1998 yılları arasında çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanan yazılarından oluşuyor. Memet Fuat, bu yazılarda, Nâzım Hikmet'in şiiri, yaşamı ve yapıtları hakkında yaptığı bilimsel incelemeler ve ilk elden tanıklıklarla birçok yanlışı düzeltiyor ve Nâzım'ın daha iyi anlaşılması için okuyucuya rehberlik ediyor.

Nâzım Hikmet Üstüne Yazılar
Memet Fuat
296 Sayfa

ÖLMEK İÇİN GÜZEL BİR GÜN

"Ölmek İçin Güzel Bir Gün", eskiyle yeni arasında, gidenlerle kalanlar arasında, sevinçle hüzün arasında bir yere çağırıyor öykü severleri. Semra Aktunç'un öykülerinde hatırlamaktan başka çaresi olmayan, her adımda yürek gibi atan bir zihin var: Vapur düdükleri, eski İstanbul, Ada rüzgârı ve Anadolu'nun uzak yolları bir yanda; eski dostlar, denize çıkan sokaklar, sesini saklayan odalar ve durduk yere kulağa çalınıveren eski şarkılar bir yanda...

Ölmek İçin Güzel Bir Gün
Semra Aktunç
101 Sayfa

GEÇ KAPIDAN KÖREBE!

Isobel Fairfax, 1960'lar Britanyası'nın uydu kentlerinden birinde, Lythe'de yaşayan genç bir kız. 'Ormanın içinin içindeki' Lythe, öyle sıradan bir yer değil; Kraliçe Elizabeth döneminde feodal bir mülk olarak kurulmuş ve zamanında, William Shakespeare adlı genç bir öğretmeni de barındırmış... Edebiyat meraklısı Isobel, ailesinin, komşularının ve köyün garip tarihçesini araştırdıkça kafa karıştıran zaman bükülmelerinin içinde buluyor kendini. Gerçeklik durmadan şekil değiştirirken kayıp annesiyle, savaş kahramanı babasıyla ve yakın arkadaşlarıyla ilgili sarsıcı bilgiler de ediniyor...

Geç Kapıdan Körebe!
Kate Atkinson
325 Sayfa

YAZARLARIN YÜZÜNDEN

Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan "Yazarların Yüzünden" kitabı, ünlü çizer Selçuk Demirel'in kaleminin edebiyatla kurduğu ilişkinin bir başka ürünü. Behçet Necatigil'den Oğuz Atay'a, Orhan Pamuk'tan Dostoyevski'ye 73 yazın insanının çizgi-portre denemelerinin yer aldığı kitap, okur Selçuk Demirel'in zihin kütüphanesinin minyatürünü, çizer Selçuk Demirel'in yeteneğiyle buluşturuyor.

Yazarların Yüzünden
Selçuk Demirel
188 Sayfa

360

♦ 'Yıldız Savaşları' 40 yıldır büyülüyor!
W: starwars.com
T: starwars
F: StarWars
Y: starwars
I: starwars

♦ Bankalar Caddesi'nde sanat zamanı
W: annalaudel.gallery
T: laudelgallery
F: annalaudel.gallery
I: annalaudel.gallery

♦ Hamburg'a yeni 'dalga'
W: elbphilharmonie.de
T: elbphilharmonie
F: elbphilharmonie.hamburg
Y: ElbphilharmonieHH
I: elbphilharmonie

♦ 2017'nin rengi: Greenery
W: pantone.com
T: PANTONE
F: PantoneColor
P: pantonecolor
I: pantone

♦ Yapı Kredi Crystal ana sporsorluğuyla Tog Bazar'a geri sayım
W: tog.org.tr
T: togvakfi
F: Toplum.Gonulluleri.Vakfi
Y: toplumgonulluleri
I: togvakfi

♦ Prenses Diana'nın moda öyküsü
W: hrp.org.uk
T: hrp_palaces
F: HRPalaces
Y: HistoricRoyalPalaces
I: historicroyalpalaces

♦ Geçmişe renk katmak
W: serapbasol.com

Göz alıcı şıklık & kalite: Lexus
W: lexus.com.tr
T: LexusTurkiye
F: lexusturkiye
Y: Lexus Türkiye
I: lexusturkiye

Centilmenlik Tarihi
W: brooksbrothers.com
T: brooksbrothers
F: BrooksBrothersTurkey
Y: Brooksbrothers
P: brooksbrothers
I: brooksbrothers

Bambaşka bir bahar

♦ Fendi
W: fendi.com
T: Fendi
F: Fendi
Y: Fendi
P: FendiOfficial
I: Fendi

♦ Kate Spade
W: katespade.com
T: katespadeny
F: katespadeny
Y: katespadenewyork
P: katespadeny
I: katespadeny

WEB ADRESİ **(W)**, TWITTER **(T)**, FACEBOOK **(F)**, BLOG **(B)**, YOUTUBE **(Y)**, PINTEREST **(P)**, INSTAGRAM **(I)**

♦ Lanvin
W: lanvin.com
T: LANVINofficial
F: LANVINofficial
Y: LANVINtube
P: lanvinofficial
I: lanvinofficial

♦ Salvatore Ferragamo
W: ferragamo.com
T: ferragamo
F: SalvatoreFerragamo
Y: FerragamoOfficial
P: ferragamo
I: ferragamo

♦ Dior
W: dior.com
T: dior
F: Dior
I: dior

♦ Giorgio Armani
W: armani.com
T: armani
F: ARMANI
Y: Armani
P: ARMANI
I: armani

♦ Michael Kors
W: michaelkors.com
T: michaelkors
F: MichaelKors
Y: michaelkors
P: michaelkors
I: michaelkors

♦ Gucci
W: gucci.com
T: gucci
F: GUCCI
Y: gucciofficial
P: gucci
I: gucci

♦ Karen Millen
W: karenmillen.com
T: karenmillen
F: karenmillen
Y: KarenMillen10
P: karenmillen
I: karen_millen

♦ Miu Miu
W: miumiu.com
T: miumiuofficial
F: MiuMiu
Y: miumiu
I: miumiu

♦ Alexander McQueen
W: alexandermcqueen.com/tr
T: mcqueen
F: AlexanderMcQueen
Y: alexandermcqueen
I: alexandermcqueen

♦ Balenciaga
W: balenciaga.com
T: BALENCIAGA
F: Balenciaga
I: Balenciaga

♦Creatures of Comfort
W: creaturesofcomfort.us
T: creaturesnyla
F: CreaturesOfComfort
I: creaturesofcomfort

♦ Louis Vuitton
W: louisvuitton.com
T: louisvuitton
F: louisvuitton
Y: LOUISVUITTON
P: LouisVuitton
I: louisvuitton

♦ Chloé
W: chloe.com
T: chloefashion
F: chloe.fashion.bags.perfume
P: chloefashion
I: chloe

♦ Erin Fetherston
W: erinfetherston.com
T: erinfetherston
F: erinfetherstononline
P: erinfetherston
I: erinfetherston

İstanbul'dan esinlenen İtalyan: Eataly
W: eataly.com.tr
T: eataly_ist
F: eatalyistanbul
I: eataly_istanbul

WEB ADRESİ **(W)**, TWITTER **(T)**, FACEBOOK **(F)**, BLOG **(B)**, YOUTUBE **(Y)**, PINTEREST **(P)**, INSTAGRAM **(I)**

Çay seremonisinden Sake üretimine,
Nijo Kalesi'nden Kasuga Grand Tapınağı'na.
Kültürel mirasına tanık olurken, tarihin kokusunu
içinize çekeceğiniz Japonya Turu Setur Select'te.

Gizemli Japonya Turu

3.497 EUR itibariyle

- Kobe Turu, Kushimoto Turu, Ertuğrul Anıtı ve Müzesi, Nara Turu, Hakone Ulusal Parkı ve Fuji Dağı Gezisi
- Emirates Havayolları'yla İstanbul - Dubai - Osaka / Tokyo - Dubai - İstanbul uçak bileti
- 4 yıldızlı otellerde 8 gece konaklama
- 4 adet öğle yemeği, 1 adet akşam yemeği
- Havaalanı - otel - havaalanı transferleri

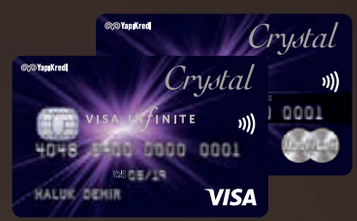

Yapı Kredi Crystal
sahiplerine özel
%5 indirim

Koç

444 97 79 | seturselect.com | SeturSelect

AVRUPA'DA BİR İLK!

SİZİ GÖZÜNÜZDEN TANIYAN TEKNOLOJİ YAPI KREDİ MOBİL'DE!

*Avrupa'yı ve Türkiye'yi bankacılıkta **"göz tarama teknolojisi"** ile tanıştıran Yapı Kredi Mobil'e, sadece bir bakışınızla kolay ve güvenli bir şekilde giriş yapabilirsiniz. Hayatı kolaylaştıran bankacılık teknolojileriyle tanışmak isteyen herkesi Yapı Kredi'ye bekleriz.*

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.